LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 11 SESTDIENA, 1979. GADA 17. MARTS 29. GADS

SATURDAY, MARCH 17, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Brotherhood ... Journale
MAY MAI 4 1979
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

Miera atslēgas meklējot

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvadītās nedēļas starptautisko notikumu autopsijai un mūsu tautas pasakām, šķiet, nav nekā kopēja. Varbūt tomēr ir. Paklausīsimies.

Reiz vienam tēvam bija trīs dēli — divi gudri, bet trešais panaīvs ideālists. Gadījās, ka aiz trejdeviņām zemēm divi ķēniņa dēli, ķīvējoties tuksneša smiltīs, bija pazaudējuši atslēgu, kas vienīgā spēja atdarīt dimantiem apkalto lādi, kurā trīs velni bija ieslēguši pasaules visdārgāko mantu — mieru. Neuzticības, Naida un Stūrgalvības velnus neviens nebija spējis dabūt prom no ieslēgtā miera lādes. Arī tēva trešais dēls, divas reizes uz spēles liekot savas dārgākās mantas — prestižu un popularitāti, noskumis bez sekmēm atgriezās mājās. Tad tēva trešais dēls, saņēmis visu dūšu vēlreiz lika kājas pār pleciem un skrēja izmēģināt roku trešo un pēdējo reizi ... Diemžēl, šonedēļ mēs vēl nevaram pastāstīt, kā beigsies pazudušās atslēgas meklēšana. Senos laikos trešajam dēlam bija jāpadzen visi velni un jātriumfē.

Atgriežoties dzīves īstenībā, pieminēsim, ka prezidenta Džimija Kārtera drāmatiskās politiskās dēkas Vidējos austrumos tikai par mata tiesu totālu neveiksmi šķīra no varbūtēja triumfa. Šķiet, ka prezidents Sadats bija ar neuzticības un naida velnu jau ticis galā, bet Izraēlas Begins visiem spēkiem vēl turējās Stūrgalvības velna ēnā. Lai nu kā, jāapbrīno prezidenta Kārtera drosme doties šajā sarežģītajā un bīstamajā diplomātiskajā misijā. Pat viņa lielākais kritiķis senātors Goldvoters šajā ziņā Kārtera pēdējo soli vērtē ļoti augstu.

Tikai piecas minūtes pirms divpadsmitiem stāvoklis Vidējos austrumos likās gauži bezcerīgs. Pasaulei par lielu pārsteigumu, vēl pēdējā mirklī Kārteram bija jauns amerikāņu kompromisa priekšlikums, kuru akceptējot, durvis uz mieru netiktu aizcirstas. Optimisti pat apgalvo, ka miers jau tagad esot tāpat kā ar roku sasniedzams. Ēģipte Kārtera priekšlikumu akceptēja, bet Begins divu atlikušo piedauzības akmeņu novākšanu atstāja sava kabineta un kneseta pēdējam vārdam. Te gan jāpiezīmē, ka Begins šīs pēdējās miera formulas noraidīšanas gadījumā ir piedraudējis ar demisiju.

Pamazām atklājas notikušo sarunu aizkulises. Pēc vienas versijas Vašingtona mieru Vidējos austrumos cenšas nopirkt ar dolaru miljoniem. Jau tagad runā par amerikāņu kopējo finanšu palīdzību Ēģiptei un Izraēlai desmit bilj. dol. apmērā. Ir zināms, — ja Sadats parakstītu miera līgumu, tad Saudi Arabija, solidārizējoties ar arabu valstu vairākumu, atrautu līdzšinējo gadskārtējo atbalstu Ēģiptei, kas ir divi biljoni dol. liels. Nebūtu nozīmes pagaidām iztirzāt sīkumos parakstāmā miera līguma pozitīvās un negātīvās puses. Atzīmēsim tikai, ka miera līguma ietvaros ASV nolīgtu savstarpējas palīdzības paktu ar Izraēlu, ko es jau pieminēju iepriekšējās nedēļas politiskajā pārskatā. Tāpat pareizi izrādās spekulātīvie zīlējumi par amerikāņu gaisa flotes bazes ierīkošanu Sinajā.

Jāpatur vērā, ka dažu aizvadīto mēnešu laikā politiskā aina Vidējos austrumos ir radikāli mainījusies. Dienvidjemenas iebrukums Ziemeļjemenā pagaidām apturēts. Šajā šķietamajā pundurkonfliktā Vašingtona jau laikus saskatīja embriju daudz lielākiem draudiem. Vēl pirms došanās uz Vidējiem austrumiem, Kārters atvēlēja 500 milj. dol. Ziemeļjemenas militāram atbalstam. Tas nozīmēja arī modernāko amerikāņu lidmašīnu un tanku likšanu pretī Pad. savienības atbalstītajam agresoram. Tai pašā laikā Vašingtona pieteica ap 300 amerikāņu militāro un tehnisko padomdevēju nosūtīšanu apdraudētajai Ziemeļjemenai.

Un ne tikai tas. No Klusā okeana uz Arabu jūru kursu uzņēma amerikāņu flotes vienības ar lielo lidmašīnu bazes kuģi Constallation priekšgalā. Bez liela trokšņa Pad. savienības atbalstītā Dienvidjemenā starplaikā bija saradušies ap 3000 kubiešu, ap 1000 austrumvāciešu un, domājams, paša Kremļa izpalīgu skaits nav daudz mazāks. Patlaban kutelīgais stāvoklis šai rietumu un austrumu konfrontācijas punktā šķiet līdzsvarots. Kaut Kārters atkal nemainītu savas domas un, tāpat kā Irānas gadījumā, vēlāk nenolaistu rokas!

Irānā politiskais stāvoklis nebūt nav nostabilizējies: Jaunais diktātors Khomeinī pārcēlies uz svēto pilsētu Gūmu, bet viņa paša radītie revolūcionārie tribunāli turpina darbošanos. Paša Khomeinī izaudzītais pagaidu valdības galva Bazargāns no jauna piedraudējis ar demisiju, bet pravieša pilnvarotais to neakceptēja. Drīzumā tauta nobalsos, vai Irānu pārvērtīs no monarchijas par Islāma republiku. Cik demokratiskas šīs vēlēšanas būs, par to liecina Khomeinī komentāri, ka katru, kas balsos pretī, uzskatīs par valsts nodevēju. Pieminēsim, ka Teherānas ielās masu demonstrācijās tūkstošiem sieviešu iestājās par savu līdzšinējo tiesību saglabāšanu. Šajās demonstrācijās pirmo reizi atskanēja sauklis: „Nost ar jauno varmāku! Nāvi Khomeinī!" Jaunā diktātora galms šīs sieviešu demonstrācijas nosauca par tikumiski paklīdušu ielas meitu alošanos: „Šīs m....s būtu jāapmētā akmeņiem."

Un tomēr sieviešu drosmīgās pretestības priekšā, kur daudzas tika nošautas vai sadauzītas no Khomeinī piekritējiem, viņam bija jāpiekāpjas. Viņš atcēla pavēli par obligāto melnā tērpa un plīvura valkāšanas irāniētēm. Valdības galva Bazargāns pieprasīja pārtraukt arī revolū-

(Turpinājums 20. lp.)

Toronto latviešu skolā, kas ir lielākā brīvajā pasaulē, plkv. Kalpaka atceres brīdis izvērtās par ievērojamu notikumu, reizē pieminot visus mūsu brīvības cīnītājus. 16. martā ir mūsu Leģiona diena, kuru katru gadu pieminam līdzīgi plkv. Kalpaka atcerei. Augšējā attēlā 5 gadus vecā pirmskolas audzēkne Inga Brence pie Latvijas karoga un Kalpaka ģimetnes. Apakšā skolēni mūsu cīnītāju piemiņas svētbrīdī. Viņi grib augt Latvijai.

Foto: J. Ligers

Piedalaities DV LIELAJĀ LOTERIJĀ

Lozes var pieprasīt DV namā Toronto, 125 Broadview Ave.; pasta kods: 4M4 2E9.

Lielākie laimesti: ● AUTO ● CEĻOJUMS DIVĀM PERSONĀM ● KRĀSU TELEVĪZIJA ● FILMU KAMERA ● UN DAUDZI CITI VĒRTĪGI LAIMESTI

Izloze 1979. gada 5. maijā, DV namā

Nenokavējiet ložu iegādi!

Katra loze tikai 1 dolaru! Grāmatiņa (10) — 9 dol.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. GADA 17. MARTS, NR. 11

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 894-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības izmāt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskās uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atlaižot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1161

Jānis Frišvalds

Latviešu Leģiona dienā

Pad. savienība, 1940 gadā okupējot Latviju, īsā laikā noārdīja valsts iekārtu un likvidēja tās bruņotos spēkus. Otra pasaules kara gaitā, sākoties Vācijas uzbrukumam Pad. savienībai, latvieši no jauna tvēra ieročus, lai iespējami aizkavētu Baigā gada atkārtošanos un lai mainīgajos apstākļos pašiem būtu karaspēks. „Tauta, kuŗai savs karaspēks, jau atrodas ceļā uz savu valsti!" Šādus vārdus vecajiem latviešu strēlniekiem 1. Pasaules kara laikā bija rakstījis Jānis Rainis.

1941. gada vasarā pirmie bija nacionālie partizāni. Oktobrī izveidojās pirmais brīvprātīgo bataljons, pltn. Kārļa Manguļa vadībā, kam vēlākos mēnešos austrumu kaujas laukos pievienojās citi. Latviešu leģiona sākums saskatāms 1943. gada ziemā. Tas galvenokārt sastāvēja no divām divīzijām, bet tajā iekļāvās arī citas atsevišķas un papildus vienības. Tomēr drīz, sevišķi pēckara laikā, ar nosaukumu — Latviešu leģions un leģionāri— vispār sapratām visus nacionālos karavīrus, kuŗu kopskaits sasniedza 146.000.

Cīnītāji, neskaitāmās kaujās un nesot milzīgus upuŗus, pārstaigāja Krievijas plašumus un tēvzemi no austrumu robežas līdz pat Ventas krastiem, kā arī daļu Vācijas austrumu territorijas. Allaž nepietiekami apgādāti un apmācīti, neziņā par nākotni un savu piederīgo likteni, viņi ticēja cīņas jēgai un cerēja palīdzēt savai tautai. Viņi klaji visiem parādīja, kas vien spējuši īstenību saskatīt, ka latvju tauta negrib upurēt savu valsti un pakļauties Pad. savienībai. Viņu cīņas un upuŗi pavēra ceļu vairāk nekā simttūkstoš savējiem uz rietumiem; tikai pateicoties viņiem, mēs tagad esam šeit!

Viena no sīvākajām kaujām, laikā no 1944. gada 16. marta līdz 18. martam, notika aiz mūsu zemes austrumu robežas, Velīkajas upes krastos. Tā bija pirmā reize, kad Leģiona 15. un 19. divīzija plecu pie pleca cīnījās kaujā, kuŗu plānoja un vadīja mūsu augstākie virsnieki ar virspļkv. Artūru Silgaili priekšgalā. Šos apstākļus ievērojot, nacionālo karavīru dibinātās Daugavas Vanagu organizācijas centrālā valde savā pirmajā sēdē (pēc tās izveidošanas tagadējā kārtībā), 1952. gadā Anglijā vienprātīgi pieņēma lēmumu, ar kuŗu 16. martu izsludināja par Latviešu leģiona dienu. Kā organizācijas toreizējie vadītāji darbinieki šinī sēdē piedalījās skaits abu divīziju vecāko virsnieku: pulkveži V. Janums, K. Lobe, A. Krīpens, majori V. Hāzners, A. Alksnītis un citi,

Tagad nu pieminētajām marta kaujām aprit 35 gadi. Pārspēka priekšā mūsu karavīri palika uzvarētāji, sargādami savu zemi pret austrumu ordām. Viņi neprata liekties, tāpat kā citur pirms un pēc tam! Leģiona dienā svinīgos aktos, sanāksmēs un pie bijušo cīnītāju atdusas vietām, kur tas rietumos iespējams, noliecam galvu kritušo piemiņai, vai vismaz klusībā pie tiem piedomājam. Viņi pelnījuši, lai mēs atcerētos un stāstītu par varoņu un cīnītāju ceļu, lai vēlreiz kopīgi apņemtos ar tagad pieejamiem līdzekļiem turpināt un nebeigt iestāties par tautas vitālām interesēm. Tā ir Latviešu leģiona dienas atzīmēšanas dziļākā jēga un nozīme.

Leģiona dienas ieviešana galvenokārt ir pašas Daugavas Vanagu organizācijas uzdevums, kamēr tajā vēl liela daļa bijušo leģionāru. Ievērojot pirmā Latvijas bruņoto spēku virspavēlnieka plkv. O. Kalpaka nāves dienu — 6. martā — tuvumu, kuŗas atceres tradicija mums nāk līdz no dzimtenes,

(Turpinājums 4. lp.)

Lasītāju vēstules

MINISTRU PREZIDENTA APSVEIKUMS DAUGAVIŅAI

Izlasot LA 3. marta nr. recenziju par Daugaviņas 6. Baltiešu vakaru, rakstītājai pagājis gaŗām federālās valdības darba ministra Okonnela uzrunas sākums, kuŗā tas teica: „Es nesu jums šai vakara stundā sveicienus no Kanadas ministru prezidenta." Tam sekoja aplausi.. Domāju, ka tie pieci simti klausītāju, kas atradās auditorijā, labi dzirdēja ministra vēlējumu jauniešiem.. M. Okonnels vienmēr centies būt klāt latviešu sanāksmēs un par latviešiem devis labas atsauksmes. Tāpat viņš to darīja arī Daugaviņas sarīkojumā. Es pieņemu, ka ministru prezidenta sveiciens nav izlaists ar nolūku. Lai kādi būtu mūsu politiskie uzskati, demokratiskā sabiedrībā valsts vadītājus respektē. Šinī gadījumā tas attiecas uz personu, kas parlamentā ievēlēta ar lielāko balss vairākumu. Arī nākošās vēlēšanās balsu vairākums noteiks, kas atradīsies pie valsts stūres.

K. K. **Zenaitis** Toronto

Redakcijas piezīme: Rakstītāja apsveikumu nav izlaidusi ar nolūku. Redakcija par šo kļūmi atvainojas.

ATMIŅAS PAKAVĒJOTIES

Prieks lasīt O. Dz. lasītāja vēstuli par Latvijas universitātes himnas dziedāšanu resp. nedziedāšanu tās gadasvētkos. Inženieŗa domas ir pareizas. Liekas, tomēr grūti būs ko grozīt. Tagad dažās vietās bez Gaudeamus un Dievs, svētī Latviju dzied arī Integer vitae (vārdi bija iespiesti programmā. Jābrīnās, kāpēc ne LU himnas vārdi?).

Manos studiju gados Rīgā LU gadasvētkos rudenī gan arī lielu vērību himnai nepievērsa. Universitātes telpās rektors gan kādu runu teica. Lielo aulu izbūvēja tikai vēlākajos gados, vecā bija maza. Īstie studentu svētki bija tikai ziemā — karnevāls Nakts latiņu kvartālā. Tas notika Virsnieku kluba pārpildītajās telpās, jo visi centās ierasties.

Atceros, ka kādu gadu tur ierodoties, kā pirmo ieraudzīju pašu vēstules rakstītāju O. Dz. frakā un jautrā sabiedrībā. Protams, te himnas dziedāšana neiederējās. Tāpat savā jaunākajā atmiņu grāmatā, 59. lappusē viņš piemirsis LU himnu, bet apraksta gan LU krūšu nozīmi u..c Mag. iur. **E. Lapiņš**
Grand Rapidos

IZLASES GRUPA

No Kalifornijas pieteikta piecu okupētās Latvijas aktieŗu grupas turneja aprīļa mēnesī. Kā zināms, šādas grupas jāpieprasa organizācijām, lai tās varētu uzstāties ASV. Pieteicēja, nezin kādu iemeslu dēļ, izvairās no okupētās Latvijas vārda lietošanas. Tātad mēs zem kultūras maskas gaidām aktieŗus no Rīgas. Šinī sakarā man nāk prātā A. Dziļuma romāns Laila no Rīgas. Rīgas aktieŗu loma nav viegla, baŗot ar padomju cenzēto kultūru „klaida" latviešus. Ne pārāk sen mūs dēvēja par ļaužu grupu, kas „aizslaukāma vēstures mēslainē". Tagad no šīs „mēslaines" radusies izlases grupa, kas vēlas sadarboties ar okupantu iestādēm. Žēl, ka organizētāji nepastāsta, cik no atbraucējiem būs komūnistu partijas biedri? Vai nevarētu pajautāt, ko viņi darījuši Laimoņa Niedres, Žaņa Skudras un citu politiski ieslodzīto atbrīvošanā?

J. L. Kalifornijā

VAI VISPĀR VAR BŪT NAIVU KOMŪNISTU?

Latvijā komūnistu neesot. To apgalvo kāda redzama persona. Dzird arī, ka vismaz viens komūnists, kaut naīvs, Latvijā vēl esot: dzejnieks Imants Ziedonis. Tātad apzīmējums „komūnists", kaut arī partijas biedrs, attieksmē uz latviešiem nebūtu lietojams, -jo sastāvēšana partijā vēl nenozīmētu būt komūnistam (!). Bet kā šos paš-labuma meklētājus lai saucam? Pakalpiņi? Manuprāt pārāk mīļigs vārdiņš tiem, kas personisku labumu dēļ sadarbojas ar mūsu tautas apspiedējiem, palīdz izsūkt un iznīcināt savu tautu. Saucat kā gribat, komūnists, pakalpiņš, sava labuma meklētājs, kā nu kuŗam pēc plāna un grafikas tas patiktos, vārds negroza lietas būtību. Okupētajā Latvijā šādus nodevējus vēl šodien sauc par komūnistiem, un viņiem nav svarīga dažu „klaidā" dzīvojošo tukšā runāšana. Latvieši dzimtenē paši zinās, vai starp viņiem ir komūnisti, ne daži no mums, brīvībā dzīvojošiem, ar savu pārgudro spriedelēšanu

V. D. Toronto

AIZVESTIE VAI IZCEĻOTĀJI?

Savā atbildes vēstulē St. Vasarājam E. Upenieks (LA 24. febr. nr.) raksta par „izceļotājiem no Latvijas". Līdz šim teicām tā: bēgļi (uz rietumiem) un izsūtītie (uz austrumiem), bet nu jau konsula kungam jauna terminoloģija! Jā, un kādu sodu tad Kanadas latvieši izpelnījušies un maksā par „nepareizās" partijas (konservātīvo) atbalstīšanu? Vai nobalsojuši par Trudo tie jaunā nama vietā varētu pirkt kuģi, lai dotos uz dzimteni? Vai īgauņi un lietuvieši jau projām?

A. Z. Ontario

KATRAM SAVA DZĪVES UZTVERE

Iesim dzīvē ar gaiša prieka un labestības noskaņu, tad vairāk saskatīsim vērtīgo, labo, daiļo. Lielā mērā mēs paši un visa sadzīve cieš no tā, ka mēs it kā negribam atzīt cits cita domu. Viss, itin viss, arī mēs paši esam padoti mūžīgai maiņai. Jo augstāka cilvēka attīstība, jo lielāka individuālo domu un uzskatu dažādība. Katram sava personiskā pasaules uztvere. Dzīve ir tāda, kādu to paši vēlamies sev sagādāt.

Valentīne Auguste Čikagā

VAIRAK PROTESTĒSIM

Mūsu jaunatne nav politiski apmācīta, lai tā spētu iesaistīties mūsu politiskajā cīņā pret Latvijas okupantiem. Mūsu organizācijas tikai retos gadījumos iziet ielu demonstrācijās, lai pasaules politiķi mūs saklausītu. Ja nepiegriezīsim pietiekamu vērību nacionālai audzināšanai mūsu skolu jaunatnes ātri asimilēsies. Kas tad būs mūsu cīņas turpinātāji par Latvijas brīvības atjaunošanu? Neaizmirsīsim, ka Latvija tagad iekalta važās!

Valdis Šteinmillers Toronto

Viļņ

ANITAS DA
ILLUSTRĒJI

Stāstu g
trimdas lierā
kā romānu.
tāju skaits
Vācijā dzīvo
tas Daugules
8 stāsti; gr
radies no pi
ta. Gandrīz
tā ir atmiņ
ka, kam cau
Neparastos
draugi satiek
zaudētu siev
nejauši notik
ar seniem
bības notiek
citos stāstos
nav minēta.
tikumus, kar
rasti spējš u
ta sieviete,
veduši divās
divi vīri. Pa
šumā sastop
latvieti. Daž
miņi, citreiz
jums rada t

Stāsts Vi
vien gaŗāka
labāk izstr
interesantāka
si neparastu
retāk sastop
visumā veik
toti vārdi ,
ties", „zemē
pielipa" un
ti vai jau
Rakstniece
kambarī", r
to ūdeni", p
rītu) kafiju'

Zaig
ar labām sek
er Canada
technoloģijas

An
Toronto un
B.A. gradu a
B.A.) sociā
pieder pie k
ga.

Viļņu dziesma

ANITAS DAUGULES STĀSTI, APGĀDS GAUJA, VĀKU ILLUSTRĒJIS OJĀRS JĒGENS, 107 LP.

Stāstu grāmatu latviešu trimdas literātūrā ir mazāk nekā romānu. Arī romānu cienītāju skaits būs krietni lielāks. Vācijā dzīvojošās autores Anitas Daugules grāmatā ievietoti 8 stāsti; grāmatas nosaukums radies no pirmā plašākā stāsta. Gandrīz visos stāstos pamatā ir atmiņas no Latvijas laika, kam cauri vijas mīlestība. Neparastos apstākļos bijušie draugi satiekas, vīrs satiek pazaudētu sievu vai gadās citi nejauši notikumi, kam sakars ar seniem paziņām. Daļa darbības notiek Vācijas pilsētās, citos stāstos notikuma vieta nav minēta. Autore risina notikumus, kam atrisinājums parasti spējš un neparasts. Tēlota sieviete, kuŗu apstākļi novēduši divās laulībās, atrodas divi vīri. Parasti latvietis svešumā sastop pretējā dzimuma latvieti. Dažreiz tie ir tuvi kaimiņi, citreiz nejaušs apciemojums rada tuvību.

Stāsts Viļņu dziesma ir ne vien garākais, bet literāri arī labāk izstrādātais, lasītājam interesantākais. Autore lietojusi neparastus salīdzinājumus, retāk sastopamu vārdu, stils visumā veikls un plūstošs. Lietoti vārdi „atģidies", „urķēties", „zemē iemiets", „liptin pielipa" un citi mazāk dzirdēti vai jau piemirsti vārdi. Rakstniece „rakņājas atmiņu kambarī", runā par „sakulstīto ūdeni", piemin „virtu (vārītu) kafiju", vēro „mēļās spuldzes atgaismi", „pierē iekliptās uzacis", parādās „vējaina meitene", „gailēja vēlinas puķes", „gaisā lidoja tīmekļi", „nonivelēja savas izjūtas" u. c. Sastopami arī tādi teikumi kā: „Manuprāt, viņas aizmirst", runāja doktors, „priekšrocības izskatīties kā sievietei" un taml. Teikums būtu veiklāks, ja divus iespraustos vārdus rakstītu teikuma beigās. Daži aprautie teikumi liekas būt autores īpatnība, kas veido viņas savdabīgo stilu: „Dāma izskatījās jauna, stipri jauna" (41. lp.): „Vientulība un pamestība" (48.); „Pūta visai skaudrs vējš" (64); „Vien vieta nebija zināma" (64.); „Tas bija šaušalīgi" (70.).

Grāmatas iespiešanas tiesības datētas ar 1976. gadu, izdota 1979. gadā.

Viktors Irbe

Latviešu koklētājas Baltiešu sarīkojumā Otavā. Priekšā pie mikrofona Ariāna Liepiņa.
Foto: Tomijs Tomsons

Jaunas grāmatas par Baltijas valstīm

Pagājušā gada pēdējos mēnešos ASV iznākušas divas jaunas grāmatas angļu valodā par Baltijas valstīm. Pirmā no tām, The Baltic States in Peace and War, 1917 — 1945, ko sakopojuši profesori V. S. Vardis un R. J. Misjunas, izdota Pensilvēnijas valsts universitātes apgādā. Tai ir 240 lapp. un maksā 12,50 dol. Grāmatas izdošanu atbalstījusi Baltijas studiju veicināšanas apvienība (AABS). To var pasūtināt no apgāda: Pennsylvania State University Press, 215 Wagner Bldg., University Park, PA 16802, USA.

Šinī grāmatā apskatītas visas trīs Baltijas valstis neatkarības laikā starp abiem pasaules kariem. Grāmatas 1. daļā aprakstītas brīvības cīņu uzvaras kamēr grāmatas 2. daļā apskatīta trīs jauno valstu iekšpolitika, sevišķi minoritāšu politika un autoritāro valdību saimnieciskās pieejas ekonomiskām problēmām. 3. daļā analizēti Baltijas valstu sakari ar Vāciju, Angliju un Pad. savienību, kā arī mēģinājums izveidot apvienotās Baltijas valstis. 4. daļā aprakstīta Baltijas valstu pievienošana Pad. savienībai, kā arī padomju interpretācija par šo aneksiju. Grāmatas autori, bez jau minētajiem sakopotājiem, ir arī Edgars Andersons, Olavi Arens, Aleksandrs Dallins, Julius Slavenas, Davids M. Krove jr., Dennis J. Danns, Davids Kirbijs un Čarls L. Sullivans. Grāmatas vērēs izmantoti somu, vācu, angļu, amerikāņu, lietuviešu un padomju archīvi, ieskaitot dažus agrāk nepublicētus dokumentus.

Otra grāmata, 336 lappuses, ir prof. V. S. Vardis monografija par katoļu baznīcu okupētajā Lietuvā: The Catholic Church, Dissident, Nationality in Soviet Lithuania. To izdevusi East European Quarterly, Kolorado, un to var pasūtināt par 18 dol., pieprasot Columbia University Press, 440 West 110'th St., New York ,NY 10025, USA.

Prof. V. S. Vardis šajā grāmatā apraksta Lietuvas katoļu cīņu par reliģijas brīvību zem komūnisma varas un apskata jautājumu, vai katoļu ticība un komūnisms var kopā eksistēt zem Maskavas kontroles. Autors izpēta Lietuvas katoļu situāciju padomju politiskajā un tiesiskā sistēmā un salīdzina Lietuvas katoļu pašreizējo stāvokli ar situācijām krievu caru un Lietuvas neatkarības laikā. Grāmatā parādītas ļoti sarežģītās un ciešās saites starp katoļu ticību un lietuviešu nacionālismu.

Autors arī izpētījis padomju likumus, sakarā ar ticību, padomju oficiālo ateisma atbalstīšanu, Lietuvas katoļu disidentu kustību un tās sakarus ar krievu disidentiem, tās filozofiju un taktiku, kā tā atspoguļojās samizdat (pagrīdes) izdevumos. Autors izmantojis lietuviešu un krievu samizdat materiālus, padomju orgānu izdevumus un vēl nepublicētus archīvu dokumentus.

Prof. V. S. Vardis ieguva doktora gradu Viskonsinas universitātē; viņš ir četru grāmatu autors. Viena no viņa grāmatām ir pazīstamā Lithuania Under the Soviets. Viņš ir Oklahomas universitātes politisko zinātņu profesors, strādājis Harvardas universitātes Krievijas pētniecības centrā.

Prof. Romualds Misjunas ieguva doktora gradu Jelas universitātē, tagad māca vēsturi Viljama kolledžā. Viņš bijis apmaiņas students Maskavas un Varšavas universitātēs. Prof. Vardis un Misjunas aktīvi darbojušies Baltijas studiju veicināšanas apvienībā (AABS); prof. Vardis bija pirmais ievēlētais priekšsēdis, bet prof. Misjunas AABS vicepriekšsēdis.

Tuvāka informācija: Jānis Gaigulis, 336 — 86'th St., Brooklyn, NY, 11209 USA.

aabs

Zaiga Strazdiņa ar labām sekmēm beigusi Career Canada kolledžas medicīnas technoloģijas kursu.

Anna Miglone Toronto universitātē ieguvusi B.A. gradu ar uzslavu (Honours B.A.) sociālās zinātnēs. Viņa pieder pie korporācijas Gundega.

Kārlim Ķezberam 65

Rakstniekam Kārlim Ķezberam 2. martā piepildījās 65 mūža gadi. Dzimis Tukuma apriņķī, viņš zēna gados pārnāca uz Rīgu un dzīvoja Nordeķos. Te arī sākās viņa pirmās gaitas skautismā, kuŗam viņš uzticīgs vēl šobrīd. Skautu mēnešrakstā Ugunskurs tad ir arī viņa pirmās publikācijas literātūrā. Pavisam līdz šim K. Ķezbers publicējis 12 grāmatas: 4 romānus, no kuŗiem pēdējais — Alkazars par spāņu pilsoņu kaŗu, pašreiz sagatavošanā pie izdevēja, 3 stāstu un noveļu krājumus un 5 jaunatnes grāmatas. No tām divas (Nordeķieši un Brencītis) saņēmušas Goppera Fonda godalgas, bet viena (Takšelis Makšelis) tā paša fonda atzinības rakstu. Darbs Usmas zēnu dēkas, arī paša autora drāmatizēts, sekmīgi izrādīts Čikagā un apkārtnēs latviešu kolonijās.

Kārlis Ķezbers

Vācijā, Hanavas nometnē, K. Ķezbers darbojies laikrakstā Tēvzeme un nodibinājis un vad. apgādu Gaismas pils. Darbojies par korespondentu un literārpublicistu mūsu trimdas laikrakstos. Jubilārs 10 gadus bijis Čikagas un Milvoku preses kopas priekšsēdis un divi reizes (arī patlaban) LPB vicepriekšsēdis. LPB pievienojies jau Vācijā no tās dibināšanas dienas ar biedru karti Nr. 10. Viņš ir arī ALA KF rakstniecības nozares vadītājs.

Bez darbošanās literātūrā un žurnālistikā K. Ķezbers interesējas arī par filateliju un kā profesionāls kollekcionārs piedalījies vairākās izstādēs ASV. Sastāv arī ASV filatelistu biedrībā. Viņš ir arī pastmarku no monētu veikala Čikagā īpašnieks; šo uzņēmumu ar dzīvesbiedri Martu vada jau 21 gadu. Atelpas brīžos, kuŗu ražīgajam rakstniekam nav pārāk daudz, nodarbojas ar novusa spēli, izcīnīdams ievērojamu vietu novusistu sacensībās.

Pārlasot K. Ķezbera dzīves atmiņas, redzam, ka autoru jau bērnībā vilinājusi kāre ceļot, un tā viņš ar dzīvesbiedri apceļojis visas Rietumeiropas zemes, trīs reizes bijis arī seno kurzemnieku kolonijā Tobago salā. Jubilārs ir konkordijas Valdemārija filistrs. Ģimenē 3 bērni un 6 mazbērni, kuŗiem latviešu valoda un latviskā pasaule pirmā vietā.

Ražīgus brieduma gadus!

Ilze Šīmane

VALDIS DIDRICHSONS

rīko

ģ l e z n u i z s t ā d i

Samuel J. Zack's galerijā, Stong College,
York universitātē. (Keel Campus, pie Keel Str.)
no 19. — 29. martam.

Atklāšana 19. martā pl 19.

Latviešu Leģiona dienā

(Turpinājums no 2. lp.)

abu zīmīgo dienu atceri daudzos gadījumos izkārtojam kopīgi. To jau dara daudzas DV nodaļas un apvienības, bet tas būtu jādara arī citās vietās, kaut biedru vakaru veidā. Arī mazā saimē to var izvērst par notikumu!

Leģiona diena vispār būtu atzīmējama DV organizācijas lielo zemju mērogā, kaut no attiecīgā datuma šķirtu dažas nedēļas. Tagadējos apstākļos pat valstssvētkus bieži nespējam rīkot 18. novembrī. Tāda piemērota izdevība būtu gadskārtējās DV delegātu sapulcēs. Atskaitot Austrāliju, tās parasti visur notiek martā un aprīlī. Sapulces pirmās dienas vakarā piemērots sarīkojums prasīt prasās. Tas būtu veltījams Latviešu leģiona dienai! Programmā varētu būt akts, koncerts vai citādi priekšnesumi, arī kopējs azaids. Anglijā tā ir organizācijas tradicija jau kopš 1953. gada marta, kad pirmajā sarīkojumā piedalījās Leģiona ģenerālinspektors ģen. R Bangerskis. Kāpēc to līdzīgi nevarētu rīkot arī ASV, Kanadā, Rietumvācijā un Zviedrijā.

DV centrālā valde 1967. gadā aicināja apzināt un reģistrēt bijušos cīnītājus, kas Otrā pasaules kara laikā izpelnījušies apbalvojumus. Varbūt nepietiekama publicitāte, bet, vēl vairāk, pašu cīnītāju atturība nedeva gaidītos rezultātus. Visu apbalvoto apzināšana pilnībā neiespējama, jo citi krituši, citi tālumā, bet kāda pieejama apbalvoto reģistrācija mums vispār nav. Gan zināmi ar Bruņinieka pakāpes Dzelzs krustu apbalvoto 12 latviešu vārdi, no kuŗiem ASV dzīvi tikai kpt. Žanis Butkus un vltn. Roberts Ancāns.

DV organizācija, izdodama dokumentu un atmiņu krājuma — Latviešu karavīrs 2. pasaules kara laikā — 7 grāmatas, paveikusi vērā ņemamu darbu nacionālo karavīru gaitu dokumentēšanā, strādājot kopš DV centrālā valde piecdesmitajos gados pārņēma Latviešu leģiona archīvu. Materiālu vākšana un sakārtošana visumā bija aizpērn mirušā LKOK kpt. O. Caunīša mūža lielais darbs. Pirmajām grāmatām manuskriptu sakātoja publicists O. Freivalds, kas starplaikā miris. Pēdējās grāmatas rediģēja pltn. R. Kociņš, maj. V. Hāzners un vltn. A. J Bērziņš Šai pavasarī saņemsim pēdējo, 7. grāmatu, kuŗu pašreiz iespiež ASV. Serijas 2. grāmatu pērngada beigās nācās izdot otrā iespiedumā, tik populāra tā bijusi. Dzīva interese pēc šiem sējumiem arī tēvzemē. Tautas dzīvības instinkts meklē savu varoņgaitu tekas!

Vislielākā goddevība mūsu karavīru cīņām un upuŗiem būs mūsu tagadnes un nākotnes darbs lielo mērķu īstenošanā, ko viņiem cīņu laukos, no pašiem neatkarīgu apstākļu dēļ, nebija iespējams sasniegt. Tā panākšanai mūsu nacionālie karavīri, sākumā visnotaļ kā DV darbinieki un pārstāvji ar plkv. Vili Janumu priekšgalā, palīdzēja izveidot tepat visu nacionālo pārstāvību tīklu brīvajā pasaulē, sākot ar zemju pārstāvībām un beidzot ar Pasaules brīvo latviešu apvienību. Tādējādi politiskā trimda var pastāvēt un rīkoties kā viena organizēta kopība, kad un kur tas vajadzīgs un iespējams. Par šāda stāvokļa uzturēšanu organizācija kā nacionālu cīnītāju kopība savu morālisko atbildību nesīs arī nākotnē.

Neapmierināsimies tikai ar atcerēm un notikumu dokumentējumu. Nācijas interešu aizstāvēšanai un izteikšanai izdevību rietumos diezgan. Bet jāraugās pēc iespējām: kļūt par notikumu izraisītājiem! Dzīvā atmiņā vēl tautiešu iespaidīgā politiskā cīņa Austrālijā par Latvijas juridiskā stāvokļa atjaunošanu. Tagad latviešu kopība Piektajā kontinentā, spītēdama relātīvi mazajam skaitam, ir politisks lielums, un tās pārstāvjiem atvērtas pat valsts augstāko instanču durvis. DV Kanadā pēdējos pāris gados atjaunoti rosinājuši politiskās informācijas darbu kā centrā, tā uz vietām, kas pirmkārt P. Vasariņa nopelns. Šim piemēram organizācijai jāseko citās zemēs. Arī DV centrālā valde netur rokas klēpī, ko liecina nupat februārī tās 6000 eks. publicētās bošūras Latvia and Latvians. Nepaliksim tikai par skaistu vārdu teicējiem sev pašiem, bet būsim arī reāla darba darītāji!

Ignorēsim viltus praviešus, bet meklēsim saskari un saites ar tautas veselo, patriotisko kodolu, kuŗa daudzinātos locekļus tagad izdevība redzēt un dzirdēt savā vidū. Gunārs Rode paguvis iestāties Daugavas Vanagos, tā apliecinot tēvzemes un trimdas mērķu kopību. Audzināsim savus pēcnācējus un jaunatni vispār ne vien par latviešiem, bet arī par mūsu darba turpinātājiem. Ģimenēs, latviešu skolās, nometnēs un kursos modināsim viņos interesi par tautas vēsturi un tās cīnītāju varoņgaitām. Lai par kaut ko iedegtos — vispirms ir jāiepazīst! „Tauta dzīvo savos varoņos," pirms 60 gadiem rakstīja Kārlis Skalbe.

HELLO WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumu jautājumos latviešu valodā sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

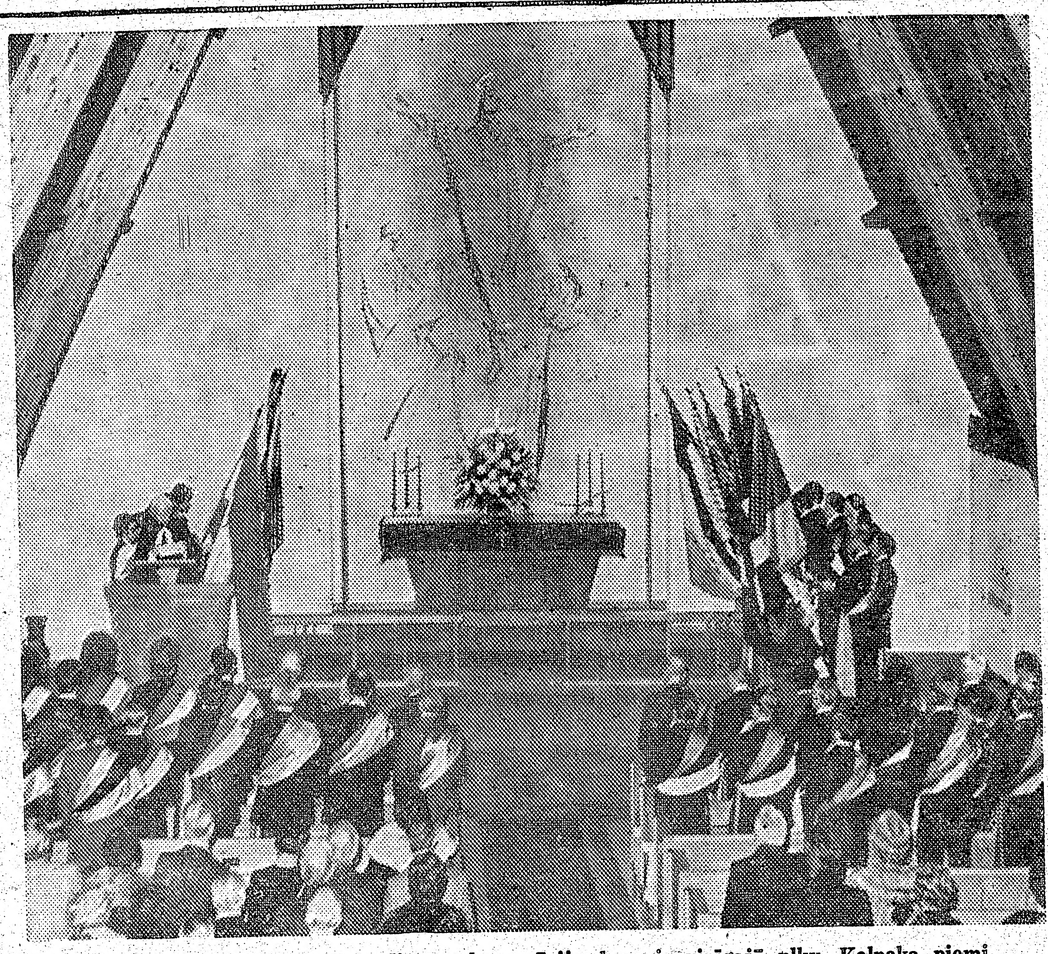

Kritušos varoņus pieminot, sērās liecās korporāciju karogi svinīgajā plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā Toronto. Foto: J. Liģers

Arī šis gads Latvijā būs grūts

RUDENĪ APSĒTS TIKAI 39 PROC. ZIEMĀJU

No tuviniekiem saņemtās vēstules liecina par gaļas, sviesta un citu gaļas un piena izstrādājumu trūkumu mūsu dzimtenē. To apliecina arī Rīgas laikraksti un pat ministru padome.

Rīgas laikraksti 11. februāŗa numurā ievietoja informācijas aģentūras Latinform sarunu ar ministru padome priekšsēža pirmo vietnieku R. Verro par sagādes grūtībām.

Pēdējā laikā laikrakstu redakcijas un Latinform saņem vēstules, kuŗās norādīts uz pārtraukumiem iedzīvotāju apgādē ar gaļas un gaļas produktiem, arī atsevišķiem piena produktu veidiem. Kas radījis pašreizējās grūtības? — ministram jautā žurnālists.

Atbilde: „Jā, patiešām, pēdējos mēnešos republikā, it īpaši pilsētās, radies grūts stāvoklis iedzīvotāju nodrošināšanā ar gaļas un piena produktiem." Verro tūlīt norāda, ka vainojami 1978. gada otrās puses nelabvēlīgie laika apstākļi. Lietū augsne tā bija izmirkusi, ka tīrumos nevarēja izbraukt nekāda tehnika (Latvijā nelieto vārdu mašīna, ref.). Tādējādi radās tik nelabvēlīga situācija, ka ziemāja sējas plānu kopsumā bija iespējams izpildīt tikai 39 proc. apmērā, bet atsevišķos rajonos tikai 8 līdz 10 proc. apmērā, lai gan visus iepriekšējos gadus pārsniedza ziemāju sējas plānus.

Kolchozi un valsts saimniecības spēja sagatavot tikai 69 proc. no plānotā (vajadzīgā, ref.) rupjās lopbarības daudzuma, 60 proc. skābbarības un sakņu, bet tikai 42. proc. spēkbarības (graudu). Pat graudu sēklu pavasaŗa sējai varēja atbērt ne vairāk kā 70 proc., turklāt tikai 24 proc. šīs sēklas ir derīga sējai, atzīst Verro. Tādēļ radās grūts stāvoklis lopkopībā: samazinājās piena izslaukumi no katras govs, mazāks kļuva nobaŗojamo lopu dzīvsvars. Tā visa rezultātā 1978. g neizdevās izpildīt plānu un saistības piena un graudu nodošanai valstij.

Uz jautājumu, kas veikts, lai likvidētu „pārtraukumus" un pilnīgāk apmierinātu iedzīvotāju pieprasījumus, Verro atbild ar parastajiem nodrāztajiem paskaidrojumiem, ka partija un ministru padome nospraudušas konkrētus pasākumus, lai paātrinātu lopbarības attīstīšanu. Lai lopus ziemā nodrošinātu ar rupjo barību, no Ukrainas un Baltkrievijas saņemts 150.000 tonnu salmu. Baltkrievija un Lietuva piegādājusi ēdamos kartupeļus.

Verro nemin, ka „brālīgās republikas" būtu piegādājušas gaļu un sviestu, lai novērstu pašreizējo trūkumu, bet mierina paciesties, jo pēc pāris mēnešiem būšot atkal pietiekami gaļas, tāpat sviesta. Viņš ieteic vairāk ēst zivis, dzert pilnpienu un kefīru. Pārtraukumi tirdzniecībā ar gaļu, sviestu un citiem produktiem esot saistīti ar „dabas katastrofu", kas esot pārejoša parādība: ar katru nedēļu, katru mēnesi stāvoklis uzlabošoties, mierina Verro.

Nezin, vai tā būs! Baŗojot govis ar salmiem, skujām un pat žagariem ,kā to dara daudzos kolchozos un arī valsts muižās, izslaukumi nepavairosies.

Pēc visiem vērojumiem var secināt, ka arī šis gads Latvijā būs grūts, jo maz ticams, ka pēc bargās, sniega bagātās ziemas pavasarī paspēs apsēt visas platības, ja rudenī neapsēja ziemājus, un lauku lielākā daļa palika neaparta.

Mēs saviem piederīgajiem no šīs puses maz varēsim palīdzēt, jo ar šī gada 1. janvāri uz Pad. savienību Maskava aizliedza saiņos sūtīt pārtikas produktus.

P. B.

Miris Kurzemes cietokšņa cīnītājs

Florences slimnīcā, Oregonā, pēc pārciestas operācijas 1. martā miris Alfreds Bergmanis. Viņš dzimis Rīgā 1907. g. 14. augustā. Beidzis Biržas komercskolu un studējis Komerczinātņu institūtā Rīgā, kad arī pievienojies korporācijas Fraternias Mercuria saimei. Kā instruktors beidzis karadienestu Jātnieku pulkā un strādājis Rīgas kaŗa mūzejā. Vēlāk pārgājis darbā saplākšņu rūpniecībā par svešvalodu korespondentu. Pad. savienībai okupējot Latviju, repatriējies uz Vāciju, kur iesaukts armijā un kaŗa skolā. Sākoties kaŗam ar Pad. savienību, kā virsleitnants komandēts uz Baltijas telpu kā speciāla uzdevuma virsnieks pie virspavēlniecības štāba. Kapitulācijas dienā , 8 maijā , viņam ar pēdējo transportkuģi izdodas izkļūt no Kurzemes uz Vāciju. Līdz 1956. gadam strādā par tulku pie angļu okupācijas spēkiem, kad ar ģimeni izceļo uz ASV, un Aregonas pavalsts pilsētā Florencē sāk akal strādāt saņā speciālitātē saplākšņu rūpniecībā par kontrolieri, ko turpina līdz aiziešanai pansijā. Piedalījies Oregonas latviešu draudzē, kuŗas mācītājs J. Cilnis viņu arī izvadīja pēdējā dusā. Pelnu urnu novietos Brāļu kapos Katskiļos, kā nelaikis to bija vēlējies. Viņš atstāj sievu Irmu un dēlu Ervīnu ar vedeklu Lea, kā arī divus mazbērnus.

Aizgājēju piemiņā paturēs Fraternitas Mercuria saime dzimtenē un plašajā pasaulē.

A Amoliņš

Būvdarbi Gaŗezerā

Gaŗezera padomes februāŗa sēdē abu jauno ēku celšanu nodeva uzņēmējam A. Balodim no Grand Rapidiem par 146.149 dol. Vajadzība spieda no Latviešu palīdzības fonda aizņemties 120.000 dol., kas atmaksājami 15 gados ar 9 proc. augļiem. Ēkas jāpabeidz līdz 25. jūnijam.

Padome pieņēma arī jauno 1979. gada budžeta projektu 452. 200 dol. apmērā, ko nodos 26. maija akcionāru sapulcei apstiprināšanai. Ieņēmumos lielākais postenis ir 140.000 dol. aizņēmumi, 100.000 dol. vidusskolas maksas, bet pārējie — kārtējie ieņēmumi. Izdevumos bez jau minētajām jaunbūvēm, 19.500 dol ēku uzlabojumi un remonti, 17.100 dol. parādu dzēšanai, 16.500 dol. apdrošināšanai, 45.000 dol. pārtikas iepirkumiem, 20.500 dol. atalgojumi vidusskolā, 20.800 dol. algas administrācijai un amatniekiem, 10.000 dol. inventāra iegādei u.c.

Padomes priekšsēdis J. Meija bija izgatavojis datus par vidusskolas un bērnu nometnes izmaksu pagājušā vasarā. Katrs vidusskolēns izmaksājis 630 dol., no kuŗiem vecāki maksājuši 467 dol., bet 163 dol. piemaksāti no citiem Gaŗezera ieņēmumiem Bērnu nometnē katra pavadītā nedēļa izmaksājusi 121 dol. (vecāki devuši 77 dol, Gaŗezers 44 dol.). Vidusskolas un bērnu nometnes uzturēšanas izdevumi bijuši — 166.333 dol., no kuŗiem vecāki samaksājuši 119.482 dol., bet 46.850 dol. piemaksāti no citiem Gaŗezera ienākumiem.

Gaŗezera akcijas vēl iegādājušies: Čikagas Ciānas draudze (5), Toledo latviešu kopa (2), Latviešu draudze Kalamazū (5), Latviešu draudze Vilmingtonā (1), Latviešu draudze Sv. Pētersburgā (1), Patria, Mičigenas kopa (1), Lettgallia, Ohaijo kopa (1), Latviešu akadēmiskā kopa Indianapolē (1), Latviešu biedrība Klīvlandē (1), kopā 18 akcijas. Gaŗezera draugu saimei pievienojušies: R. Kubuliņš, G. Strautnieks, E. Lācis, M. Ģetarte, M. Sīle, Dr. A. Kalniņš, H. Kaisels, L. Zariņš, I. Dimante, A. Dimants, M. Pelde, J. Pelds, P. Briedis, J. Bļiksons, A. Zvirbulis, E. Zvirbulis, R. Ģelzis, G. Paegle, A. Telle, V. Nesaule, Fr. Pētersons un J. Ķinēns, līdz šim pavisam 143 saimes dalībnieki.

Jauno ēku būvēm saņemts: mirušā bijušā padomes locekļa Fr. Rituma piemiņai 841 dol., Otavas Miera draudzes 221 dol, no 18. novembŗa sarīkojuma Sanfrancisko atlikuma 130 dol., Korporāciju apvienības Tēvija 550 dol., V. P. Skujas 75 dol., A. Melbārža piemiņai 68 dol., Edmontonas draudzes 50 dol. un M. Ikvilda 50 dol. Video aparāta iegādei ar A. Beldava starpniecību no Cummins Engine fonda saņemts 1500 dol. Šis ir pirmais amerikāņu sabiedrības piešķirums Gaŗezeram. Dr. A. Dimants nodevis 350 dol. mūzeja paplašināšanai un 350 dol. saimniecības pārziņa ēkas uzlabojumiem

Sarīkojumu pārzinis V. Miķelsons ziņoja, ka Jāņu sarīkojumam autore L. Gleške sagatavojusi speciālu Jāņu uzvedumu, kuŗā būs iesaistīti V. Meļķis, režisors V. Burģis un administrātore G. Asone. Uz vidusskolas direktora A Bolšteina ieteikuma padome pieņēma latviešu valodas nepratēju grupas noteikumus. Grupa ar bērniem no 13 — 16 gadiem darbību uzsāks nākamā vasarā. Mācības laiks — 6 nedēļas, maksā 120 dol. nedēļā.

Uz vidusskolas pirmo klasi bērniem jāpieteicas līdz 5. jūnijam. Gaŗezera 6. Dziesmu dienas notiks 17., 18. un 19. augustā. V. Miķelsona vadībā noorganizēta rīcības komiteja apm. 30 personu sastāvā. Nākošā padomes sēde 7. aprīlī Saulgriežos, gadskārtējā akcionāru sapulce 26. maijā, pl. 11, pēc tam sezonas atklāšana

V. Boķis

Top 6. Dziesmu dienas Gaŗezerā

Gaŗezera 6. Dziesmu dienu rīkošanā no 17. līdz 19. augustam iesaistītas pāri par 30 personas no Gaŗezera, Kalamazū, Grand Rapidiem, Čikagas, Indianapoles, Milvokiem un Lansingas. Par rīcības komitejas priekšnieku ievēlēts Vilis Miķelsons.

„Pieteikto dziedātāju skaits visumā tāds pats kā iepriekšējās Dziesmu dienās un kopkoŗa koncertā. Dziesmu lejā varēsim dzirdēt ap 300 balsu," teica mūzikas nozares vadītājs R. Zuika rīcības komitejas sēdē. Jau maijā paredzēti pirmie mēģinājumi.

Sēdi atklāja līdzšinējais rīcības komitejas priekšsēdis A. Tīdemanis, kas turpmāk šos pienākumus vairs nevēlējās veikt darba slodzes dēļ. Viņa vietā ievēlēja Vili Miķelsonu; priekšsēža vietniece R. Dimante, sekretāre A. Austriņa. Mūzikas nozarē — R. Zuika, D. Galēna, V. Meļķis, B. Auziņa un A. Linde. Koŗu administrātors A. Redlichs. Dziesmu dienu mākslinieciskais vadītājs un tēlotājas mākslas izstādes pārzinis A. Sildegs, palīgs R. Rollis. Koristu aprūpes nozarē darbosies R. Jankavs, A. Tālberga un J. Vaseris. Sarīkojumu nozarē — G. Asone, H. Pole, R. Eichenfelda, M. Zirne un S. Kļaviņa. Iekšējo informāciju vadīs A. Elksnis, A. Elgūts un V. Bolšteina. Ārējo informāciju — māc. V. Vārsbergs un P. Austriņš. Vadoņa redaktors J. Avotiņš, sludinājumu pārzinis E. Brože. Kārtības un pārbaudes nozari vadīs A. Artmanis un A. Bārzdelis. Ieejas biļešu pārzinis G. Liepiņš. Galvenais kasieris J. Gēriņš, galvenā Dziesmu dienu fotografe V. Namatēva. Uz rīcības komitejas sēdēm nolēma vēl aicināt Gaŗezera vidusskolas direktoru A. Bolšteinu un Gaŗezera saimniecības vadītāju V. Ārumu.

Dziesmu dienu rīkošanai 500 dol. aizdevumu nodevis Gaŗezers un tikpat daudz Latviešu koŗu apvienība. Puse no šiem aizdevumiem jau izdota par dziesmu krājuma iespiešanu un citiem izdevumiem.

Rrīcības komiteja pārrunāja arī dziesmu dienu norisi, ieplānojot tanī trīs Sarkangalvītes izrādes, jauno mākslinieku koncertu un vidusskolas izlaiduma aktu 19. augustā. Etnografisko izstādi rīkos Gaŗezera mūzeja ietvaros tā vadītājs Osv. Grīns.

Nākamā komitejas sēde notiks 25. martā Kalamazū.

V. Boķis

Vēl bija dziļa ziema, kad Gaŗezerā sāka skanēt traktora rūkšana, gāžot kokus jaunajai būvvietai. Šeit pacelsies jaunā divstāvu ēka nometnes nodarbībām. Pirmie priekšdarbi uzsākti 19. februārī. Foto: V. Namatēva

Montrealas kreditsabiedrība aug

Vairāk nekā 50 no Montrealas kreditsabiedrības 264 biedriem piedalījās pilnsapulcē 3. martā Latviešu namā. Ar klusuma brīdi pieminēja gada laikā mirušos 3 biedrus. Valdes priekšsēdis P. Agrums ziņoja par sabiedrības darbu. Bilance pārsniegusi ¼ miljonu (272.766), gadā, pieaugot par 11,4%. Aizdevumos kopā izmaksāts 182.004 dol., bet peļņā — 16.940 dol., maksājot par parastiem noguldījumiem 6% pirmos gada 9 mēnešos un 7% pēdējos 3 mēnešos; par termiņu noguldījumiem izmaksāja 8 un 9½%. Rezerves fondā uzkrāts pāri par 2.200 dol. Biedru skaits nav mainījies, lai gan daži atstājuši Montrealu, bet viņu vietā nākuši klāt jauni

Bilanci nolasīja pārvaldniece Ruta Gabruša, par aizdevumu komitejas darbu ziņoja J. Ļavs, bet revīzijas — Lūcija Andersone. Visus ziņojumus sapulce pieņēma vienprātīgi.

Visas pārvēlamās amatpersonas ievēlēja no jauna ar aklamāciju: valdē R. Gabrušu un Ž. Šarmu, aizdevumu komitejā J. Vilni un revīzijas kom. A. Zariņu.

Sanāksme izraudzīja arī sabiedrības nosaukumu franču valodā, saskaņā ar provinces likumu: La Caisse d'Economie des Lettons.

Pēc atzinības izteikšanas vadībai, vispārējām pārrunām un līgas pārstāvja uzrunas, visi sapulces dalībnieki pasēdēja pie klātiem galdiem.

Agrumu Pēteris.

"Pāvesta nuncijs interesējas par Latviju

Pāvesta nuncijs archibīskaps Anželo Palmas kļuvis liels baltiešu draugs. Pēdējos gados viņš bijis neiztrūkstošs viesis baltiešu vakaŗos Otavas parlamenta ēkā. Atcerēdamies Margaretas un Richarda Upenieku piedalīšanos koncerta daļā pirms diviem gadiem, kur viņi atskaņoja arī Guno Ave Maria uz vijoles un arpas, kas viņu sajūsminājis archibīskaps ielūdza konsulu Dr. E. Upenieku savā nunciātā uz pusdienām.

Plašā ēka atrodas Roklifa parkā uz apmēram četriem akriem zemes, visapkārt ar kokiem un apstādījumiem. Visas telpas un zāles dekorētas sakrālās mākslas darbiem.

Sarunas ar nunciju, klātesot sekretāram un lietuviešu tēvam Viktoram, risinājās labprātāk italiešu valodā. Nuncijs ļoti interesējās par baznīcas stāvokli okupētajā Latvijā. Viņš ar lielu prieku pieņēma mūsu kosula velti — P. Babra jauniznākušo grāmatu Silent Churches.

E. U.

MONTREALA

● No Montrealas latviešu saimes 18. februārī šķīrās Jānis Čops, dzimis 1917. gada 17. aprīlī Lejasciemā. Pēc Rīgas valsts technikuma beigšanas strādāja par mērnieku un studēja Latvijas konservātorijas kompozicijas klasē. Kaŗavīra gaitās devās brīvprātīgi, beidza gūstu Francijā. Pēc atbrīvošanas strādāja dažādus darbus, vēlāk veica sekretāra pienākumus Parīzē latviešu centrā. Tālākais ceļš veda uz Kanadu pie brāļa. Montrealā viņš strādāja mērniecības birojā līdz pēdējam brīdim, kad to pieveica sirdstrieka. Aizgājējs darbojies Trīsvienības draudzē un dziedājis Jundas korī. Aiglūgumu 21. februāŗa vakarā un izvadīšanu dienu vēlāk vadīja prāv. A. Voitkus. Atvadījās liels draugu un paziņu pulks, dziedāja Jundas koris. Daudz ziedu teica pēdējās ardievas pirms pārpelnošanas. Sēro sieva, padēli ar ģimenēm, brālis un citi radi.

P. A.

Gatavo

segas un spilvenus

pildītus ar dūnām un spalvām katrā lielumā un kvalitātē.

Zvanīt 787-9021

Pieņemšana pie pāvesta nuncija archibīskapa Anželo Palmas (attēla vidū). Pa labi konsuls Dr. E. Upenieks, pa kreisi — Regīna Upenioce.

(A Pieture History of Eastern Europe)

Atsaucība tautiskā mantojuma izstādei

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu tautiskā mantojuma izstādes rīcības komiteja publicējusi naudas un mantu ziedotāju sarakstu. Tajā minēti visi tie, kas atbalstījuši latviešu tautiskā mantojuma izstādi vietējā pilsētas mūzejā, kas ilga trīs mēnešus, vai nodevuši mantas un naudu pastāvīgās novietnes iekārtošanai. Ziedotāju sarakstam pievienots raksts, kurā cita starpā teikts:

„Grand Rapidu un apkārtnes latviešu tautiskā mantojuma izstāde pilsētas mūzejā noslēgusies. Tā guva dzīvu atsaucību ne vien vietējā latviešu, bet arī amerikāņu sabiedrībā un presē. Šajos trijos mēnešos to caurstaigājuši un redzējuši vairāki desmiti tūkstoši skatītāju, iepazīstoties ar mūsu tautu un tās likteni. Tikpat liels skaits to varbūt skatīja televīzijas raidījumos un lasīja preses atreferējumos. Latvijas un latviešu vārds šajā laikā pausts vairāk kā jebkad šajā pilsētā."

Izsakot pateicību visiem ziedotājiem un lūdzot turpmāko atbalstu, rakstā uzsvērta tautiešu dzīvā atsaucība un pūles priekšnesumu sagatavošanā, kuplinot sarīkojumus mūzeja telpās. Pastāvīgās novietnes iekārtojums vēl nav pabeigts. Tikai tagad gūts priekšstats par aizdotiem un aizstājamiem priekšmetiem un iespējamiem papildinājumiem un uzlabojumiem. Šīm vajadzībām rīcības komitejai no ienākušajiem ziedojumiem pagaidām ir pietiekams rīcības kapitāls, lai novietni līdz vasaras beigām varētu izkārtot.

Līdz 1. martam latviešu tautiskā mantojuma izstādes vajadzībām ziedojušas pavisam 96 personas un ģimeņu vienības, kā arī 13 organizācijas un draudzes, nododot kopēju summu 2.428 dol.

V.Z.

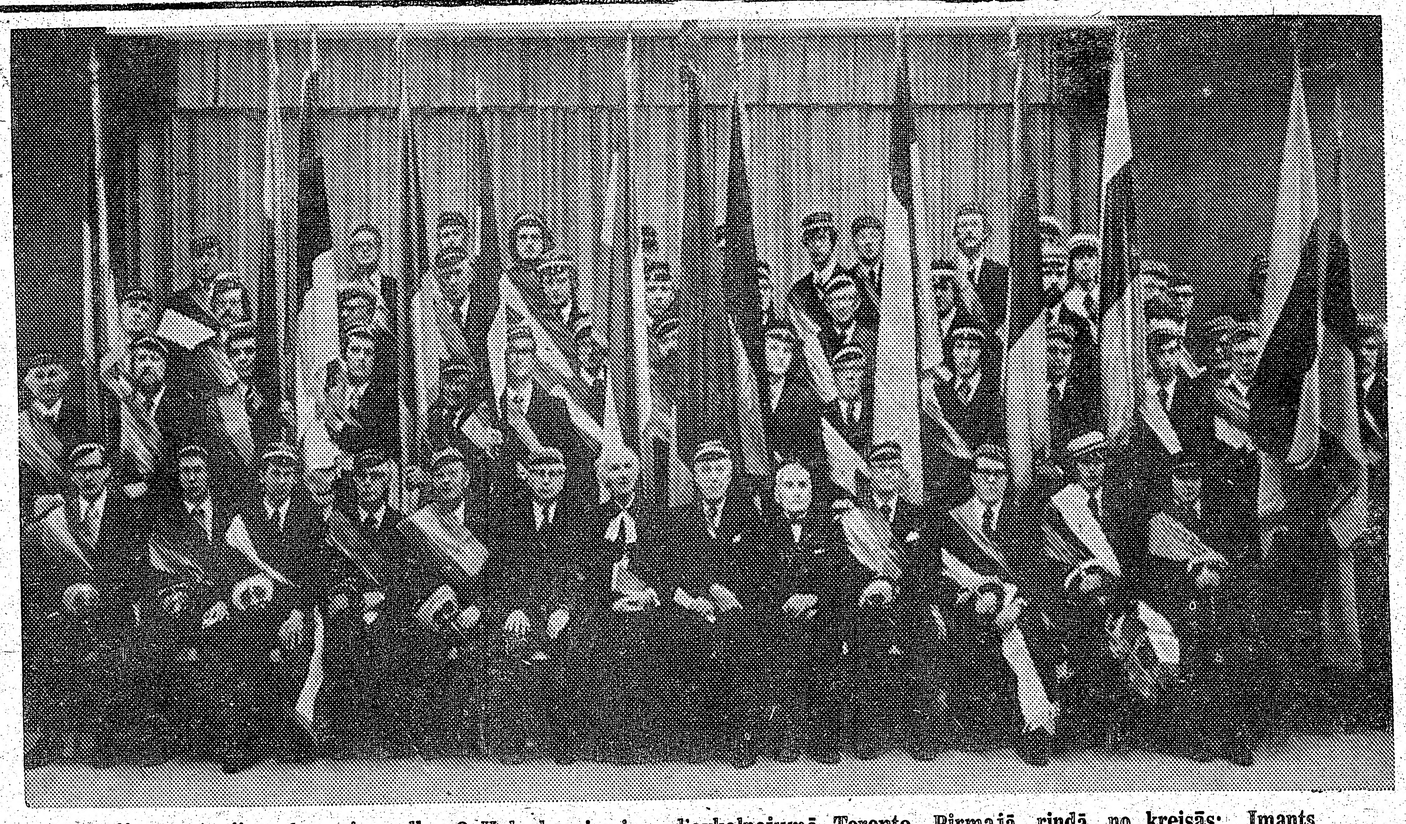

Korporāciju pārstāvji ar karogiem plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojumā Toronto. Pirmajā rindā no kreisās: Imants Magons (Beveronija), Jānis Paukšēns (Latvia), Ansis Laucis (Selonija), Imants Alksnis (Lettonia), Toronto korp. kopas seniors Alberts Linne(Tervetia), Savienības plkv. Kalpaka bataljons valdes priekšsēdis Kārlis Tannis (Patria), archibīskaps Arnolds Lūsis (Latvia), kalpakieši vltn. Pēteris Ikšels (Selonija) un plkv. Alberts Liepiņš, Toronto korp. kopas viceseniors Jānis Mežaks (Beveronija), Herberts Jeckalējs (Lettgallia), Guntis Bērziņš (Talavija) un korp. kopas sekretārs Vilnis Pētersons (Fr. Academica). Foto: J. Ligers

DV Montrealas nod. sapulce

Montrealas DV nodaļas gada sapulci 10. februārī Latviešu namā atklāja nodaļas valdes priekšsēdis J. Gributs, piedaloties 23 nodaļas biedriem. Sapulces sākumā pieminēja no dzīves aizsauktos nodaļas biedrus — kons. V. Tomsonu, valdes loc. J. Grundi un Ed. Lāsumu un vanadzi Alvīni Bērziņu.

Par sapulces vadītāju ievēlēja P. Agrumu, bet par sekretāru agrāko nodaļas valdes priekšsēdi J. Nerveli. Balsis skaitīja J. Vilnis un E. Kirstuka Sapulces vadītājs ierosināja vārdu „protokols" aizstāt ar latviskāku nosaukumu — „darba gaitas apraksts", ko sapulce pieņēma. Viņš arī ieteica savstarpējās sarunās nelietot vārdu „kungs" vai „kundze", bet saukt personas viņu vārdā, kā to darījuši mūsu senči.

J. Gributs ziņoja, ka aizvadītajā gadā DV Montrealas nodaļa otro reizi pēc kārtas bijusi prezidējošā postenī Montrealas latviešu organizāciju apvienībā. Daudz darba prasījuši 14. jūnija un 18. novembra sarīkojumi. Nelaiķa plkv. K. Tirzīša urna apglabāta Rotas kapos Katskiļu kalnos. Par kasi ziņoja kasieris J. Ļava. Aizvadītais gads īstenojies ar atlikumu. Biedrzinis A. Zīlītiņš minēja, ka nodaļā apvienoti 67 vanagi un 23 vanadzes. Miruši 4, dzīves vietu mainījuši 2 un izstājies viens. Nodaļā uzņemti 2 vanagi un viena vanadze. Biedru maksās pagājušā gadā ieņemts 502 dol.

Sekretārs J. Skrastiņš ziņoja, ka notikušas 7 valdes sēdes. Pilsētas pašvaldības vadītājiem izsūtītas DV KV Ārējas informācijas daļas brošūras. Viņš ieteica nodaļai iegādāties vismaz 10 Rūtiņas grāmatas angļu valodā, izsūtīšanai kanadiešu skolām.

Par nodaļas sarīkojumiem ziņoja J. Vilnis. Aizvadītā gadā notikuši pavisam septiņi, ieskaitot 3 biedru vakarus. Aprūpes daļa svadītājs J. Leitens ziņoja, ka 14. jūnija ziedojumu akcija devusi 291 un Ziemsvētku akcija 500 dolaru, kur kopējais ziedotāju skaits bijis 78. Aprūpes vajadzībām izdota visa ieņemtā summa — 1514 dol. Par vanadžu darbu ziņoja priekšniece Ērika Vītiņa. Tas sekmējies dažādu sarīkojumu izkārtošanā. Vairākas reizes apmeklēti slimie tautieši mājās un slimnīcās ar dāvanu groziņiem, kā arī apsveikti dzīves gadu jubilāri, no 70 līdz 90 gadu veci. No saviem gada ienākumiem vanadzes 300 dol. nodevušas DV Montrealas nodaļai, tikpat daudz arī nodaļas īpašumam Dzintari, 100 dol. Patiesības fondam, 50 dol. Latviešu namam un 50 dol. jauniešu deju kopai Ačkups.

Par Dzintaru darbību ziņoja J. Leitens. Tur notikuši 5 sarīkojumi, kas nodaļai devuši caurmērā ap 150 dolaru ienākumu. Šinī īpašumā nepieciešami darbi veikti ar talkām. Dzintaros iekārtota nodaļas bibliotēka ar 241 grāmatu. Revīzijas komisijas priekšsēdis J. Saliņš nodaļas darbu novērtēja atzinīgi.

Par valdes priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo Jāni Gributu, bet par valdes locekļiem 2 pārvēlamo vietā (J. Viļņa un J. Zilkalna) ievēlēja tos pašus. Valdes locekļa kandidāts E. Reveliņš. Revīzijas komisijai ievēlēja kandidātus A. Zariņu un J. Norvelis, bet Dzintaru pārvaldē A. Skaidro un K. Čaku. Par delegātu uz DV delegātu sapulci Toronto izraudzīja E. Reveliņu, J. Belinski par kandidātu.

Nodaļas jaunais budžets sabalansēts 2000 dol. apmērā. Nodaļas iesaistīšanos jaundibinātajā kaŗavīru organizācijā Toronto pilnsapulce noraidīja, individuālo iestāšanos atstājot katra personiskai izlemšanai.

J. Sk.

Amerikāņu stila „rock" mūzika Lietuvā

Lielu ievērību rietumu presē izpelnījusies lietuviešu sieviešu „rock" un populārās mūzikas grupa ar nosaukumu „The Wasps", kas ik vakarus spēlējot lietuviešu galvaspilsētā Viļņā. Par to sīkāku aprakstu sniedz AP ziņu aģentūras korespondents, kas nesen viesojies tagadējā Lietuvas galvaspilsētā un arī iegriezies turienes disko restorānā „Aerofortas".

Pēdējo patlaban uzskatot par „karstāko" nakts dzīves notikumu. Gandrīz katru vakaru restorāns ļaužu pārpildīts, protams, galvenokārt ar jauniešiem, kas dejojot pie rietumu mūzikas skaņām. „Wasps" repertuārā iekļauta mūzika, sākot no pirmajām „bīteļu" skaņu platēm līdz pēdējiem populārās mūzikas grāvējiem.

Visas grupas dalībnieces esot samērā gados jaunas, atskaitot klaviermieci Luizi, kurai 47 gadi. „Wasps" dalībnieces pa dienu esot nodarbinātas parastos biroja darbos. Viņas arī esot visas precētas sievietes, kaut gados jaunas, kas nodzīvinājušas šo grupu pirms septiņiem gadiem ar draugu palīdzību.

Kamēr sievietes spēlējot klubiņā, viņu vīri neizrādot nekādu interesi par „rock" mūziku. Tie tai pašā laikā skatoties hokeja spēles televīzijas pārraidījumos.

Uzņēmīgās sievas spējot nopelnīt „mazliet vairāk" nekā pārējie strādnieki. Parastās algas Lietuvā patlaban svārstoties no 150 līdz 300 rubļiem mēnesī.

Pieprasījums pēc rietumu „rock" mūzikas skaņu platēm esot tik liels, ka melnajā tirgū tās maksājot ap 150 dolaru, kas ir neiedomājami augsta cena, ievērojot izpelņu.

Tā saucamā „all—female" grupa praktizējoties trīs reizes nedēļā. Vienā vakarā tā sniedzot trīs 20 minūšu gaŗus skaņu uzvedumus.

A.K.

Labi izdevusies TLB masku balle

Toronto agrāk notika vairākas masku balles, kuŗas rīkoja Mākslinieku apvienība Latvis, DV un Toronto latviešu biedrība, kas vēl turpina šo tradiciju. Šī gada ballei bija izraudzīts pieticīgs nosaukums — Ķekatnieki, pulcinot tuvu pie 150 apmeklētāju, daudz arī maskās. Sarīkojumu vadīja Diždanča vadītājs Zigurds Miezītis. Diždanča dejotāji bija rūpējušies arī par Latviešu nama zāles dekorēšanu Valdas Volmeres vadībā. 33 masku konkursā, publikai nobalsojot, 1. godalgu deguvā Ivona Halivela (Čārlis Čaplins), otro Vismands Eglīte (Skursteņslauķis) un trešo Aldis Liepiņš (sieviete), bet ceturto godalgu dalīja Laila Strazdiņa (Princes) un Ingrīda Bērziņa (kaķis). Biedrības dāmu komitejas bija rūpējusies par ballinieku pacienāšanu. Arī komitejas darbinieces priekšnieces Edītes Āpšes vadībā bija tērpušās balles sauklim atbilstošos tērpos. Atspirdzinājumu bufeti vadīja O. Lepše ar I. Kārkliņu. Deju mūziku spēlēja igauņu jauniešu orķestris. Jaunums bija, ka kostīmu balli šoreiz ievadīja ar polonēzi.

O. K.

MONTREALA

● Montrealā pēkšņi mūžībā aizsaukta Olga Bauma, bet tikai 27 stundas vēlāk arī viņas vīrs Pēteris. Olga bija dzimusi 1892. g. 24. maijā Krievijā, bet Pēteris 1893. g. 8. aprīlī Vietalvā. Revolūcijas laikā abi sastopas Ķijevā un 1920. g. appreca. Sekoja ārkārtīgi grūta un draudu pilna dzīve Padomju savienībā. Slimību un bada dēļ viņu divas meitiņas nomirst, bet izdodas glābt vecāko meitu. Pēteris kalpo armijā, bet vēlāk viņu nepatiesi apvaino un politiskās neuzticības dēļ izcieš 5 gadu sodu Sibirijas spaidu darbos. Tikko vācieši okupē viņu rajonu kaŗa laikā, Baumi atgriežas Latvijā, bet lai otrreiz nekristu komūnistu rokās, dodas uz Vāciju. Kanadā viņi ieceļo 1949. gadā. Abi viņi mīra ar sirds trieku. Izvadīšanu vadīja pareizticīgo mācītājs P. Duboviks un prāv. A. Voitkus. Pēc aizgājējiem sēro meita Vilma Ulmane ar vīru, mazmeita Silvija, Olgas māsa Krievijā un mazmeita Jelgavā, kā arī Montrealas pensionāru saime.

● Nometnes vadītāju un to palīgu kursos 18. februārī Montrealā viesojās Dr. Solveiga Miezīte no Toronto, iztirzājot jautājumus par latviešu valodas lietošanu, bērnu ieinteresēšanu runāt latviski, vadītāju rīcību zināmos apstākļos un nodarbību izdošanos ar dalībnieku piederības sajūtu savai tautai. Viņa iepazīstināja arī ar nometnes dalībnieku līmeni. Lekcija bija visai vērtīga. Bez vadītājiem to noklausījās arī vairāki bērnu vecāki.

A. P.

Austra Balode

KĀ UPE

Es esmu kā upe, ko
mākoņis dzeŗ
Valgi tvīkstošām,
laipnām lūpām,
Ar saules atstariem sasaucos es
Viļņos mainīgi maigām šūpām.

Es esmu kā upe, ko negaisī kuļ,
Un šausta ar zibeņu strēlēm —
Tad sevī iegrimstu, sarunājos
Dziļo dzelmju melnajām mēlēm.

Es esmu kā upe, kas atgriežas,
Un mierīga nogulstas krastos,
Kad palu straumes ir
norimušas —
Vien vēji dzied tālajos mastos.

Alma Richtere

PAVASARA VĒSTULES

Meitene:

Jūdz kumeļu, kam vēja ātrums
Un tūliņ steidz pie manis,
Lai Tavos vaigos prieka
sārtums,
Kad vērsi vārtus manus.
Lai Tavas lūpas klusē,
Kad roku sniegsi man,
Bet veries puķu dārzā
Tur rozes ziedos jau!
Jauneklis:

Es esmu jau pie Tevis,
Ar vēja spārniem skauju,
Ar saules stariem glāstu,
Bet rožu smarža tavā dārzā
Par manu mīlestību stāsta . . .

Edvarts Tūters

TOS VAROŅUS VAI PIEMINIET?

Kad naktīs viens es runājos
Ar zvaigznēm un ar mēnesi,
Tās naktis tad es atceros,
Naids postīja kad Kurzemi.

Ne lakstīgala dziedāja,
Ne grieze bērnus sauca.
Baiss negars sirdi biedēja
Un dienām ritmu jauca.

No druvām šķirās arāji
Un šķēpus asināja;
Par tēvuzemi Latviju
Tie galvas nolikt gāja.

—Vēl gadi nāk un gadi iet,
Un ienaidam nav gala.
— Tos varoņus vai pieminiet,
Kas brīvību mums kala?
— Ir laiks mums vaļā raisīties
No vienaldzības skavām.
— Pie avotiem tiem veldzēties,
Kas skaidri ir — bez rāvas.

Marija Urnežus

AR DZIESMOTU VILNI

Ar dziesmotu vilni es traucu,
Kam mūžīgā skaidrībā celt.
Kā mani tu, tevi tā saucu,
No dziļākiem avotiem smelt.

No nemirstīgās dziesmas
Mēs daļa, kas visumā plūst.
Kur satiekas dvēseļu liesmas,
Tur gaismas plūdos viss kūst.

(91. turpinājums)

Grīns „aprija" šo grāmatu saturu, lasīdams tās pēc saīsinātas metodes, katrā rindā ievērojot tikai pāris vārdu. Ar savu „svētību" mūsu bibliotēkas un lasītavas piepildīt „tautas labdaŗi" vairs nespēja.

Saprotams, kāršu spēle ar Rīgas pilsoņiem Latviešu biedrībā vairs nevarēja turpināties, bet neaiztikts Grīns nodzīvoja līdz vācu ienākšanai. Tad viņam radās darba pilnas rokas, cenšoties izkārtot firmas denacionālizāciju, ko hitlerieši negribēja atļaut, jo uzskatīja krievu laupījumu arī par savu laupījumu, tā vezdami tautas domas uz netīkamām parallēlēm un pamatīgi atbaidīdami latviešus no sevis.

Kā „labāks cilvēks", reizē ar ģimeni un Kārli Skalbi, J. Grīns ieradās pār plašo jūŗu Zviedrijā, tāpat kā citi saņēma karaļa uzvalku un archīva darbu. Atkal viņš bija privilēģētā stāvoklī, ar LTA direktora Richarda Bērziņa meitu šleieri sarunādams avīzes Latvju Ziņas rediģēšanu. Bija pat prātā atjaunot Daugavu, bet tas izrādījās par smagu. Avīze iznāca labu laiciņu, tikai pēc izdevējas pieprasījuma Grīnam vajadzēja pavirzīties pa kreisi, no agrākā labā spārna uz centru. Politiski aizspriedumi viņam pārākas raizes nesagādāja. Kārlis Dzelzītis liecina, ka jau agrāk Grīns esot bijis kreiss.

Viņam nu bija 54 gadi, Zviedrijā iznākusi grāmata Dadzīvotāji rezonē, un pēc Laika iznākšanas ASV, piedalījās tajā ar recenzijām. Bija ieguvis plašu dzīves pieredzi un literāras zināšanas. Joprojām turpināja savu ātrās lasīšanas metodi, iepazīstināja latviešus ar saistīgiem ārzemju darbiem. Atceros krievu — žīdu rakstnieka Marka Aldānova (Landava) romānu par boļševisma nodibināšanu, kur par galveno financētāju apzīmēts manufaktūras lielkupcis maskavietis Sarva Morozovs. Viņš vēl referēja par kādu savā laikā iecienīto grieķu autoru Kazancaki, kam bija impulsīva, bet nekārtīga iztēle. Citādi saistīgajā iecerē par Jēzu tas rādīja, ka Kristus dzeŗ vīnu un danco. „Rakstu naudas dēļ," Grīns atzinās kādā vēstulē.

VIENACAINAIS KAUJU ĒRGLIS

Savās atmiņās jau vairākkārt esmu pieskāries savam draugam — literārajam debitantam un tolaik vienam no jaunākajiem rakstniekiem Edvīnam Mednim, kas tolaik bija glīts no vaiga un tievs kā vītola atvase, Gogoļa vārdiem runājot. Tas bija mans kollēga, redaktors un teātŗa kritikis, kas ne tik sen šķīries no dzīves Jaunajā pasaulē — tā latvju lielākajai daļai iemērīta pa daļu un pēdējo patvērumu.

Pēdējā laikā man izdevies dabūt jaunus datus, ko izlietošu šim literārajam apskatam. Domāju, ka arī Mednim vismaz mūža pirmo pusi var skaitīt par laimīgu: tas atveseļojās no nāvīgā ievainojuma, ieguva savu Tēvzemi un sev piemiņu strēlniekos, nodarbojās ar patīkamām mākslas problēmām un visumā tika diezgan labos amatos un ieguva materiālo stāvokli. Ilgi katru gadu viesojās ārzemēs (pirms apprecēšanās) ar savu simpatiju, Nacionālā teātŗa izskatīgo primadonnu Liliju Ēriku.

Dzīve iegrozījās tā, ka virsnieks apprecēja kādu jaunībā iepazītu ārsta meitu, kam toreiz bija solījies. Abu laulības auglis ir pazīstamais šacha meistars Edmars Mednis, kas dzīvo Amerikā un mantojis tēva glīto izskatu ar skaistu sprogu uz cēlās pieres.

Laba daļa amata brāļu gan pārmeta Mednim manierību un nejūsmoja par viņa propagandēto tolaik modernās sievietes, „vecpuises" jeb „vīrietes" tipu pēc kādreiz populārā Viktora Margerita franču romāna La Garçonne..

Dzirdēju, kādreiz Edvīna draugs Aleksandrs Grīns deva tam it kā prātīgu vērtējumu: „Ko Mednis laužas ar to modernismu? Būtu labāk aprakstījis savas kaŗa laika mīlestības. Viņš jau nevarēja no žēlsirdīgajām māsām un apmeklētājām atkauties". Pa daļai Mednis šo vēlmi īstenoja, sarakstīdams romānu vairākos sējumos ar atsevišķiem virsrakstiem — Saule dejo, Zvaigznes stīgo un tamlīdzīgiem, kas tagad, ja nemaldos, iznākuši kopizdevumā kā Pirmais pasaules kaŗš. No sava ievainojuma Edvīns bija izveseļojies Pēterpilī, kurp to nogādāja Puškina sabiedrības pēcnācēja Oldenburgas prinča salonvilciens. Arī drusku mistikas redzējumu iepīts šajā autobiografiskajā darbā, un cara meitas mīlestība saistīta ar to, tāpat kā vēlāk pakārtā kazaku ģenerāļa Krasnova romānā — No divgalvainā ērgļa līdz sarkanajam karogam. Daži ordeņi toreiz deva tiesības uz muižnieka kārtu, un ja Krievijā vecais režīms būtu pastāvējis, tad latviešiem, kas pa lielākai daļai piederēja pie zemniekiem, pēc kaŗa būtu diezgan daudz muižnieku!

Ne gluži pirmajā laikā, bet mazliet vēlāk Mednis, Pasilijā aizklīdis, diezgan dēkainā kārtā atgriezās Latvijā. Kalpakiešos viņš nebija, tādēļ kopā ar palielu kaŗavīru grupu pretendēja, ka kalpakieši tiekot pārāk izcelti un protežēti — tāpat kā Plensners, Mednis bija letonis, un korporācijas vispār kopa Studentu rotas un Kalpaka bataljona tradicijas, jo seloņi un talavieši 1918. gada beigās nodeva sevi valdības rīcībā līdz pēdējam vīram. Pēc maniem vērojumiem Edvīns varēja būt apmierināts arī ar savu literāro un teātŗa karjēru. Diezgan labi par to izteicās Jānis Grīns, viņa bijušais skolotājs Cēsīs, kaut Edvīna karjēra Nacionālajā teātri uzplauka ne Grīna laikā, bet agrāk — pie Artūra Bērziņa. Kā Arts Bērējs tas figurē Medņa pirmajā autobiografiskajā romānā, kas iznāca pirms Saule dejo. Pēc autora domām, viņu esot izkonkurējusi vecā rakstniece Cēlāsāpe (Brigadere). Daudz nav grāmatu, kur arī es esmu „iemūžots" kā literārs tēls, bet draugs Edvīns iespējami pozitīvi raksturojis mani kā jauno redaktoru Ozolāju. Un Bērējs dabū krietni pa spārniem.

Pirmos bēgļu gadus Mednis pavadīja Vācijas franču joslā. Sevišķas publicēšanās iespējas te nepavērās, rakstnieks gan sastādījis angļu valodas mācības grāmatu, apzināja vecos strēlniekus un darbojās par to pārstāvi, piedalījās literāros vakaros. Vēlāk izceļoja uz ASV, Ņujorku.

Kaut kādi pārdzīvojumi viņu bija mudinājuši smagi vilties sievietēs, īpaši dzejniecēs. Dažu viņš pat atteicās vadīt uz mājām, nelaipni uzbrēkdams: „Visas mūsu dzejnieces ir kurtizānes!"

Jo smags bija Mednim maizes (dzenitora jeb namiķa) darbs, kuŗa sūrumus vēl izbaudījuši redaktors Kārlis Rabācs, izdevējs Vilis Štāls, vairāki aktieŗi un citi.. Mednis bija ārkārtīgi nelaimīgs, apgalvodams, ka stikla acs dobumā esot attīstījies vēzis.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu biedrības sestdienas skolā Kalpaka atceri pirms mācību sākuma ar svētbrīdi ievadīja māc. I. Gaide, piedaloties skolēniem, bērnu vecākiem un viesiem, kopskaitā pāri par 200 personām. Skolas pārzinis J. Ozols uzrunā paskaidroja audzēkņiem kalpakiešu cīņu nozīmi, reizē pieminot arī pārējos Latvijas brīvības cīnītājus un uzaicināja nodziedāt Latvijas himnu. Bija ieradušies arī kalpakieši — Savienības plkv. Kalpaka bataljona valdes priekšsēdis un Kanadas kopas vecākais K. Tannis, LKOK plkv. A. Liepiņš un Studentu rotas vlūn. P. Ikšels. No Kalifornijas tālu ceļu bija mērojusi plkv. Kalpaka brāļa meita Ārija Kalpaka-Grundmane, kas bija atvedusi Kalpaka vijoli, ko pulkvedis spēlējis. To izmēģinājis arī docents Vīnerts Kalifornijā, bet skolas atceres aktā vijoli spēlēja Andris Zariņš, pavadot pianistam Pēterim Zariņam. Viņš atskaņoja četrus Kalpaka iemīļotos korāļus: Cik spoži spīd Auseklis, Rīta gaisma mūžīga, Es cēlies sveiks un vesels un Mana dvēs'le gaidi.. Bērnu priekšnesumos 5. kl. skolniece Nora Luksa deklamēja Ed. Virzas Pulkveža atgriešanās. 2., 3. un 4. klases audzēkņu koris skolotājas Daces Cielavas vadībā nodziedāja Karavīri bēdājās, bet 6. kl. audzēkņi deklamēja Annas Brigaderes Varoņa sirds. 7. b. kl. skolniece Inga Kukse deklamēja A. Brigaderes Trīs vārdi, bet 3. kl. skolēni Zinaīdas Lazdas Esi drošs. Pēc tam sākās mācības klasēs. 31. martā pl. 9 skolā viesosies rakstnieks J. Širmanis no ASV, kam piepildās 75 mūža gadi. Viņš apsolījies nolasīt arī kādu no saviem darbiem. Aicināti ierasties arī bērnu vecāki un citi viesi, kas vēlētos būt kopā ar mūsu jaunatnes rakstnieku.

● Toronto korporāciju kopas gadskārtējā plkv. O. Kalpaka atceres ballē 10. martā Toronto Hilton Harbour Castle viesnīcā pulcējās 160 viesu, kuŗus uzrunāja Toronto korporāciju kopas seniors A. Linne (Tervetia), iepazīstinot ar goda viesiem, kuŗu vidū bija arī plkv. Kalpaka brāļa meita Ārija no Kalifornijas, Savien. plkv. Kalpaka btl. valdes priekšsēdis Kanadā K. Tannis (Patria), kas teica uzrunu, Studenšu korporācijas kopas seniore S. Plīse-Argjū (Dzintra), LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs (Patria) u.c. Runčiem spēlējot, pēc vakariņām sākās tradicionālā polonēze, kuŗu vadīja J. Bērziņš (Lettonia) pārī ar Ainu Linne, bet seniors A. Linne gāja pārī ar Inu Bērziņu (Imeria). Pēc polonēzes akadēmiskā saime nodziedāja Gaudeamus, kuŗu vadīja Oskars Perro (Cursica).

● Rakstnieks Jānis Širmants viesosies arī Toronto latviešu skolas Valodiņas sarīkojumā 1. aprīlī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē. Programmā Jāņa Širmanta pasaku drāmatizējumi skolēnu un paša autora lasījumā. Šis sarīkojums būs publisks, un visi aicināti to apmeklēt. Rakstnieks apciemos Valodiņu arī skolas telpās.

● TLTA Latvisko zinātņu semināra šīs sezonas pēdējā lekcija bija rīkota 11. martā Latviešu namā. Referēja LNAK politiskās nozares vadītājs Dr. Linards Lukss par tematu Kā var piedalīties politiskajā darbā. Referents atgādināja mūsu kopējos mērķus — latviešu tautas tiesības pašiem lemt par savu dzīves veidu pašu zemē. Lai to panāktu, jāiesaistās arī patvēruma zemju politiskajā dzīvē. Svarīgi iepazīties ar sava iecirkņa parlamentāriešiem, un pārrunāt ar viņiem mūsu problēmas u.t.t. Pēc referāta bija pārrunas.

● Sv. Andreja baznīcas zālē 11. martā samainīts tumšs vīrieša mētelis. Apmaināms pie baznīcas apkalpotāja.

● TLB inženieŗu un tehniķu kopas sanāksmē 8. marta vakarā Latviešu namā bija ieradušies 20 dalībnieki, kas noklausījās būvtehniķa Eduarda Tiltiņa atkārtoto referātu par ķieģeļu un malkas krāsnīm. Referents savu stāstījumu ilustrēja ar zīmējumiem. Trūkstot degvielām, var pienākt laiks, kad būs jādomā par malkas krāsnīm. Apkure ar malku, eļļas cenām pastāvīgi kāpjot, var būt arī daudz izdevīgāka. Sakarā ar referenta 50 laulības gadu jubilēju, kopas priekšnieks R. Strazds viņam pasniedza Alfrēda Bērziņa grāmatu — 1939. g. lielo notikumu priekšvakarā. Sanāksmes dalībnieki pēc referāta pakavējās pārrunās pie atspirdzinājumiem, par kuŗiem bija gādājis kopas valdes loceklis O. Lepše. Nākamā kopas sanāksme 5. aprīlī pl. 19.30 Latviešu namā. Par vēja enerģijas izmantošanu referēs inž. Ernests Groskopfs.

● Austrumu draudzes Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums 11. martā bija pulcinājis 204 baznīcēnus. Dievkalpojumu vadīja draudzes māc. A. Briedis, ērģeļu mūziku spēlēja brīvmākslinieks V. Kviesis. Dziedāja vīru koris Viesturs diriģenta J. Baruša vadībā. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē draudzes dāmu komitejas rīkotajā pēcpusdienā piedalījās 126 baznīcēni.. Komitejas darbinieces ar priekšnieci O. Jeckalēju bija klājušas kafijas galdu.. Inž. R. Pētersons rādīja savā ceļojumā pa Tobago un Venecuēlu uzņemto filmu. Pēcpusdiena dāmu komitejai deva 316 dol. ienākumu.

● Latviešu kaŗa invalidu apvienības biedru un biedru veicinātāju gada sapulce 18. martā pl. 14 Latviešu namā. Pl. 14.30 sapulce būs tiesīga pie katra dalībnieku skaita.

● Ciešanas laika dievkalpojums Sv Jāņa draudzes baznīcā 11. martā bija pulcējis kuplu dievlūdzēju skaitu. To vadīja draudzes māc. I. Gaide. Ērģeļu mūziku spēlēja draudzes ērģelnieks J. Barušs. Dziedāja vokālais ansamblis B. Alkas vadībā. Baznīcēni gāja pie dievgalda.

● Baltijas filatelijas izstāde notiks 7. un 8. aprīlī no pl. 10 — 18, 1573 Bloor St. W. Ieeja brīva.

● TLTA sestdienas ģimnazijas paredzētā viesizrāde, Tijas Bangas komēdija Septiņas vecmeitas, 10. martā Londonā nenotika, sakarā ar šīs lugas telotājas Astrīdas Kalnas māsas Benitas nāvi. Ģimnazijas dramatiskā pulciņa viesizrāde paredzēta 7. aprīlī Hamiltonā

● Latviešu preses biedrības Kanadas kopa 1. aprīlī pl. 16 Latviešu namā rīko literāri mūzikālu pēcpusdienu Ilmāram Batrakam-Jorikam.

● Pensionāru apvienības 8. marta sanāksmē Latviešu namā, atzīmējot pulkveža Kalpaka un viņa kaŗavīru cīņas, pulcējās ap 240 dalībnieku, kas noklausījās kalpakieša K. Taņņa runu par toreizējiem apstākļiem, kad Kalpaks ar savu ticību Latvijas valstij prata aizraut savus sekotājus. Rakstniece Biruta Senkēviča rādīja slīdītes ar ainām no Rudbaržiem, ar kuŗu ieņemšanu sākās kalpakiešu cīņas. Viņa nolasīja savu jaunāko dzejoli, veltītu Kalpakam un viņa kaŗavīriem. Pieminas pēcpusdienu ar dziesmām kuplināja Marta Ādama Rutas

Pēc Toronto Sv. Andreja draudzes 30 gadu darbības pateicības dievkalpojuma 11. martā draudzes simt gadu vecajā dievnamā 280 dalībnieku pulcējās baznīcas zālē. Augšējā attēlā pie lielā jubilejas klipģeŗa. No kreisās: Lidija Lūse, archibīskaps A. Lūsis, draudzes mācītājs J. Cālītis, dāmu komitejas priekšniece Balva Kūla un ilggadējais agrākais draudzes mācītājs A. Čops. Apakšējā attēlā draudzes locekļi pie mielasta galdiem.

Foto: J. Liģers

Āzes pavadījumā un pensionāru koŗa dziesmas diriģentes A. Ikšes vadībā. Dāmu komiteja bija sarūpējusi kafijas galdu un kopā ar apvienības sieviešu rokdarbu kopu izkārtojusi loteriju. M. Kociņa pasniedza rozes programmas dalībniekiem, LKOK plkv. A. Liepiņam un K. Tannim; pēdējais vadīja programmas norisi.

● TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars piektdien, 20 aprīlī, pl. 19, Latviešu namā ar plašu un vispusīgu programmu: sacerējumi, deklamācijas, referāti, mūzika, īsi uzvedumi un orķestris. Cienasts un saviesīga dzīve. Ieeja 3 dol., pensionāriem un skolēniem 2 dol., bet kaŗa invalidiem ieeja bez maksas. Ienākumi par labu Latviešu namam par skolas telpu lietošanu.

● Toronto latviešu koncertapvienības pēdējais sezonas koncerts 29. martā pl. 20 ar vijolnieces Ievas Graubiņas un Roberto Bravo piedalīšanos. Kā zināms Ieva Graubiņa 1976 g. smagi cieta satiksmes nelaimē Ņujorkā. Pēc atveseļošanās tāpēc būsim priecīgi atkal dzirdēt viņas spēli.

● Latvijas kaŗa aviācijas pulka 60 gadu dibināšanas atcere 9. un 10. jūnijā Toronto. Dalībnieku pieteikšanās līdz 31. martam pie A. Bambera, 225 Quebeck Ave., Toronto, Ont., Canada, M6S 2T9, tālr 762-1848, vai pie J. Āboltiņa, 11 Maxwell Ave., Toronto, Ont., Canada, M5P 2B4, tālr. 481-5353.

● Vanadžu koris Zīle ap pussimt dziedātāju sastāvā, diriģenta Arvīda Purva vadībā, intensīvi gatavojas savam 7. gadskārtējam koncertam, kas notiks svētdien, 22. aprīlī, pl. 17 Toronto universitātes mūzikas fakultātes ēkā, Edward Johnson Bldg. — Walter Hall. Plašajā programmā būs vairāki pirmatskaņojumi, no tiem komponistu Jāņa Kalniņa, Tālivaldža Ķeniņa un Arvīda Purva veltījumi Zīlei. Ieejas kartes iepriekšpārdošanā pie koristēm, DV grāmatnīcā, tel. 921-7121, Gardenia puķu veikalā, tel. 466-1951 un Brodview delikatešu veikalā, tel. 465-9905.

Uzvarētāji makšķerēšanas sacensībās

DV Toronto nodaļas rīkotās makšķernieku sacensības notika DV KV sporta daļas atbalstā un ar DV Kesvikas nodaļas līdzdalību, pulcējot 39 dalībniekus, no tiem DV Kesvikas nodaļas 11 jauniešus. DV Toronto nodaļas ceļojošo balvu ieguva Arvīds Ints ar 160 punktiem. Vispārējās sacensībās 1. vietā K. Knēziņš — 144 p., 2. v. E. Svīte — 80 p., visi no DV Toronto nod., 3. K. Skuja — 32 p No trim dāmām (Kesv. nod.) pirmā vietā A. Dreimane — 80 p., otrā vietā Z. Skuja ar 18 p. Zēnu un meiteņu klasē, dalībnieki līdz 11 g. v., pirmā vietā Maria Skuja — 25 p., Braiēns Mellerš — 25 p., un trešā vietā Ēriks Mellerš ar 25 punktiem. Jauniešu klasē, no 11 līdz 18 g. v., pirmā vietā V. Dreimanis — 32 p., 2. v. R. Dreimanis — 24 p. un H. Skuja — 24 p., bet pārsteiguma balvu ieguva M. Skuja ar 8 punktiem. Sacensības vadīja V. Īvāns ar E. Svīti, balvas izsniedza DV KV sporta daļas vad. J. Treijs. Reizē ar šīm sacensībām DV Toronto nodaļa makšķerēšanu uz ledus šajā sezonā izbeidz.

J. T.

Aviācijas pulka 60 gadu dibināšanas atcere

notiks 1979. g. 9. un 10. jūnijā Toronto. Pieteikties līdz 1979. g. 31. martam pie A. Bambera, Toronto, 225 Quebec Ave., M6S 2T9, tālr. (416) 762-1848 un J. Āboltiņa, Toronto, 11 Maxwell Ave., M5P 2B4, tālr. (416) 481-5353.

Priekšnieka maiņa Filadelfijas apvienībā

Filadelfijas DV apvienības gada sapulci Latviešu biedrības namā vadīja R. Līdums. Bija pulcējušies 28 dalībnieki. Apvienības priekšnieks E. Brolis ziņoja, ka apvienības rīkotie sarīkojumi nav devuši atlikumus, bet „robus" aizpildījusi mantu izloze. Apvienība atbalstījusi organizācijas biedru bērnus ar stipendijām vasaras vidusskolu un vasaras nometņu apmeklēšanā, izsniegtas dāvanas bērniem Ziemsvētkos, atbalstījusi Gotlandes fondu jauniešu braucienam uz Dziesmu dienām, dāvātas grāmatas sestdienas skolai un Latviešu biedrībai.

Ar 250 dol. nokārtota iemaksa līdz 500 dol. apmērā Latvijas brīvības fondā. Ravīzijas komisijas priekšsēdis R. Kirsons atzina, ka apvienības darbība bijusi sekmīga un lūdza izteikt pateicību valdei, vadītājiem un darbiniekiem. Ziemsvētku ziedojumu akcija, ko vadīja R. Rozītis, kāpinājusi darbību. Šinī gadā ieņemts vairāk nekā iepriekšējos gados. Atsaucīgākie ziedotāji bijuši E. Vītols un A. Krastiņš, visvairāk ziedojumu savācis F. Buks.

Apvienības priekšnieks E. Brolis pēc 6 gadu sekmīga darba, kuru laikā sarīkoti divi lielsarīkojumi — apvienības 25 gadu jubileja un DV delegātu sapulce, vēlējās aiziet atpūtā. Par jauno apvienības priekšnieku ievēlēja A. Truci, bet valdē J. Odumiņu, R. Rozīti, M. Kruviesi, Ausmu Abramu un F. Buku; revīzijas komisijā — līdzšinējos R. Kirsonu, O. Jurjānu un I. Mežaraupu. Par apvienības vanadžu priekšnieci atkal ievēlēta M. Šmita.

A.

Toronto Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes padome, revizijas komisija un vecākie pērminderi draudzes 30 gadu darbības atcerē. 1. rindā no kreisās: A. Rāviņš, A. Leja, draudzes priekšnieks J. Pētersons, māc. J. Cālītis, māc. Ā. Čops un L. Ķikule; 2. rindā: R. Roze, I. Kauss, O. Indzers, V. Vāgners, J. Liberis, M. Vilka, E. Koks, L. Dilevko, Ž. Epners, J. Tērauds un J. Šmits; aizmugurē: J. Petzalis, M. Vāgners, K. Lapiņš, L. Gulbis, G. Ezers, I. Kalniņa, V. Eglīte, J. Jankēvics un I. Kūlnieks. Foto: J. Ligers

Baltiešu veterāni satiekas

Baltiešu veterānu līga rīko 24. martā Lietuviešu namā Toronto 1673 Bloor Str. W., otru sanāksmi, lai pārrunātu Kanadas mērogā nākotnes darbus un novērotu padarīto. Galvenie runātāji būs parlamenta loceklis plkv. ltn. Breithofs no Kičeneras un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Baltiešu veterānu līgas valdība aicina latviešu veterānu grupas vairāk iesaistīties līgā un atbalstīt tās darbību. Sanāksmē izrādīs īsfilmu par Latviešu leģiona cīņām Otrā pasaules karā. Reģistrēšanās sākums pl. 12. Piedalīšanās maksa 5 dol. no personas.

O. B.

„Kabatas nauda" kolchozniekiem

Jau 1978. gada 6. jūlija okupētās Latvijas augstākās padomes sēdē pieņēma likumu par kolchoznieku pensiju uzlabošanu, nosakot paaugstināšanas laiku ar 1980. gada 1. janvāri. Pēc vairāk nekā pusgaga Cīņa publicēja Latvijas pensiju pārvaldes priekšnieka vietnieka Dž. Sūngaiļa rakstu par pensiju lielumu.

Ar 1980. gada 1. janvāri kolchoznieki saņems vecuma pensiju 28 rubļus mēnesī. Līdz šim tā bija 18 rubļu. Pirmās grupas invalidi saņems 45 rubļus, bet otrā grupas — 28 rubļus. Apgādnieka zaudējuma gadījumā, trīs vai vairāk darba nespējīgie ģimenes locekļi saņems 45, divi 28 rubļu, bet viens 20 rubļu mēnesī.

Pirmās grupas invalidiem no kolchoznieku vidus noteikta piemaksa apkopšanai — 15 rubļu mēnesī, bet tie invalidi, kas dzīvo lauku apvidū un kuru piemājas zeme ir lielāka par normu, saņems piemaksu 12,75 rubļu mēnesī.

Jāpiebilst, ka vecie kolchoznieki nesaņem valsts pensijas, bet tās piešķir no pašu kolchoznieku iekrātajiem fondiem, tāpēc arī pensijas pieprasījums jāiesniedz kolchozu valdēm. Kolchoznieki pēc pansionēšanās patur savu piemājas zemi, kas ir natūrāls pensijas papildinājums. Ieņēmumi no piemājas vai personiskajām zemēm gan atkarīgi no pašu kolchoznieku apkopšanas spējām.

P. B.

To: Latvija Amerika Publ. Ltd.
125 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4M 2E9.

RE: COMPLAINT ABOUT DELAY IN NEWSPAPER DELIVERY.

Subscribers name: .....

Address: .....

..... Postal Code .....

Latvija Amerika number ..... dated on ..... and mailed two days earlier from Toronto was delivered to my address on ..... This is ..... days after posting.

Sometimes the second class mail ha sbeen delivered in ..... days. Please inquire as to the cause of this delay. I would appreciate more rapid postal service.

Yours truly

....

(Date of complaint) (Signature)

Ziedojumi TLTA ģimnazijai

TLTA ģimnazijas 1979. g. Draudzīgā aicinājuma sarīkojuma ziedojumi:

Austrumu draudze 100 dol., Ž. un A. Siliņi 95 dol. Drāmatiskajam pulciņam, DV Toronto nodaļas vanadžu kopa 75 dol., Toronto latv. katoļu draudze 50 dol.. Toronto korporāciju kopa 100 dol., Latviešu ārstu un zobārstu apvienība 100 dol., Sv. Andreja draudze 150 dol., DV Druva 20 dol., Studenšu korp. kopa 100 dol., Latviešu Nams Toronto 200 dol., Korporācija Latvia 100 dol., M. Hollanders 25 dol., Jānis Zvirgzdiņš 25 dol., V. Kalviņa ģimene 100 dol., Strelēvica ģimene 30 dol., V. Kupers 10 dol., R. Bērziņš 30 dol., R. V. Mikelšteini 20 dol., absolventi I. un E. Mikelšteini 10 dol., Dr. A. Vanags 20 dol., Ed. un A. Koks 40 dol., E. Jozāne 20 dol., J. Miškins 20 dol., J. Millers 10 dol., M. Čulītis 20 dol., A. un V. Briedis 25 dol., Ķuse 20 dol., A. Brumelis 10 dol., M Kaņķis 7.50 dol., Dzintra Simanovska 300 dol., St. Vasarāja ģimene 75 dol., G. un I. Ezers 50 dol., A. Petersons Ltd. 50 dol., N. Zubāns 50 dol., A. un R. Krastiņš 40 dol., V. Briedis 30 dol., L. Mieriņš 30 dol., A. un J. Miķelsons 30 dol., L. Bāders 25 dol., O. Bērziņš 25 dol., I. Bregžis 25 dol., LDS Burtnieku draudze 25 dol., M. Kunaus 25 dol., M. Lejiņa 25 dol., G. un A. Mārtinsons 25 dol., M. un M. Matckars 25 dol., A. Puntulis 25 dol., A. Strucis 25 dol., E. Tannis 25 dol., V. Apinis 20 dol., Brenča ģimene 20 dol., E. Dzenis 20 dol., J. Ezergailis 20 dol., V. un G. Ezers 20 dol., Gustavu ģimene 20 dol., R. un A. Ģimis 20 dol., J. Jente 20 dol., Ž. un L. Kaniņš 20 dol., A. V. Kanbergs 20 dol., J. un I. Kravis 20 dol., A. Kuksis, Frat. Lataviensis dāmu komiteja, I. un V. Liepiņš, H. un R. Liepiņš, A. Luksis, V. un H. Martinsons, M. Ozoliņš, J. Palieps, Z. Pavasaris, K. un A. Pavasars, E. Pērkons, V. un E. Petersons, I. Preiss, K. un R. Rēvalds, J. un M. Slempers, J. Snuciņš, Šulca ģimene, Ž. un I. Tīģeris, M. un A. Treiguts, M. Treiguts, G. Upatnieks, V. un J. Vagners, M. Viducis, A. Vītols, G. Zeps — visi pa 20 dol. 15 dol.: E. Galdiņa, J. Koslis, V. un E. Krauniņš, V. Pauzers; A. K. Strazds — 12 dol., 10 dol.: Z. Ābele, A. Ābols, J. Ābols, U. un M. Amoliņš, A. Augulis, R. Augulis, L. Aveniņš, Z. Birne, J. Blūms, M. Blūms, M. Blūms, J. un A. Briedis, U. Buks, E. un J. Caune, A. Cicurskis, O. Cielava, E. un S. Eglīte, E. Ezers, Felkeri, B. Freibergs, A. Freimanis, A. Grasmanis, K. Grasmanis, V. Grauds, Ž. Jansons, A. Jekabsons, J. un R. Jēkabsons, A. un V. Joma, K. Kačerovskis, I. Kalniņš, H. Kiršs, A. Kirkup, A. Kleķeris, J. Kleķeris, K.Kraucis, T. Krūka, L. Lācis, B. un A. Lapiņš, P. Liepiņš. V. Liepkalns, A. Lucs, V. Lucs, K. Lūsis, U. Lūsis, M. Māliņš, U. Matīss, K. un Z. Markitants, J. Miķelsons, J. Miķelsons, S. Osis, J. un M. Petersons, E. Rauda, M. Rudzītis, E. Siksna, Siliņi, E. B. Skalbe, M. Staško, A. Stikuts, P. O. Širsons, G. un N. Tannis, M. un P. Vagners, E. un I. Vaivars, G. Vasers, I. Veinberga, V. Volmers, E. Zaķis, J. Zariņš, V. O. Zilvers, A. Rāviņš 8 dol., J. Jēlnieks 7 dol., 5 dol.: Z. Akots, A. Avots, J. Aveniņš, O. Bernaus, A. Bērziņš, G. R. Bērziņš, Dz. Bodnieks, G. Brammanis, J. Brammanis, M. Budrēvica, I. Bulmane, A. Dambenieks, V. Dambergs, L. Dargēvics, A. Elksnītis, Z. Ezergailis, V. Galviņš, J. Grodnis, Ž. Grundmanis, K. Gulbis, A. un H. Jākobsons, I. Jankovskis, A. Jansons, M. Jansons, H. Jurševskis, Z. Kalns, E. Kalviņa, M. Kociņa, J. Krasovskis, V. Krēsliņa, V. Krēsliņš, Krūmiņš, M. Kvēps, L. Ķelle, T. Ķiesners, V. Ķuze, E. Lazda, B. Legziņa, A. O. Lepenīns, O. Lepše, J. Līvītis, I. Lukss, A. Lūsis, Arv. Lūsis, U. Maksiņš, M. Miezītis, B. Miska, B. Mutuls, A. Ondrichs, Z. Padega, A. Pērkons, V. Polkmanis, M. Ruberts, R. Ruģelis, G. Sebris, P. Seisums, Dz. Ziksna, I. Spēlīte, G. Stārasta, R. Suchovs, M. Sukse, V. Šimiņš, B. Šlesers, K. Šverns, O. Tambergs, M. Trankelis, S. Treilone, A. Upeslācis, V. Upeslācis, G. Vilks, F. Vilmanis, A. Vjakse, A. Zibens, O. Zvirgzdgrauds. Grāmatu, gleznu un citas veltes: R. Auziņa — spilvenu, G. un A. Liepiņi — 8 grāmatas (40 dol. vērtībā), Ita Ozola — 2 gleznas, V. un H. Jansoni — daudz darba stundu ziedots TLTA ģimnazijas drāmas pulciņam —teātrim.

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374 — R. Bulovs 638-5478

Tautas deju kopa DAUGAVIŅA aicina jauniešus dejot

DAUGAVIŅĀ no 14. g. v., svētdienas vakaros pl. 19.

MAZĀ DAUGAVIŅĀ no 7 — 14 g. v. otrdienas vak. pl. 18.

Pieteikšanās, zvanot:

Sarmai Māliņai — 783-4472
Edv. Kalviņam — 844-6227,
Andai Kuksei — 447-4870,

vai mēģinājumu laikos DV namā, 125 Broadview Ave, Toronto.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

17. martā pl. 19 DV namā Leģiona diena. Dziedās DV vīru koris Kanadā. Referēs T. Puisāns. Saviesīgs vakars.

18. martā pl. 16 Latviešu namā DZEJAS un MŪZIKAS TALKA TLB sestdienas skolai.

J. Dzeguzes vadībā par labu sestdienas skolai.

18. martā pl. 14 Latviešu namā Burtnieki rīko Lieldienu daudzinājumu.

22. martā pl. 14 Latviešu namā pensionāru kārtējā sanāksme. Mākslinieks J. Zuntaks runās par etnografisko mākslu.

No 23. — 25. martam LNJAK sarīkojums „Šī māksla. Sarīkojumu virkne ar balli.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS

20. sezonas

KONCERTS

29. martā pl. 20 Town Hall Ievas Graubiņas (vijole) kon-koncerts

1. aprīlī pl 12.30 (pēc dievkalpojuma) Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās Dr. Jura Benjaminā filma — Zemūdens alas.

1. aprīlī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas zālā Jāņa Širmaņa 75 gadu dzimšanas dienas sarīkojums. Rīko Valodiņa.

1. aprīlī pl. 16 Latviešu namā LPB Kanadas kopas literāri mūzikāla pēcpusd. Ilmāram Batrakam — Jorikam kafejnīcas stilā.

8. aprīlī pl. 18 Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

20. aprīlī pl. 19 Latviešu namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars ar priekšnesumiem, cienastu un saviesīgu sadzīvi. Atlikums par labu Latviešu namam.

22 aprīlī (svētdien) pl. 17 Kanadžu koŗa ZILE 7. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

27. aprīlī pl. 17 Sv. Jāņa baznīcas zālē Saulaines vakariņas ar mūzikāliem priekšnesumiem. Atlikums par labu mazo bērnu nometnes izbūvei.

29. aprīlī pl. 15 Latviešu namā Burtnieki rīko arāja daudzinājumu.

29. aprīlī (svētdien) pl. 15, Yorkminster Park baptistu dievnamā 1585 Yonge Str., Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 30. Gadskārtējā garīgu dziesmu diena.

13. maijā baritona Alberta Vītola 60 g. jubilejas koncerts.

LONDONA

17. martā pl. 16.30 London Ukrainian centrā 247 Adelaide Str. S., DV Londonas nod. mednieku un makšķernieku sekcija rīko gadskārtējo „Zaķu balli". Spēlēs Runči.

Prasāmas cilvēka tiesības Pad. savienībā

PARLAMENTA LOCEKLIS J. ŠIMKO BALTIJAS SIEVIEŠU PADOMES KANADĀ PUSDIENĀS

Baltiešu sieviešu padomes Kanadā 10. martā rīkotajā gadskārtējā pēcpusdienā Old Mill restorānā Toronto vairāk nekā 60 dalībniekiem par cilvēka tiesībām runāja Kanadas federālā parlamenta ukraiņu izcelsmes loceklis Jurijs Šimko (progr. kons., Toronto Parkdale iec.). Starp dalībniekiem viena trešdaļa bija latvieši, pārējie igauņi un lietuvieši ar viesiem. Īsu galda lūgšanu sacīja igauņu draudzes mācītājs A. Tauls.

J. Šimko, ar kuŗu iepazīstināja Baltijas sieviešu padomes Kanadā priekšsēde igauniete H. Aruja, runāja par cilvēka tiesībām, pieskaŗoties arī Kanadas daudzkultūrai. Jau pirms 2. Pasaules kaŗa daudzkultūra Kanadā bija ievērojami sakuplojusi ar lielajām vāciešu, ungāru un japāņu grupām, kas 2. Pasaules kaŗa laikā piedzīvoja zināmus spaidus, jo šīs tautas bija ierautas kaŗā pret rietumu sabiedrotajiem. Liela bija arī Kanadas ukraiņu grupa. Konservātīvo partijas ministru prezidenta Džona Dīfenbēkera laikā Kanadā radās Bill of Rights.

Runājot par cilvēka tiesībām, kuŗas tagad visur tik bieži piemin, J. Šimko norādīja, ka vērojama izvairīšanās apsūdzēt Pad. savienību cilvēka tiesību pārkāpumos, kur tie ir vislielākie. Tā tas bijis Belgradas konferencē, kur izvērtēti Helsinku lēmumi. Nav ticams, ka arī Madridē tas būs citādi. Mums jācīnās par individuālām cilvēka tiesībām Pad. savienībā, kas tās joprojām ignorē, bet rietumvalstis izvairās no tiešās apsūdzības. Žīdu izlaišana no Pad. savienības panākta ar tirdzniecības spaidiem, lai tie varētu emigrēt uz Izraēlu, bet ne cilvēka tiesību vārdā .Nav nekas darīts, lai cilvēka tiesības ievērotu pašā Pad. savienībā un tās baudītu visi tās pilsoņi, kam tur jādzīvo, ieskaitot agrāk brīvās okupētās un Pad. savienības vasaļvalstis. Vāciešus no Polijas izlaida uz Rietumvāciju tikai naudas darījumu dēļ ar poļu valdību. Arī šinī gadījumā nevar runāt par cilvēka tiesību ievērošanu, bet „tirgošanos".

Tagad paradums meklēt cilvēka tiesības tanīs valstīs, kur tās jau pastāv, kā Latīņamerikas valstīs un Dienvidafrikā, bet nemin Pad. savienību, lai to „neapvainotu". Rietumi ganbaro Pad. savienību ar savu labību un apgādā ar moderno technoloģiju, bet neprasa, lai tā ievērotu cilvēka tiesības resp. izdarītu zināmu saimniecisku spiedienu šinī virzienā. Beigās J. Šimko minēja populāro Ļeņina frazi, ka kapitālisti pārdos komūnistiem pat virvi, ar kuŗu tos vēlāk pakārt.

Baltijas sieviešu padomes Kanadā priekšsēde H. Aruja pasniedza J. Šimko trīs sarkanas rozes, kas simbolizēja visas trīs Baltijas valstis. Saņēmējs izteicās, ka baltieši ir vai vienīgie, kas organizēti prasa cilvēka tiesību ievērošanu Pad. savienības apspiestajās valstīs.

Baltiešu sieviešu padomē darbojas priekšsēde H. Aruja ar trim vicepriekšsēdēm no katras tautības. No latviešiem vicepriekšsēde ir Laura Krasta, igauņiem Jūlija Herma un lietuviešiem Lūcija Kunapu, kas precējusies ar igauni. Sekretāre ir igauniete un kasiere J. Kopmane. Padomes goda priekšsēdes ir Emīlija Podniece, igauniete Olga Risna un lietuviete E. Jurkus.

V. S.

Baltijas sieviešu padomes Kanadā priekšsēde H. Aruja pasniedz parlamenta loceklim J. Šimko trīs simboliskas sarkanas rozes. Apakšējā attēlā padomes prezidija locekles. No kreisās: L. Kunapu, H. Aruja un L. Krasta. Foto: J. Liģers

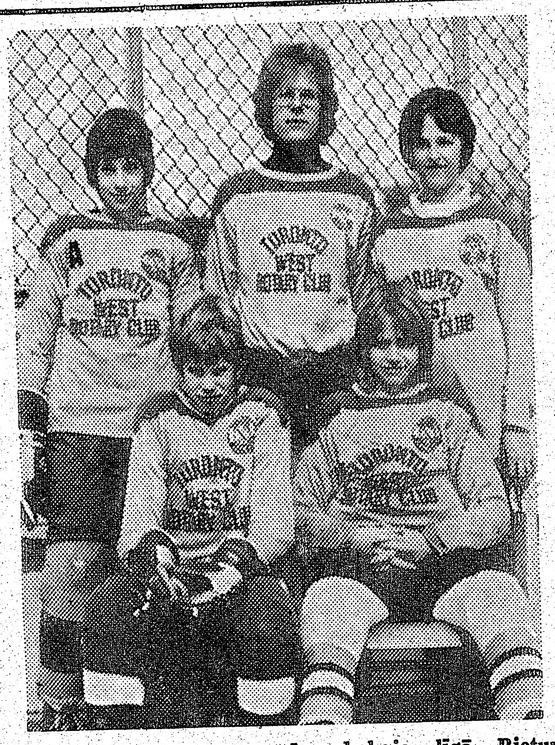

Jau otro gadu Toronto Swansea zēnu hokeja līgā Rietumontario Rotary Club vienībā, kuŗas trenētājs ir Jānis Šteinmanis, spēlē četri latviešu zēni. Šogad neveicās tik labi kā iepriekšējo gadu, kad vienība ieguva meistartitulu. Finālspēles bija ļoti vienlīdzīgas un beidzās neizšķirti, bet spēles pagarinājumā vienība palika otrā vietā. Attēla priekšā Mārtiņš Gaide (pa kreisi) un Andris Miezītis, kas 15 spēlēs iesita 20 vārtus. Aizmugurē no kreisās Alfrēds Ķelle, kas ieguva 16 punktus un ir ļoti labs uzbrukumā un aizsardzībā, Jānis Šteinmanis (treneris) un Bertrams Šteinmanis, kas guva dažus svarīgus vārtus finālspēlēs.

Vecākās latviešu draudzes 30 gadi

Toronto Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes 30 gadu darbības atceres un pateicības dievkalpojumā 11. martā ar saviem karogiem piedalījās arī Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības. Sekoja garīdznieku ienākšana: archibīskaps A. Lūsis un mācītāji Ā. Čops, J. Cālītis un A. Briedis, bet aiz viņiem jaunievēlētā draudzes padome un revīzijas komisija, kas ar šo dievkalpojumu stājās jaunajā darbā un saņēma svētību pie altāŗa.

Dievkalpojumu kuplināja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā, nodziedot četras dziesmas — Svēts (Palestrina), Dāvida 19. dziesmu (E. Melngailis), Cik tālu ir rīti no vakariem (V. Baštiks) un Debesis izteic. (L. Bēthovens). Ērģeļu pavadījumu spēlēja E. Timermane.

Archibīskaps A. Lūsis svētrunā uzsvēra, ka kristiešiem un mūsu tautai vienīgā cerība atgūt gara brīvību un cilvēka tiesības ir krusta zīme un staigāšana Dieva ceļos. Pārticībā dzīvojot esam iestiguši vienaldzībā, daudzi aizmirsuši vest savus bērnus baznīcā. Dieva svētībā draudzei aizritējuši jau 30 gadi, ar paļāvību ejot pretīm cerīgai nākotnei. Draudzes mācītājs J. Cālītis aicināja pie altāŗa 14 draudzes locekļus, kuŗiem bija piešķirti Baznīcas virsvaldes atzinības raksti par draudzes darbā nokalpotajiem 20 gadiem. Tos pasniedza archib. A. Lūsis. Atzinības rakstus saņēma: Marta Millere, Erna Namgauda, Alise Cēbere, Astrīda Pērkone, Meta Blūma, Erna Kauliņa, Lonija Zvaigznīte, Erika Velde, Minna Hollandere, Milda Dēviņa, Astrīda Bredovska, Jānis Liberis, Artūrs Bērziņš un draudzes priekšnieks Jānis Pētersons.

Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē notika cienasts. Uz galvenā galda bija liels kliņģeris, veidojot skaitli 30. Kliņģeŗi bija arī uz pārējiem galdiem, kopskaitā 30. Tos bija cepušas draudzes dāmu komitejas locekles priekšnieces Balvas Kūlas un saimniecības vadītājas B. Miškinas vadībā. Lūgšanu pie galda teica Toronto baptistu draudzes mācītājs Andrejs Arājs.

Draudzes priekšnieks J. Pētersons iepazīstināja ar galvenajiem jubilejas dalībniekiem — Toronto baptistu draudzes priekšnieks L. Nams, Hamiltonas Kristus draudzes — O. Bērztīss, Toronto Austrumu — A. Bērziņš un ilggadējais Sv. Andreja draudzes priekšnieks R. Roze, kā arī garīdzniekiem. Viņš sniedza arī īsu pārskatu par Sv. Andreja draudzes 30 gadu darbību.

Draudzes dibināšanas akts sastādīts 1949. g. 13. martā, ko parakstījuši 126 jaunās draudzes locekļi. Kā pirmie parakstījušies: Ilmārs Batraks, Aleksandrs Niedra un Valters Ziediņš. Draudze šinī aktā nosaukta kā īpaša Latviešu luterāņu draudzes vienība, kas sadarbojās ar Pirmo luterāņu baznīcu Toronto, kur notika pirmie

(Turpinājums 11. lp.)

Jaukto laulibu skaits pieaug

SV. JĀŅA DRAUDZES GADA SAPULCE

Toronto Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes gada sapulce 11. martā baznīcas zālē bija pulcinājusi 110 draudzes locekļus. Draudzes mācītājs Ivars Gaide pakavējās pie aizvadītā gada garīgā darba veikuma, pieminot draudzes 30 gadu darba gājumu un piecus savus aizvadītos gadus draudzes darbā. Aizvadītā gadā dievkalpojumus caurmērā apmeklējuši 190 draudzes locekļi, par visiem dievkalpojumiem kopā 11.500. Notikušas 14 Ticības celsmes stundas, kas stiprinājušas reliģisko dzīvi.

Draudzē vairojies jaukto laulību skaits, kāds pagājušā gadā bijis divas trešdaļas no visām laulībām. Dzimstību skaits ar mirstību draudzē izlīdzinās, kaut dzimstības pieaugums būtu vēlams. Draudzes darbinieki apmeklējuši draudzes locekļus, tā reģistrējot to tiešo skaitu. Šis darbs prasa laiku un vēl turpinās. Jaunieši dievkalpojumos labi izpratuši ticības sūtību. Daļa jauniešu pēc iesvētīšanas piedalās perminderu darbā. Vālams lielāks dievgaldnieku skaits. Pagājušā gadā pie dievgalda gājuši 1040.

Draudzes padomes ziņojumā draudzes priekšnieks J. Koncis norādīja uz draudzes aizvadītiem 30 darba gadiem, un veltīja pateicības vārdus archibīskapam A. Lūsim, kas vēl pēc draudzes gana amata nodošanas jaunajam mācītājam piedalās draudzes garīgajā darbā.

Dāmu komitejas priekšniece L. Jansone savukārt norādīja, ka šinī rudenī dāmu komiteja varēs atskatīties uz 30 darba gadiem, īpaši izceļot H. Mangales veikumu, tāpat arī mākslinieciskās programmas izpildītājus, kas ne reti atsakās no honorāriem. Ar ziedu veltēm draudzi atbalstījuši latviešu puķu veikali, it īpaši Venus puķu veikala īpašniece Anna Putniņa.

Saulaines pārvaldes priekšnieks L. Kinstlers informēja, ka no pārvaldes sekretāra amata, apstākļu spiests, aizgājis K. Jansons. Viņa vietā stājies A. Kalviņš. Pārvaldē vēl darbojas A. Lucs (priekšnieka vietnieks), V. Grasmanis (kasieris), O. Bernavs (sarīkojumu vadītājs), A. Brencis, R. Salna un J. Skrastiņš. Saulaines projektu plānošanu veic architekts N. Sebris. Saulaines izveidošanas darbs turpinās; iecerēta mazo bērnu nometnes ēkas būve.

Samāriešu kopas vadītāja V. Kinstlere ziņoja par kopas darbu. Revīzijas komisijas atzinumā tās priekšsēdis N. Bulmanis nāca ar dažiem ierosinājumiem grāmatvedībā un aicināja sapulci izteikt darbiniekiem pateicību. 1979. gada draudzes budžeta projektu 84.000 dol. apmērā pieņēma negrozītu. Saulaines 65.500 dol. budžeta izdevumos ielēsti 18.000 dol. Putnu salas būvdarbiem. Dāmu komitejas budžetu pieņēma 8.600 dol. apmērā.

Architekts N. Sebris iepazīstināja ar vairākiem projektiem, saistībā ar mazo bērnu nometnes Putnu salas būvi. Padome savā paplašinātā 25. februāŗa sēdē bija izšķīrusies par divstāvu ēkas celšanu. Jaunās mītnes izmaksa aprēķināta par apm. 50.000 dol. Tā ieņems 24 x 72 pēdu platību. Tajā domātas arī ambulances telpas. Balsojot, divām balsīm atturoties, sapulce pieņēma padomes ierosinājumu. Dr. V. Gulēns ieteica draudzes vadībai padomāt arī par atbalstu Latviešu centram, minot 1000 dol. devumu. Draudzes priekšnieks J. Koncis norādīja, ka draudzei pirmā vietā stādāmi reliģiskās dabas pasākumi. Draudze „sēklas naudu" Centra komitejai jau devusi. Padome Centra atbalstīšanu apsvērs.

No 8 pārvēlamiem padomes locekļiem vairs nekandidēja E. Puķīte. Klātesot 103 balsotājiem (11 balsošanas zīmes bija nodotas nederīgas), padomē ievēlēja līdzšinējos: A. Zuti (76 balsis), A. Kalviņu (74), L. Kinstleri (74), R. Salnu (72), V. Laugi (71), V. Pētersonu (66), K. Jansonu (60) un no jauna E. Lazdu (54). Kandidāti: A. Vītols (39), Elza Galdiņa (38) un R. Bregžis (31).

Par uzticības personām ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējos J. Konci, E. Reinbergu un A. Vanagu. Sapulce ilga gandrīz divas stundas. To vadīja J. Koncis, protokolēja A. Černavskis ar K. Radziņu. Dāmu komitejas darbinieces rūpējās par sapulces dalībnieku pacienāšanu. Sapulci beidza ar māc. I. Gaides pateicības vārdiem un kopēju dziesmu — Pie rokas ņem un vadi.

G. K.

Kalpakieši un brīvības cīnītāji Toronto latviešu skolā. No kreisās: plkv. A. Liepiņš, K. Tannis, plkv. O. Kalpaka brāļa meita Ārija Kalpaka-Grundmane no Kalifornijas un kalpakietis vīrs. P. Ikšels
Foto: J. Liģers

IZDOS JAUKTO KOŖU DZIESMAS

Latviešu koŗu apvienība nolēmusi izdot jaukto koŗu dziesmas, pēdējo gadu kompozicijas. Domātas oriģinālDziesmas ar latviešu dzejas tekstiem un tautasdziesmu sabalsojumi. Projektu atbalsta arī Dziesmu svētku biedrība Kanadā. Par dziesmām maksās — 5 dol. par dziesmu krājuma lappusi, autoram paturot visas tiesības. Latviešu koŗu apvienība lūdz skaņražus atbalstīt šo pasākumu. Jaukto koŗu dziesmas jāpiesūta LKA red. komisijas priekšsēdim Voldemāram Aparjodam: 1247 West 34th Street, Milwaukee, WI 53208, USA. Dziesmu skaits nav ierobežots, jo pēc šī iecerētā krājuma domāts vēl nākošais. Tuvākai informācijai rakstīt LKA darba birojam, adresējot Jēkabam Ūdrim: 4538 West Street, Cleveland, Ohio 44135.

J. E.

HAMILTONA

Mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējā balle „Salc zaļais mežs" ar rosīgāko mednieku un makšķernieku apbalvošanu 24. martā, plkst. 17.30 poļu zālē (Edward & Olga St.). Spēlēs Runči.

G. K.

Vecākā latviešu...

(Turpinājums no 10. lp.)

dievkalpojumi Bonda ielā. Draudzē līdz 1949. g. septembrim kalpoja mācītājs Gaudiņš, pēc tam prāv. Skrodelis līdz 1950. g. maijam, kad mācītāja pienākumus uzņēmās māc. Ādolfs Čops, kas draudzē nokalpoja līdz 1974. g. 3. februārim, kad mācītāja amatā ieveda māc. Juri Cālīti.

1950. gada beigās draudzē bija jau 468 locekļi, kuŗu skaits līdz 1957. gada beigām pieauga līdz 1843. Vislielākais skaits bija 1970. gadā — 2066, pateicoties māc. Ā. Čopa nopelniem.

30 gados draudzē kristīti 520 bērni, miruši 346 draudzes locekļi. Kopš 1967. gada mirušo skaits ik gadus pārsniedzis nokristīto skaitu. Draudzes valdē pašā sākumā darbojās priekšsēdis R. Roze, sekretārs H. Puntulis, kasieris F. Gailītis un locekļi O. Perro un V. Ziediņš. Pirmā padome ievēlēta 1950. g. 1. okt. 9 locekļu sastāvā: R. Roze, F. Gailītis, A. Austriņš, A. Sproģis, E. Veiss, M. Vāgners, J. Preisbergs, J. J. Krūčis un M. Zommers. 1951. g. 13. jūlijā draudzes sapulcē piedalījās 69 locekļi, kuŗā pārrunāja jautājumu par Andreja baznīcas pirkšanu kopā ar igauņu draudzi. Tā paša gada 21. oktobŗa sapulcē 150 draudzes locekļi pieņēma draudzes satversmi un par draudzes mācītāju ievēlēja Ādolfu Čopu. Draudzes padomē ievēlēja 15 locekļus: R. Rozi, E. Veisu, F. Gailīti, J. Petzali, A. Sproģi, E. Austriņu, V. Kaļiņu, M. Vāgneru, A. Liepiņu, J. Krūči, J. Pālenu, E. Ģīmi, A. Pauzeru, V. Kļaviņu un Ž. Kiršteinu. Vairāk nekā 20 gadus darbojušies 7 pad. locekļi: R. Roze, M. Vāgners, J. Patzalis, A. Sproģis, A. Austriņš, A. Liepiņš un J. Liberis. Padomē visilgāk darbojies Jānis Petzalis — 27 gadus. Rūdolfs Roze darbojies padomē par draudzes priekšnieku 25 gadus.

Vairāki runātāji pakavējās atmiņās. Archibīskaps A. Lūsis minēja, ka no mazā Latvijas novada Lejasciema svešumā satikušies trīs mācītāji — viņš pats, mācītājs Ā. Čops un prāv. A. Skrodelis. Saistošas atmiņas par draudzes darbu stāstīja māc. Ā. Čops, izceļot tagadējā draudzes gana māc. J. Cālīša darbu.

Sv. Andreja draudze pašreiz ir lielākā latviešu draudze Kanadā, bet trešā lielākā visā brīvajā pasaulē. Rakstveida apsveikumi bija no LELBA (prāv. A. Voitkus), Toronto latviešu katoļu draudzes (V. Miklašēvics), TLB sestdienas skolas (J. Ozols) un no igauņu draudzes māc. A. Taula.

Gaujas gaidu vienība, kas Sv. Andreja baznīcas telpās atradusi pajumti visus šos gadus, dāvāja draudzei albumu, ko pasniedza vad. V. Zobena. V. Liepiņš savā apsveikumā norādīja, ka Sv. Andreja baznīcas telpās izauklēti lieli pasākumi, kāds pašreiz ir arī Latviešu centra projekts.

J. L.

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar Malēnieša vēstuli (LA 10. marta numurā), kuŗā autors saka: „Cik vērojams, Centra organizēšanā darbojas vairāki locekļi, kas jau aktīvi piedalījušies šo filmu izrāžu un citu Latvijas okupantu diktētu izdarību organizēšanā", paskaidrojams, ka Centra komitejā šādu personu nav, kā tas redzams Centra izveidošanas komitejas un līdzekļu sagādes locekļu vārdiskajā sarakstā, kas publicēti izdevumā Toronto Centra 3. numurā. Redakcija atvainojas par Centra komitejas locekļu saraksta nepārbaudīšanu.

Redakcija

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudzes koŗa koncerts sestdien, 7. aprīlī, pl 19 Hamiltonas latviešu baznīcā (18 Victoria Ave. S.). Tuvojoties Lieldienām, koris sagatavojis Ciešanu laikam piemērotu koncertu ar Mocarta, Guno, Bacha, Baštika un citu komponistu skaņdarbiem. Izpildījumā piedalās koris, koŗa jaunatnes ansamblis un pianiste Māra Alksne. Sarīkojums domāts kā kluss svētku sveiciens tālajai dzimtenei. Viss atlikums novēlēts Gaismas akcijai.

Ž. L.

Plkv. O. Kalpaka 100 gadu vecā vijole, kuŗu Toronto latviešu skolā Kalpaka atceres aktā spēlēja Andris Zariņš. Viņu pie klavierēm pavadīja pianists Pēteris Zariņš. Viņi abi ir šīs skolas absolventi. Aizmugurē skolas pārzinis J. Ozols.
Foto: J. Liģers

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu izcilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā.
Tel. mājā 742-0368. **Nikolajs (Nick) Mednis**

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LETTISKĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKALA A. GŪGAŅA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Direktor
497 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4X 1K6. Tel 924-1403

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

TEAKWOOD mēbeles
Hwy 7
791-2355
Pārdošana noliktavā
Airport Rd.
Yonge St.
Don Caster Ave.
Einar Clauson Ltd.
Steels Ave.
881-0000

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-6011
Liels izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; auduma dzijas, vilnas dūnpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduni atsevišķi tautas tērpu gabaŗi. Padomi rokdarbu jautājumos.
Veikali atvērti:
Pirmd., otrd. un treš. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piekšd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

TORONTO NODAĻAS BIROJS
1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5
Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8
Tālr. 529-7939

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp. — 8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešdienās no pl. 7.00 — 9.00 vakarā

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksājot katru mēnesī, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 10% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu, un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt).

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $3000 min. par 9.75% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP
Par katru noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5 augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 12%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 par 11.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10.000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

KESVIKA

● DV Kesvikas nodaļas rīkotās makšķernieku sacensībās 25. februārī Simko ezerā piedalījās 38 makšķernieki, arī no DV Toronto, Bramptonas un Druvas nodaļām. Dalībnieki bija iedalīti klasēs, jauniešu — 15. Meitenu un zēnu klasē līdz 10 gadu vecumam balvas saņēma M. Skuja (64 punkti), R. Kalve (42) — abas no Kesvikas, un B. Melleršs no Toronto (40). Gados jaunākā meitene M. Brante no Ričmondhillas saņēma pārsteiguma balvu. Jauniešu klasē no 10 līdz 18 gadiem bija šādi rezultāti: R. Dreimanis 72 p., M. Skuja 70 un V. Dreimanis 67 p.; dāmu klasē — B. Preiss (Toronto) 72 p., V. Ervalds — 29 un V. Forrala (abas no Kesvikas) 11 p. Vispārējā klasē: K. Skuja (Kesvikas nod.) 160 p., E. Svīte (Toronto) 142 p. un E. Preiss (Toronto) 141 p. Sacensības vadīja DV Kesvikas nodaļas valdes priekšsēdis ar sporta un jaunatnes daļas vadītāju J. Skuju. Balvas izsniedza DV KV sporta daļas vadītājs J. Treijs ar DV Kesvikas nod. vanadžu kopas vadītāju A. Dreimani. Pēc sacensībām dalībnieki pulcējās DV Kesvikas nodaļas valdes sekretāra V. Dreimaņa mājā, kur vanadzes pacienāja ar pusdienām un žāvētām ezera silkēm. DV Toronto nodaļas makšķernieku sekcijas vadītājs V. Īvāns ielūdza visus uz DV Toronto nodaļas rīkotām sacensībām Simko ezerā.

J. T.

LONDONA

● Londonas un apkārtnes lietuvieši, sekojot ilggadējai tradicijai, savus valstssvētkus rīkoja vienā no Rietumontario universitātes zālē (tās pieejamas tikai universitātes organizācijām, bet rīkotājos bija arī lietuviešu studentu pulciņš), pieaicinot arī kanadiešu pārstāvjus. Šogad runātāju vidū galvenie kanadiešu pārstāvji bija Londonas katoļu bīskaps J. M. Šerloks, Londonas pilsētas galva A. Glīsons un Ontario parlamenta loceklis G. Valkers, kas sveica arī Ontario ministru prezidenta Dēvisa vārdā. Visi runātāji uzsvēra kā daudzkultūru principu Kanadā, tā arī Lietuvas pašreizējās apspiestības izpratni. No kaimiņu tautām sveica latviešu (prof. A. Dreimanis), ukraiņu un pirmo reizi arī poļu pārstāvis. Īsu svētku runu angliski un lietuviski teica Londonas lietuviešu kopas priekšniece Sofija Baliūnas. Samērā īsai oficiālajai daļai sekoja koncerts ar ļoti labiem izpildītājiem — G. Čapkauskas, R. Striunaitis, J. Govedas no Toronto un Montrealas un vietējo tautas deju grupu gaumīgie uzvedumi.

A.

HAMILTONA

● Šejienes mednieku un makšķernieku kluba žibulēšanas sacīkstēs 24. februārī bija ieradušies 10 makšķernieki. Vislabāk veicās R. Auptmanim (18 asari), tad Hildai Auptmanei (17) un T. Jansonam (8). Pēdējais arī vadīja sacīkstes. J. Stangas ceļojošo balvu par lielāko asari ieguva R. Auptmanis. Balvas pasniegs tradicionālajā kluba ballē „Salc zaļais mežs" 24. martā Poļu zālē.

O. K.

Miris preses fotografs Jēkabs Kreilis

Elizabetes slimnīcā Toronto, pēc divu mēnešu ilgas slimošanas, 12. martā miris pazīstamais preses fotografs Jēkabs Kreilis. Pirms tam viņam izdarīta operācija Sv. Jozefa slimnīcā, bet vēlāk pārvietots uz Elizabetes slimnīcu. 28. aprīlī viņš būtu piedzīvojis pilnus 85 mūža gadus. Jau agrāk viņš bija cietis no sirdsdarbības traucējumiem, kuŗus pārcietis, bet liktenīgs bijis jaundabīgais audzējs.

Pagājušā gada decembrī Jēkabs Kreilis ar dzīvesbiedri Annu nosvinēja 65 gadu laulības jubileju. Viņi bija no meitas Valijas un znota Viļa Skujas mājas Toronto, kur ilgus gadus dzīvoja, pārcēlušies uz vec. ļaužu dzīvokļu māju, bet tur Jēkabam Kreilim bija lamts nodzīvot tikai apmēram mēnesi, kad to arvien vairāk sāka mocīt slepenā ļaunā slimība, līdz beidzot noveda kapā. J. Kreilis gandrīz līdz pašam pēdējam laikam palika uzticīgs savam arodam. Viņš ar savām foto kamerām ieradās gandrīz visos ievērojamākos baltiešu sarīkojumos un piedalījās visos etniskos preses izbraukumos, arī gadskārtējos Baltiešu vakaros Otavā un tikai pašā pēdējā laikā bija apklusis. Vēl pirms došanās uz slimnīcu viņš ieradās mūsu laikraksta redakcijā un sirsnīgi atvadījās, it kā nojauzdams, ka tā būs pēdējā reize.

Ja runājam par Jēkaba Kreiļa garo mūžu, tad redzam, ka tas neatšķiras no daudziem mūsu visvecākās paaudzes mūžiem. Pirmā pasaule kaŗa vēji to aizpūtuši pat līdz Sibirijai. Latvijā atgriezies 1921. gadā, kad brīvā Latvijas valsts bija gan izcīnīta, bet kaŗā sistās brūces bija sāktas tikko dziedināt. Viņš tūliņ iekārtoja Rīgā savu foto studiju, strādājis arī par burtlici Rozes grāmatu apgādā, darbojies Rīgas amatniecības kamerā. Tad pietuvojās Otrs pasaules kaŗš un bēgļu laiks, kad atkal bija jāstaigā svešības ceļi, dzimteni atstājot īsi pirms Rīgas krišanas. Vācijā pēc kaŗa uzturējies Vircburgas bēgļu nometnē. Kanadā ieceļojis 1950. gadā, visu laiku nodzīvodams Toronto meitas un znota ģimenē.

Jēkabs Kreilis dzimis 1894. gada 28. aprīlī Rūjienā kā jaunākais dēls lauksaimnieka ģimenē. Laulībā devies 1913. gada 21. decembrī Rīgā, kur jauno pāri Jaunā Ģertrudes baznīcā salaulājis mācītājs Bīlmanis.

Nu vairs Jēkaba Kreiļa nav. Ar viņa aiziešanu atkal sists jauns sāpīgs robs mūsu veco preses darbinieku saimē, kas ar katru gadu sarūk arvien mazāka. Nu nenogurstošais vecmeistars apklusis uz mūžu. Lai viņam vieglas svešās zemes smiltis!

K. S.

Jēkaba Kreiļa pēdējais uzņēmums, kuŗā viņš redzams kopā ar dzīvesbiedri Annu savā 65 gadu laulības jubilejā.

MANČESTRA

Savā mājā Mančestrā piederīgo un draugu vidū zeltkāzas nosvinēja agrākais Bejas pagasta Ievinieku saimnieks Rūdolfs Nāgelis ar dzīvesbiedri Martu. Viņus 1929. g. 10. februārī salaulājis Alūksnes baznīcā Smiltenes draudzes mācītājs prāvests Kārlis Kundziņš.

P. S.

Pēc ilgām ciešanām Dieva mierā aizgājis
mūsu mīļais un gādīgais vīrs un tēvs
Rīgas amatniecības kameras vecmeistars fotografs

Jēkabs Kreilis

dzimis 1894. gada 28. aprīlī Rūjienā,
miris 1979. gada 12. martā Toronto

Sirds, kas dzīvē nogurusi,
Dieva mierā aizieţ klusi
Tad, kad dienu vainags irst.
(A. Lūsis)

Skumjās un mīlestībā patur
sieva, meita un znots Toronto un
svainis ar ģimeni Latvijā

Mūsu līdzstrādnieks preses fotografs

Jēkabs Kreilis

miris 1979. gada 12. martā Toronto

Viņu piemiņā paturēs
LATVIJA AMERIKĀ

Mūsu nodaļas biedrs

Jēkabs Kreilis

dzimis 1894. gada 28. aprīlī Rūjienā,
miris 1979. gada 12. martā Toronto

Ak retākas rindas
ik gadu mums tiek . . .

Sēro
DV Toronto nodaļas saime

LATVIJAS KARA AVIĀCIJAS PULKA
lodotājs
seržants ARVIDS SKAGERS
dzimis 1908. gada 12. februārī Koknesē,
miris 1978. gada 6. jūlijā Bostonā

novērotājs - lidotājs
vltn. KRIŠS LAKSTIGALS
dzimis 1906. gada 1. maijā Ventspilī,
miris 1978. gada 17. septembrī Adelaidē, Austrālijā

novērotājs - lidotājs
vltn. ALBERTS TIRULIS
dzimis 1903. gada 17. jūlijā Ārciema pagastā,
miris 1979. gada 24. janvārī Rīgā

lidotājs
ltn. RŪDOLFS SILARĀJS
dzimis 1914. gada 23. aprīlī Aisterē,
miris 1979. gada 12. februārī Toronto.

Viņus piemin
Aviācijas pulka bij. kaŗavīru saime

Toronto latviešu jauniete

Benita Kalna

dzimusi 1955. gada 14. oktobrī,
mirusi 1979. gada 10. martā

Gribēju tālajos laukos
vēl iet . . .

Piederīgiem līdz sēro
TLTA ģimnazijas Drāmas pulciņš

Vai „poļitruku kultūra" vajadzīga?

KO RĀDA APTAUJA ASV?

Reizē ar aicinājumu ziedot Kultūras fondam, ASV latvieši saņēma arī Latviešu humānitāro zinātņu apvienības sastādītu aptaujas lapu ar 54 jautājumiem. To sastādītāji lūdz izpildīt un nosūtīt American Latvian Association, 400 Hurley Ave., P. O. Box 432, Rockville, Md, 20850 līdz 31. martam. Šīs aptaujas lapas pagaidām piesūtītas tikai ASV latviešiem, Kanadas un citu zemju tautiešiem tās izsūtīs vēlāk.

Šī organizācija 1957. gadā vāca arī materiālus par latviešu trimdas dzīves parādībām un cēloņiem. Toreiz globālā apmērā ienāca pāri par 1000 atbilžu.

Pēc 22 gadiem organizācija kopā ar ALA, Kultūras fondu un Latviešu institūtu tagad vāc materiālus pētījuma otrai fazei. Aptaujas lapās būtu jādod valsirdīgas, anonimas atbildes. Tā kā ģimenēm piesūtīta tikai viena anketa, atbildes var rakstīt arī uz baltas lapas, atzīmējot jautājumu numurus. ASV latvieši tās var pieprasīt Dr. P. Norvilim, 2475-11 Southern Blvd. Bronx, N.Y. 10458.

Šīs akcijas vadītājs Dr. P. Norvilis akciju novērtējis par labi izdevušos. Pirmajās trijās nedēļās ienākušas ap 600 atbildes, katru dienu vēl ienākot 40 — 50 ankešu, ko no ALA biroja Vašingtonā pārsūta uz Ņujorku izvērtēšanai. Jautājumi sastādīti tā, lai tos varētu atbildēt trīs latviešu paaudzes.. Salīdzinot atbildes pirms 22 gadiem, to dažādība krietni liela, uzskati dažādi, bet latviešu lietās nostāja vairumam pozitīva.

Pēc līdz šim ienākušajām atbildēm vērojams, ka Latvijas pavalstnieku ASV palikuši maz. Vairums pieņēmis ASV pavalstniecību, daudz dzimuši šinī zemē, tā automatiski iegūstot ASV pilsoņa tiesības. Vairums latviešu pieder pie draudzēm, daudzi arī Amerikas latviešu apvienībā.

Krietni augusi latviešu izpeļņa. Ir vairāki gadījumi, kur ģimenes gada ienākumi pāsniedz 100.000 dol., daudzi pelna pāri par 30.000. Vidējā izpeļņa liekas ap 20.000 dol. Arī pensionāri nesūdzas par grūtu iztiku. Turība pieaugusi. Lielākai daļai latviešu ir savas mājas, dažam divas, vienā gadījumā 4 īpašumi. Gandrīz visām ģimenēm ir auto, dažām pat divi vai vairāki.

Gandrīz katra ģimene lasa vismaz vienu latviešu laikrakstu, dažas arī vairākus, ieskaitot latviešu žurnālus. Tāpat lasa amerikāņu laikrakstus. Citādi ir ar latviešu grāmatu lasīšanu. Vērojams, ka akadēmiski izglītotie vairāk lasa amerikāņu vai citus svešvalodu izdevumus, bet mazāk latviešu grāmatas. Baznīcu arī apmeklē dažādi, dažs to dara dažas reizes gadā, cits uz dievkalpojumu iet gandrīz katru reizi.

Domas dalās par kontaktiem ar kultūras darbiniekiem dzimtenē un okupētās Latvijas literātūru, kino vai citu sarīkojumu apmeklēšanu ASV. Manama nosliece, ka ar tautu dzimtenē sakarus jāuztur. Domas vairāk dalās par okupētās Latvijas kultūras sakarnieku sarīkojumu apmeklēšanu. Kāds gados jaunāks atbildes devējs norādījis, ka „mums poļitruku vadītas kultūras nevajaga", daudzi citi izteikušies līdzīgi. Tomēr daži no atbilžu devējiem grib zināt, kas Latvijā noticis un grib vērot, ko šie kultūras sakari mums var dot.

Aptaujas sākumā ievietoti jautājumi par personisko dzīvi — vecumu, dzimumu, ģimenes stāvokli, izglītību u.t.t. Ir jautājumi par jaunās un vecās paaudzes attieksmēm, par novērojumiem Amerikas dzīvē, par piedalīšanos organizāciju darbā.

Līdz šim samērā maz piedalījusies jaunatne ar savām atbildēm, bet akcijas rīkotāji cer, ka ienāks zināms skaits arī jaunatnes atbilžu, ko varētu veicināt vecāku pamudinājumi.

V. I.

Toronto korporāciju kopas jaunais prezidijs Kalpaka piemiņas dievkalpojumā. No kreisās: viceseniors J. Mežaks (Beveronija), seniors A. Linne (Tervetia) un sekretārs V. Pētersons (Fraternitas Academica).

Montrealas draudzes rūpes

Stabils, bet trauksmains darbības gads bijis latviešu ev. lut. Trīsvienības draudzei Montrealā, kā tas izpaudās šīs draudzes gada sapulcē igauņu baznīcas telpās. Draudzes gana prāvesta Artura Voitkus ziņojum ābija jaušamas rūpes un neziņa par Kvebekas provinces nākotni. Nenoteiktā politiskā stāvokļa dēļ Montrealu un tās apkārtni jau atstājušas vairākas lielas firmas. Ar to aiziešanu no Kvebekas provinces darbu un dzīves vietu bija spiestas mainīt arī vairākas latviešu ģimenes. Tā draudze zaudēja vairākus ilggadējus locekļus .Taču to skaits draudzē palicis gandrīz nemainīgs, jo klāt nākuši locekļi no otrās latviešu draudzes Montrealā.

Jūtami samazinājies arī bērnu un jauniešu skaits latviešu skolā, kuŗā ticības mācību māca draudzes mācītājs, M. Vikmane un Rita Zilkalne. Intensīvāks kristīgās jaunatnes audzināšanas darbs risinājies vasaras mometnē Tērvetē, kur līdz šim notikuši 47 dievkalpojumi ar caurmērā 55 dievlūdzējiem katrā. Aizvadītā gadā no draudzes izstājušies 7, miruši 5 locekļi, pēc iesvētīšanas uzņemti 4. No citām draudzēm iestājušies 17. Draudzē iesvētīto skaits pašreiz ir 494 un 84 bērni. Jau kopš 20 draudzes pastāvēšanas gadiem šis skaitlis nav daudz mainījies.

Dzīves vietas maiņas dēļ draudzes dāmu komitejas priekšnieces Zentas Gārnes vietā nākusi Helēna Šmita, bet par vietnieci izraudzīta Konstance Nikiforova. Draudzes valdes priekšnieks Visvaldis Golde ziņoja, ka notikušas 8 valdes sēdes. Dāmu komiteja izkārtojusi 6 sarīkojumus. Bēŗu fondu vadījis M. Frišmanis. Miršanas gadījumos pagājušo gadu izmaksāts 8.501 dol. 23.440 dolaru lielais budžets īstenojies ar 1.701 dol. atlikumu. Kanadas sinodei nosūtīts 1.709, LELBAi 932, Kanadas apgabalam 112, Rītdienas fondam 66, palīdzības darbam izlietoti 535, palīdzībai dzimtenē 287, Minsteres ģimnazijai nosūtīts 75, Latviešu skola Montrealā pabalstīta ar 50 un Gaŗezera vidusskola ar 75 dolariem. Draudzes nama remontiem izdoti 2.122 dol. Tos vadījis draudzes nama pārzinis G. Hūns. Draudzes budžets 1979 gadam sabalansēts uz 24.000 dol.

Trīs gadu terminam izbeidzoties, valdē pārvēlēja G. Hūnu, E. Kajaku un M. Štauveru, visus ievēlot ar aklamāciju no jauna. Valža Ortmaņa vietā ievēlēja Andri Spuri, bet revīzijas komisijā līdzšinējo priekšsēdi A. Vikmani.

Sapulce uzdeva valdei izstrādāt projektu draudzes satversmes grozīšanai, lai sapulces turpmāk būtu tiesīgas ar katru ieradušos biedru skaitu, un pētīt jautājumu par draudzes pāriešanu LELBA jurisdikcijā.

Pēdējais viešņas Laumas Lagzdiņas vadītais dievkalpojums notika 18. februārī draudzes namā. Līdz ar to izbeidzās Trīsvienības draudzes evaņģelizācijas nedēļas dievkalpojumi un spredīķu cikli Trīsvienības draudzes namā. Arī tos vadīja Lauma Lagzdiņa.

Sk.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku kluba asaru žibulēšanas sacīkstēs Simko ezerā februāŗa sākumā piedalījās 23 makšķernieki, to vidū 3 dāmas un 2 jaunieši. Makšķernieki V. Rozentāls, Ig. Zenka un B. Kappa katrs ieguva 22 asaŗus. No jauniešiem labākais makšķernieks bija Ed. Zenka. Vietu ieguvēju kārtību izšķīra vadītājs P. Odiņš un vietnieks K. Klints. Nākamās žibulēšanas sacīkstes tai pašā vietā 25. martā, plk. 6.30. Kluba gada sapulcē 11. februārī no kluba 109 biedriem bija ieradušies 19 biedri. Kluba priekšnieka amatam izraudzīja līdzšinējo H. Freimani, valdē Ig. Zenku, J. Paegli, J. Verdiņu un Zelmu Veidi. Par sekciju vadītājiem, ar tiesībām darboties valdē: N. Duša (māla baloži), K. Klints (mazkalibrs), un P. Odiņš (makšķernieki). Pēc sapulces tās dalībnieki pakavējās pie kafijas galda, ko bija sarūpējusi Ārija Freimane.

O. K.

LEĢIONA DIENA

17. martā pl. 19 DV namā Toronto

Svētbrīdis — māc. E. Ķerģis
Referāts: Latviešu leģions, tā vieta Latvijas vēsturē.
Referēs T. Puisāns

Koncerts: .....

Kaŗavīru un patriotiskas dziesmas, kā arī dziesmas jaunajai skaņu platei,
izpildīs DV vīru koris, dir. A. Pērkons
Veltījums leģionam: Tonija Krūka
Deklamācijas — Maija Ķuze
Klavieŗu pavadījums — Ruta Āze

SAVIESĪGS VAKARS

Visus laipni ielūdz
DV Toronto nodaļa

mājas pārbūves darbus.

Zvanīt: K. SUNTAŽS

751-6329, Toronto.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTIM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

RELIĢISKĀ DZĪVE

Mīlestība, kas vil

Jūsu mīlestība lai ir neliekuļota. Nīstiet to, kas ļauns, pieķerieties tam, kas labs. Rom. 12,10

Visi pazīstam liekuļotu mīlestību, jo būs katram bijusi iespēja tādu vērot vai piedzīvot. Liekuļota mīlestība nav īsta un patiesa. Tā ir pieņemta mīlestība kāda nolūka vai aprēķina dēļ.

Ne vienmēr ir viegli atšķirt liekuļoto no īstas mīlestības, un tādēļ šādu mīlestību liekuļo, jo tai var būt zināmi panākumi. Bet vismaz pats liekuļotājs zina, ka viņam nav patiesības, ka viņš ir tikai liekulis cilvēku un Dieva priekšā.

Bet arī īsta mīlestība var vilt. Kur mīlestība, tur dažkārt mīlēto cilvēku var pārāk aizbildināt un attaisnot. Kur mums mīlestību parāda, tur mēs visu, kas ar šo cilvēku saistās, mēdzam pacelt tādā mērā, ka nespējam vairs saskatīt šai cilvēkā acīm redzamus trūkumus un nepilnības. Tas nozīmē, ka mīlestība var cilvēku padarīt pret īstenību un patiesību it kā neredzīgu. Tad, protams, agri vai vēlu nāk vilšanās, jo īstenību un patiesību nav iespējams noliegt vai iznīcināt.

Šādu vilšanos var vecāki piedzīvot savā mīlestībā uz bērniem un otrādi, var piedzīvot sabiedrībā un tautā, kur mīlestība nav saskatījusi vai rēķinājusies ar reālo stāvokli un reālām iespējām.

Šāda mīlestība ir vairāk vai mazāk saistīta ar mūsu vienpusīgām jūtām, noklusinot sirdsapziņu, kas vairs nespēj atšķirt labu no ļauna. Šāda mīlestība var dažreiz nest pašam un citiem daudz ļauna. Šāda mīlestība var būt vienotā būtu mīlestība, kas visur it kā lielas un karstas mīlestības tērpā. Tāpēc arī ikvienai cilvēka mīlestībai jātop šķīstītai un apskaidrotai, lai tā būtu mīlestība, kas visur meklē patiesi labu un nīst ļaunu. Tā ir Dieva dota mīlestība, kas šķīstīta Dieva tuvumā un Viņa svētumā. Šī mīlestība tad nebeidzas arī tur, kur varētu piedzīvot vilšanos.

Nav neviena, ko mīlam, bez tā, ka nevarētu viņam ko pārmest, ka tas pašam mīlētājam nesagādātu kādas grūtības. Tādēļ īsta mīlestība ir tik dziļa, ka nebaidās uzņemties mīlēt cilvēka nastas un tās kopīgi ar prieku nest.

Tādēļ lai nedomājam, ka patiesa mīlestība, kas daudz iespēj, varētu cilvēku pārradīt. To iespēj vienīgi Dieva mīlestība, kas atmirdzējusi Jēzū Kristū.

Mīļais debesu Tēvs! Pārbaudi mūsu mīlestību, lai tā būtu mīlestība pēc Tava prāta. Lai Tavā mīlestībā topam radīti īstai mīlestībai un ar to piepildīti...

Kārlis Arnolds Birznieks

Bet audziet

Bet audziet mūsu Kunga un Pestītāja Jēzus Kristus žēlastībā un atziņā! Viņam lai ir gods tagad un līdz mūžības dienai!

2. Pēteŗa vēst. 3,18

Dieva vārds mūsu uzmanību pievērš augšanai. Brīnumu starpā augšana ir viens no lielākiem. Šis brīnums vērojams pasaulē ap mums un mūsos.

Tas ir liels brīnums, ka no mazas, sīkas sēkliņas, ko pavasarī ieliekam zemē, rudenī mūsu priekšā paceļas stalts augs. Prāts to izskaidrot nespēj.

Šis brīnums vērojams arī cilvēka dzīvē. Ja šodien salīdzinām savus bērnus ar to, kādi tie izskatījās desmit gadu atpakaļ, tad redzam, cik ļoti tie pārmainījušies.

Augšanas iespējas pastāv arī cilvēka gara pasaulē. Iespējas attīstīt prātu un uzkrāt zināšanas neenoliedzami ir liels Dieva brīnums. Tam arī padota mūsu ticības pasaule.

Ir liela starpība, ja salīdzinām mācekļu ticību laikā, kad Jēzus viņus aicina sev sekot, ar ticību, ko tie apliecina, ejot nāvē par Kristu.

Šo pieaugšanu varam redzēt arī Dieva meklētāja Augustina un Mārtiņa Lutera dzīvē. Mūsu baznīcas himna ir: Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Tajā izpaužas liels ticības spēks. Mūsu ticības tēvam tā dzimusi pēc daudz meklējumiem un cīņām ticības pasaulē. Ir jānotiek pie mums augšanas lielajam brīnumam, lai mēs būtu stipri savā ticībā.

Visu brīnumu galvenais darītājs ir Dievs. Ir brīnumi, kuŗos cilvēkam ir maz līdzdalības. Bet augšanas noslēpumā Dievs atļāvis arī cilvēkam līdzi darboties. Tas labi izteikts vienā no mūsu tautas dziesmām:

„Dievs man deva, Dievs man deva, Dievs man rokā neiedeva; Dievs man rokā neiedeva, Iekams pati nepelnīju."

Lai cilvēks attīstītu prātu un uzkrātu zināšanas, viņam jāmācās. Arī ticības dzīvē mums nepieciešami iepazīties ar vērtībām, ko tā glabā, un jāpūlās tās padarīt par savu personīgo īpašumu. Jēzus saka:

„Lūdziet, tad jums taps dots; meklējiet, tad jūs atradīsit; klauduziniet, tad jums taps avērts. Jo ikviens, kas lūdz, dabū, un kas meklē, atrod, un tam, kas klaudzina, taps atvērts" (Mat. ev. 7,7-8).

Augšana prāta atziņās un zināšanās ir mūsu tautas stiprā puse. Ne tā tas ir ar augšanu ticības pasaulē. Daudzi jo daudzi joprojām nopūlas ar savu neticību. Lai neaizmirstam, ka tas, kas prāta atziņās iet uz priekšu, bet tikumos nē, tas vairāk iet atpakaļ nekā uz priekšu.

Svarīgi mums pieaugt tikumos, bet vēl svarīgāk — ticībā.

Pēteris Nesaule

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

18. martā pl. 11 dievkalpojums.

25. martā pl. 11 dievkalpojums.

1. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar Dr. Juŗa Benjamiņa filmu izrādi.

8. aprīlī pl. 11 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes darbinieku un darbiniečū amatā ievešana — svētīšana. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Dziedās mecosoprāns Ž. Vītola un baritons A. Vītols. Pie ērģelēm M. Baruša. Dziesmu lapiņas.

12. aprīlī pl. 19 Zaļās Ceturtdienas mūzikāls dievkalpojums ar dievgaldu. Dievkalpojums saīsināts. Draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā. Dziesmu lapiņas.

13. aprīlī pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide, soprāns Ērika Beitāne, Alma Mača. Dziesmu lapiņas.

15. aprīlī pl. 6 un pl. 11 Kristus augšāmcelšanās svētku dievkalpojumi. Archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide, Dainas koris ar diriģenti A. Skudru-Kārkliņu. Otrā dievkalpojumā duetus dzied tenors J. Barušs un alts Maija Baruša. Dziesmu lapiņas. Pēc agrā dievkalpojuma kopējas brokastis (maksa 3 dol., bet līdz 12 g.v. 1.50 dol.). 22 aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

29. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Piedalās arch. A. Lūsis un viesis māc. J. Sapietis no Anglijas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena. Māc. J. Sapietis referēs par saviem novērojumiem okupētajā Latvijā un Pad. savienībā, kā arī par tikšanos ar Solžeņicinu.

6. maijā pl. 11 dievkalpojums.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums ar mūzikālo daļu. Bērnu un jauniešu līdzdalība. Pēc dievkalpojuma draudzes svētdienas skolas un jauniešu grupas darba nobeigums. Dziesmu lapiņas.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10 — 12 un pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

18. martā pl. 14 jauniešu sanāksme. Pl. 15 dievkalpojums.

25. martā pl. 11 jaunatnes dievkalpojums Pēc dievkalpojuma pusdienas un pārrunas: Mana dzīve.

Klusā laika kopdievkalpojumi sākot ar 6. martu, katru otrdienas vakaru dievnamā pl. 19.30.

1. aprīlī pl 13 dievkalpojums angļu valodā Jaunāko jauniešu grupa pl. 14. Pl. 15 dievkalpojums.

8. aprīlī pl. 15 Pūpolu svētdienas dievkalpojums. Dievgalds. Pl. 18 draudzes koŗa koncerts.

13. aprīlī pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums Dievgalds. Koris.

15. aprīlī pl. 6 Kristus augšāmcelšanās dievkalpojums. Koris. Brokastis.

22. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma pusdienas un pārrunas: Jaunie un vecie (šoreiz aicinātas visas paaudzes).

29. aprīlī pl. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Spredikos māc. J. Sapietis no Anglijas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena.

6. maijā pl. 13 dievkalpojums angļu valodā. Pl. 15 dievkalpojums.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums Dievgalds.

Klusā laika kopdievkalpojumi no 6. marta līdz 3. aprīlim, katru otrdienas vakaru dievnamā, p.l 19.30. Virstemats: — Caur nāvi dzīvībā.

Ticības ceļsmes stundas no 17. apr. — 8. maijam, katru otrdienas vakaru pl. 19.15; visi aicināti piedalīties

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto M4B 3C6, t. 757-2739 Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

18. martā pl. 13 Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

1. aprīlī pl. 13 Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 411, Toronto (Willowdale) M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latv. baptistu draudze. Sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

18. martā pl. 16 dievkalpojums ar jaunatnes priekšnesumiem.

25. martā pl. 16 evaņģelizācijas dievkalpojums.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures

18. martā pl 16 — svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 16 draudzes dievkalpojums. Pl. 17 draudzes vakars.

25. martā pl. 16 dievkalpojums ar lielgaidu piedalīšanos.

1. aprīlī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 dievkalpojums apvienots ar draudzes koŗa Ciešanu laika koncertu.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālrunis (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starīn un Vingate, Buffalo, N.Y

MONTREALA

Prāvests A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

18. martā pl. 13.30 pirmais Ciešanu laika dievkalpojums.

25. martā pl. 13.30 dievkalpojums.

1. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZĒ

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3966. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Mācītājs atradīsies atvaļinājumā februārī un martā. Steidzamos gadījumos griezties pie draudzes priekšnieka E. Aluša.

18. martā pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. J. Cālītis. Pēc tam sanāksme, kuŗā runās māc. J. Cālītis.

13. aprīlī pl. 14 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

15. aprīlī, Pirmajās Lieldienās, pl. 14, ģimeņu dievkalpojums. — Iespējami mūzikāli priekšnesumi. Jaunatnes piedalīšanās.

Latviešu misijas radio raidījums „BRĪTIŅŠ AR DIEVU" nepārtraukti 23 gada gājumā

Katru svētdienas rītu no plkst. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis

106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums

katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons,

60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-9832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Hunting St., Toronto,

no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta.

Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros

Radio FM CBN 107.7

24 stundas Tel. 889-3126.

Kādos gadījumos Vācijā izmaksā pensiju

Trimdas presē parādījušies raksti par iespējām saņemt rentes (pensijas) no Vācijas valsts, dzīvot pastāvīgi ārpus Vācijas territorijas. Pēc zināmiem priekšnoteikumiem šāda iespēja pastāv. Jautājums par pensijas saņemšanu ir sarežģīts un tiesību uz to izšķir attiecīgā iestāde, vadoties no nostrādātā laika, resp. uzgaides laika, par kuŗu notikuši izpeļņa atvilkumi pensijas saņemšanai un vecuma robeža. Pensijas pēc tās veidiem iedalās: aroda nespējas (Rente wegen Berufsunfähigkeit), darba nespējas (Rente wegen Erwerbsunfähigkeit) un vecuma (Altersruhegelder). Pie darba un nespējas pensijas nav svarīga vecuma robeža, bet vienīgi, ka bijis apdrošināts 60 kalendāra mēnešus. Šinī gadījumā pensiju piešķiŗ pēc ārstu pārbaudes uz laiku, kam arī vēlāk seko ārstu pārbaudes.

Vecuma pensijas pamatnoteikums: jābūt 65 gadiem (pie zināmiem nosacījumiem sievietēm 60 gadi, pārējiem 62 un 63 gadi) un jābūt bijis apdrošinātam vismaz 180 kalendāra mēnešus. Šeit zināmu lomu spēlē arī Vācijā nostrādātais laiks pēc 1945. gada maija. Pie pensijas aprēķināšanas ņem vērā arī laikus, kas nostrādāti pirms kaŗa arī ārpus Vācijas. Pēc „svešo pensiju” (Fremdrentengestz) likuma kā apdrošināšanas laiku, uzgaides laiku, atzīst arī citās zemēs nostrādāto, ja pēc pensiju noteikumiem bijusi vispārējā apdrošināšana. Mūsu gadījumā tas ir sākot ar 1940. gada novembri.

Netiek atzīts Latvijas laikā nostrādātais laiks, jo pēc Latvijas 1931. gada 31. jūlija pensiju likuma nav bijuši apdrošināti visi strādājošie, bet vienīgi ierēdņi un dažas strādājošo grupas. Var panākt, ka arī šo laiku atzīst, ja: atradies valsts vai pašvaldības (Öffentlicher Dienst) dienestā 1939. g. 1. septembrī, amats atbilstu Vācijas „Beamte” statusam un 1945. gada 8. maijā atradies vācu pārvaldes dienestā vai armijā. Vācu tiesas atzinušas, ka strādājošie Latvijā atradušies vācu pārvaldes dienestā, tāpat Leģiona piederīgie pie vācu armijas. Izdienas laikā pēc zināmiem priekšnoteikumiem ieskaita arī dienesta laiku armijā kaŗa laikā, gūstā pavadīto laiku, sekojošo slimību un bezdarba laiku, ja tas nav noticis ar paša gribu. Zināma loma arī starpvalstu līgumiem, kas regulē pensiju aprēķināšanas un izmaksas kārtību. Vadoties no tā, pensijas var izmaksāt pilnā apmērā vai daļēji.

Pensiju likumi nosaka, ka garīgā darba strādājošo pensijas (Angestelterenten) apstrādā un maksā Bundesversicherungsanstalt für Angestellte, bet fiziskā darba strādājošo pensijas (Arbeiterrenten) — savukārt Vācijas pavalstu Landesversicherungsanstalt.

Personām, kuŗām būtu izredzes saņemt pensiju no Vācijas valsts, jāgriežas pie: Bundesversicherungsanstalt für Angestellte — Auslandsabteilung, Ruhrstr. 2, 1000 Berlin — Wilmersdorf.

Lai saņemtu konkrētu atbildi, jādod par sevi pilnīgas ziņas: vārds, uzvārds, dzimšanas dati, dzīves vieta, pavalstniecība, nostrādātie laiki, izglītība, resp. kādas skolas beidzis un Vācijā nostrādātā laika apdrošināšanas numurs vai darba vieta. Ieteicams noskaidrot pēcapdrošināšanas (Nachversicherung) izkārtošanas iespēju par nostrādāto laiku Latvijā. Šeit Vācijas pavalstis samaksā pensiju iestādei par apdrošināto.

Pensiju lietu kārtošana prasa lielu piepūli un pacietību, kur gala rezultāts ir stiprā mērā atkarīgs no lietas apstrādātāja pieejas un zināšanām. Daļa šo iestāžu darbinieku nav lietas kursā par citu zemju pensiju likumiem un arī par viņu pašu izdotiem rīkojumiem kaŗa laikā.

A. Mežals Rietumvācijā

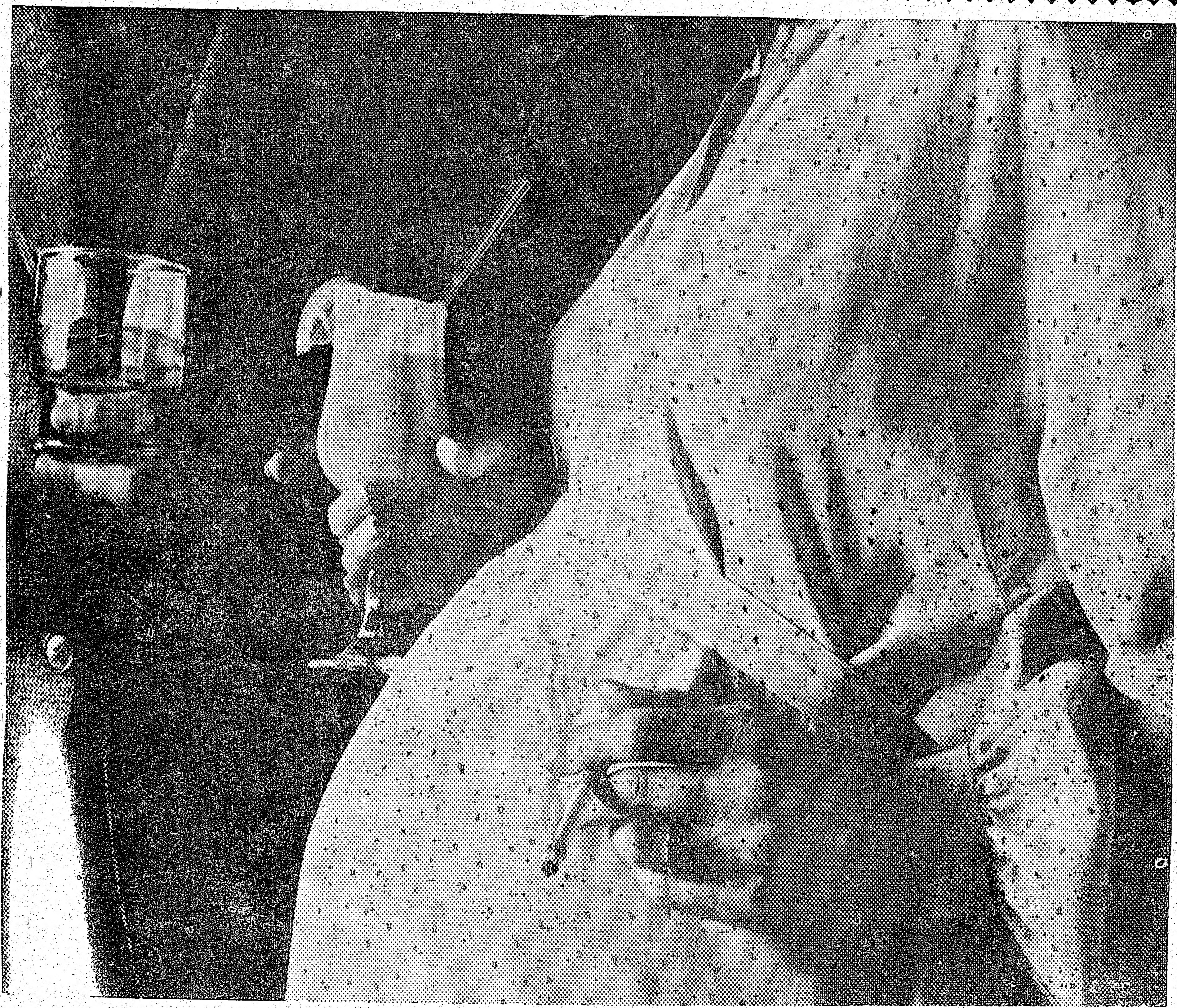

Ja jūs domājat, ka nikotīns, alkohols un narkotiskas vielas jums ir kaitīgas, iedomājieties, ko tās nodara jūsu nedzimušajam bērnam.

Kā vecāks jūs varat samazināt risku laist pasaulē garīgi atpalikušu bērnu, ja jūs, gaidot bērnu, ievērojat pareizu dietu un pareizu dzīves stilu.

Lai to visu noskaidrotu, ejiet pie ārsta. Daudzus garīgās atpalicības veidus var novērst. Jūsu bērna veselība un labklājība ir atkarīga no jums.

Lai saņemtu tuvāku informāciju, pieprasiet brošūru par izsargāšanos no garīgas atpalicības.

Write to:

Mental Retardation Prevention
Queens Park, Toronto,
Ontario M7A 1E9

Keith Norton,
Minister of Community and Social Services

William Davis, Premier

Ontario

HAMILTONA

● Hamiltonas latviešu pensionāru apvienības šī gada pilnsapulcē jaunievēlētā valde sanāca uz savu konstruēšanās sēdi Hamiltonas latviešu biedrības namā. Ievēlētā valde darbosies šādā sastāvā: priekšnieks Fricis Petrovskis, priekšnieka vietniece, sekretāre un informātore Aldona Poča, kasieris Kārlis Krastiņš, sarīkojumu vadītājs un biedrzinis Kārlis Hermanis, mantzinis Konstantins Ozoliņš, saimniecības vadītāja Marija Petrovska, valdes locekļi: E. Elms, M. Savicka un E. Matīsa. Rokdarbu kopas vadītāja Z. Kešteina. Valdes locekļu kandidāti K. Dobelis un E. Ozoliņa. Revīzijas komisijā darbosies J. Gaidulis, R. Mierkalns un Fr. Zilgme.

A. P.

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-[illegible]

Kvalitātes darbs un [illegible] mets

[illegible]

YONGE MEMORIAL LTD.

[illegible] Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. [illegible]

3. Jelgavas kājnieku pulku atceroties

3. Jelgavas kājnieku pulka 60 gadu dibināšanas atceres svētki Toronto parēdzēti 13. oktobrī. Pulka Piemiņas fonda valde un revīzijas komisija savā 13. februāŗa sēdē nolēma atceres svētkus rīkot ar svētbrīdi, īsu referātu par pulka dibināšanu, mākslinieciskiem priekšnesumiem un saviesīgu vakaru.

Piemiņas fonda Kanadas kopā sastāv 15 dalībnieki un 2 dalībnieces, ASV kopā 12 un 3 un Eiropas kopā 8 un 3, kopskaitā 43 dalībnieki. Pagājušā gadā miruši: 28. aprilī Zinaida Neimane un 31. jūlijā Iten. Žanis Jaunzemis, abi no ASV kopas. Latvijā, Koknesē, 20. augustā miris 84 g.v. kapteinis Jānis Zemītis. No Kanadas kopas izskaitīti 2 un no ASV kopas — 1, kuŗi nav kārtojuši fonda statūtos paredzētās saistības.

Revīzijas komisija pārbaudīja 1978. gada kases ieņēmumus un izdevumus. Atlikums uz 31. decembrī bijis 2226 dol.

Piemiņas fondā var piedalīties ikviens agrākais 3. Jelgavas kājn. pulkā karavīrs, ģimenes locekļi un ikviens jelgavnieks un jelgavniece, kas atceras un simpatizē savas pilsētas bijušam karavīru pulkam. Pieteikšanās un tuvāka informācija pie Fonda valdes sekretāra K. Bencona, 223 High Park Ave., Toronto, Ont., M6P 2S5, telef. 416-767-9964

Valdes un revīzijas komisijas sēdē piedalījās valdes priekšsēdis R. Roze, sekretārs un kasieris K. Bencons, revīzijas komisijas priekšsēd'is K. Purmals, vietnieks A. Nulītis un sekretārs A. Avots.

K.B.

Ja esat nodomājis iegādāties

JAUNU 1979. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu SKATĪŠ TELPAS

CHEVROLET **OLDSMOBILE**

CHEVELLE **CHEVY NOVA**

CAMARO **CHEVETTE**

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**

Robertsons Motors Ltd.

1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

5335 Yonge St., Suite 20 (Northtown Shopping Plaza) 226-6950 Willowdale, Ont.

445-5325 72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.

SOVEREIGN GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY

MEMBERS OF THE CASCADE GROUP

Crest Motors Custom Service

labo visāda veida automašīnas. 253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant), tel. 485 5837. Sestd. darbojas līdz 12.

S. Miķelsons, latviešu uzņ.

Gatavo pieminekļus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA

16 Bowden Street, Toronto, Ont. M4K 2X2

Tel. 466-7580

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi (Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Valmiera pulka vēsture	$18.00
J. Babre—Jēzus Nācarietis, mīl. der. H d.	$12.00
Edv. Virza—Laikmeta dokumenti, atm.	$8.25
Latviešu garīgās mūzikas ceļos	$9.00
Araišu baznīca un draudze 700 gados	$6.50
V. Lapenieks—Dullā Daukas piezīmes, atm.	$14.15
V. Hāzners—Varmācības tor:i, atmi	$24.00
E. Sūna—Izteiksmes iespējas, stila līdz anal.	$15.00
P. J. Babris — Silent Churches	$19.50
Kārlis Lauks — Troickas pulks, dien. gr.	$9.50
P. Ērmanis — Satikšanās, stāsti	$7.75
R. Cukurs — Burtnieku ezers un tā upes	$4.25
L. Bērziņš — Neredzīgais Indriķis un viņa dziesmas	$3.50
H. Enzelinš — Cēsis	$7.00
E. Andersons — Zemes spēks, stāsti	$6.00
L. Lideka — Nekrspēlētā vasara, dz.	$7.00
Archb. A. Lūsis — Celmnieks, dz.	$7.00
Bībeles stāsti, sak. prāv. R. Āboliņš	$11.50
Latvju māksla Nr. 5	$5.00
G. Janovskis — Kur sunim vieta, stāsti	$9.50
Anšl. Eglītis — Laimīgie, rom.	$11.00
T. Zeltiņš — Leopolds Maura atziņas, rom.	$8.50
Alb. Brīvkalns — Krāsu varā	$11.00
J. Širmanis — Brīnumi, brīnumiņi	$7.00
A. Plaudis — Akcenti, atm. esejas	$9.80
Archīvs XVIII — mūzika	$12.00
P. Ērmanis — Izkaisītie dziesmiņi	$8.00
Alberts Galiņš—Zem atvērtām debesīm, dz.	$4.40
J. Babre — Meditācija naktī, dziesmiņi	$6.00
V. Mežezers—Sirds,ko dziļi iemīlēja, dz.	$6.50
G. Janovskis — Un kas par to, rom.	$9.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5

Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Jūs piederat Kanadai

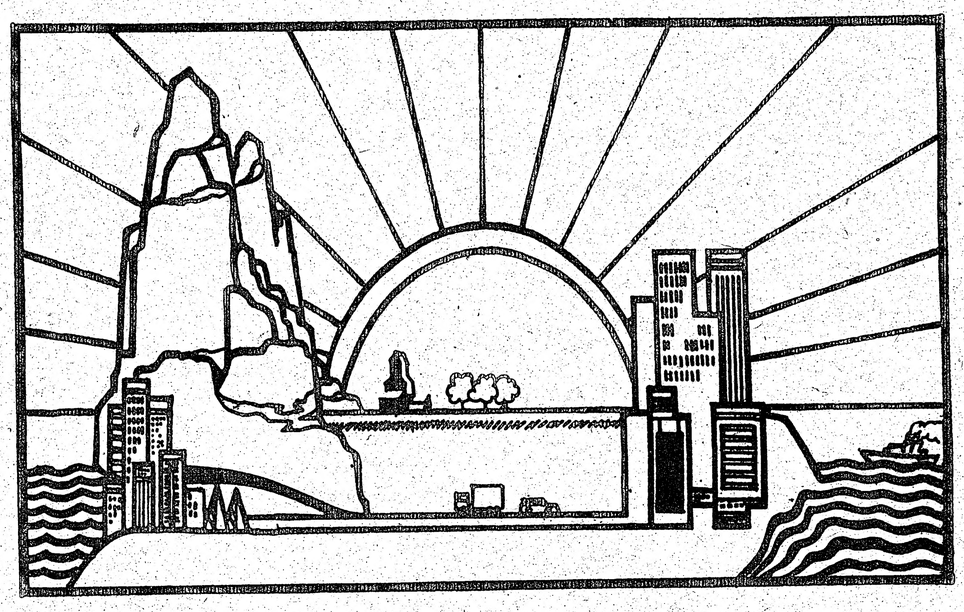

. . . un Kanada pieder jums

Kanada ir jūsu zeme.
Ikviena province, ikviena pilsēta, ikviens ciems.
Atlantika piekrastes provinces austrumos. valdzinošais
valsts galvaspilsētas rajons, augstie kalnu ieži
un aiz tiem tālie rietumi.

Zeme ar izcilu dabas skaistumu, ar izsmalcinātību
un vienkāršu draudzību. Ar veselu rindu
pieredzējumiem atvaļinājuma laikā, ko neviena cita zeme
jums nevar dot.

Iepazīstieties šogad ar kādu
Kanadas provinces daļu.

Kanadā ir tik daudz skaista ko redzēt.

Canadä

So much to go for.

Canadian Government Office of Tourism

Office de tourisme du Canada

Plašā izvēlē

latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas

Piepem pasūtījumus brokastu un pusdienu traukiem (īpašuši latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRIDS JURŠEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1423A Bloor St. W., Toronto M6P 2L6, tālr. 536-6183

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St., (Pie Bloor St.) Toronto Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Īpašnieki **Arvids Tīrumi**

A/s Latviešu nams Toronto

valde sasauc nama akcionāru gadskārtējo pilnsapulci

svētdien, 25. martā, pl. 15

Latviešu namā, 491 College ielā.

A/S Latviešu nams valde

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

LATVIJA AMERIKĀ

LAIKRAKSTAM
123 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKA uz

☐ vienu gadu $30.00
☐ 6 mēnešiem $16.00
☐ 3 mēnešiem $ 8.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LTD vārda

Austrālijas latvieši cienī kaņepes

Sidnejas latviešu biedrība šogad bija rīkojusi mazliet citādu Draudzīgā aicinājuma sarīkojumu nekā iepriekšējos gados — ar referātiem, runām un deklamācijām. Šogad apmeklētāji sēdēja pie galdiem, uz kuŗiem bija pašu siets siers un vārīti zirņi. Par lētu naudu varēja iegādāties pa bļodiņai skābputras un zirņu-kaņepju grūdeni ar speķi. Vārdu sakot, vakarēšana latviskā stilā.

Vakaru atklāja Sidnejas latviešu biedrības priekšnieks V. Koškins, bet sarīkojumu vadīja Elga Rodze-Ķīsele, nolasot Kārļa Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma pilnu tekstu. O. Beimanis pastāstīja par K. Ulmani un Bērzes skolu, kuŗā viņš pats mācījies. Biedrības priekšnieks V. Koškins pasniedza grāmatu veltes tiem jauniešiem, kas pagājušā gadā beiguši latviešu valodas speciālo matrikulācijas klasi. Par latviešu biedrības vidusskolu labā latviešu valodā stāstīja divi šīs skolas skolēni — Igors Aizstrauts un Aldis Sveilis. No jauniešiem runāja Lauma Treimane (jaunatnes apvienības priekšniece) un Māris Bruzgulis.

No vecās paaudzes par savu pirmo skolu, kas 1916. gadā bijusi krievu skola, kādu epizodu pastāstīja Ed. Šmugajs, pēc tam nolasot stāstījumu par pirmo skolu, kuŗā uzsācis skolotāja gaitas.

Vēl savas skolas atcerējās J. Treimanis, V. Treimanis, O. Aizstrauts, V. Motmillers, I. Sveilis un c. V. Kristovska, kas vairākus gadus Minsterē darbojusies par skolotāju, pastāstīja par šo vienīgo pilna laika latviešu ģimnaziju. A. Eicmanei bija jāpastāsta, kāpēc jau vairākus gadus viņa vada SLB vidusskolu. I. Sveilis paziņoja, ka Mārtiņš Tenisons 3 Sidnejas latviešu bibliotēkām noziedojis 84 grāmatas, tādējādi krietni patukšojot savas grāmatnīcas plauktus, bet pildot bibliotēku plauktus.

Ed. Šmugajs vēl nolasīja stāstiņu. Pakulu bikses, kuŗā stāstīts par iestāju eksāmeniem skolotāju institūtā 1929. gadā, kādu puiku saburzītās pakulu biksēs, kas iztur visus pārbaudījumus ar apaļiem pieciniekiem un kādu citu, kas jau pirmajā pārbaudījumā latviešu valodā dabū apaļu divinieku. Sarīkojuma vadītāja pastāstīja arī par savu pirmo skolu un pateicās sarīkojuma dalībniekiem. Cik daudz šis sarīkojums latviešu skolām deva skanošajā un čaukstošajā, pašlaik vēl nav zināms, bet pārāk daudz jau nebūs, jo apmeklētāju skaits nesasniedza apaļu simtu.

Ed. Š.

latviešu populāras mūzikas ansamblis

AKACIS

izdod jaunu SKAŅU PLATI!

Cena $7.00 — $.50 piesūtīšanai

pasūtinājumus sūtiet pie:

Jānis Abens
247 W. 35th st. 9R
New York, N.Y. 10001

Olaine

Latvijā ,iemet" un brauc

Okupētās Latvijas auto inspektrise S. Ķemere Cīņas 21. februāŗa numurā devusi apskatu par satiksmes kustības gada bilanci. 1978. gadā reģistrēti 4790 satiksmes negadījumi. Tajos ievainoti 4212 cilvēki, bet nonāvēts 641, par 11 mazāk nekā iepriekšējā gadā. Turklāt transportvienību skaits pērngad Latvijā palielinājies par 19.000. Cik īsti auto Latvijā ir, to neviens nepublicē, ref.).

Pirmo reizi pēdējo astoņu gadu laikā satiksmes negadījumu skaitu neesot kāpinājuši individuālo transportlīdzekļu vadītāji, kā arī motociklisti, atzīst Ķemere.

Vairums (75,6 proc.) negadījumu noticis vadītāju satiksmes noteikumu neievērošanas, vieglprātības un braukšanas ātruma pārsniegšanas dēļ. Salīdzinot ar 1977. gadu, paslikti-nājusies kravas automobiļu vadītāju disciplīna. 25,9 proc. no šīs vadītāju katēgorijas izraisītajām satiksmes nelaimēm notikušas, vadot mašīnu reibumā. Tāpat palielinājies, pat par 25 proc., autobusu vadītāju izraisīto satiksmes negadījumu skaits.

Par satiksmes noteikumu pārkāpumiem pagājušā gadā sodīti 147.537 transporta līdzekļu vadītāji, no tiem 9264 — par braukšanu dzērumā. Bez tam nokerti 3470 iereibuši pilsoņi, kuriem vispār nav bijušas tiesības vadīt jebkādu transporta līdzekli.

No šīs bilances var secināt, ka Latvijā satiksmes negadījumu un arī nonāvēto skaits ir daudz lielāks nekā piem. Rietumvācijā, kur apdzīvotība un motorizēto satiksmes līdzekļu skaits vairākkārt pārsniedz mūsu dzimtenes skaitļus. Latvijas ceļi vēl arvien neatbilst motorizēto satiksmes līdzekļu skaitam.

MONTREALA

Montreālā miris arī Jūlijs Stachovskis, dzimis 1927. gada 17. janvārī Rīgā. Pēc karavīra gaitām un gūsta viņš Vācijā apprecas un abi 1947. gadā dodas darbā uz Angliju, kur ģimenes galva strādā ogļraktuvēs. Kanadā viņi iecelo 1957. gadā, kur Jūlijs strādā lidmašīnu motoru rūpnīcā. Sēro sieva Olga, dēls Juris ar ģimeni un meita Irēne ar vīru.

PANORAMA FURNITURE

309 Augusta Ave., tālr. 924-9769, Toronto

Plašā izvēlē dzīvojamās istabas, ēdamistabas, guļamistabas, virtuves iekārtas. — Televīzijas aparāti, ledusskapji, elektriskās plītis, veļas mazgājamās mašīnas, stereo aparāti.

Jūs varat iegādāties visu, kas jums vajadzīgs dzīvokļa iekārtošanai.

Laipna apkalpošana. Iespējams arī uz nomaksu. Runājam latviski. Atvērts 9.30 — 7.30 vakarā. Piegāde un novietošana dzīvoklī par brīvu.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1582A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
5385 Yonge St., suite 20, Willowdale
226-6950 445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6908 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

85 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2H-1Y9
Tel. 444-3447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-3447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

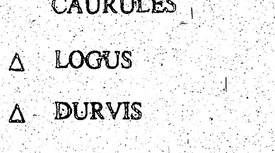

RATAS

— IGAUŅU OPTIKIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm

Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova.

Latvjeiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašniekī!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

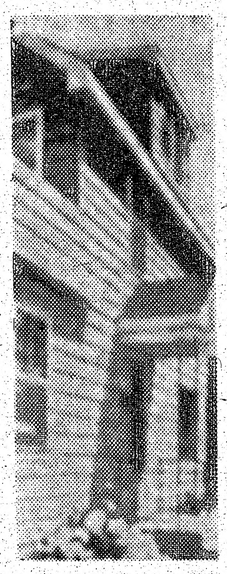

- △ LIETUS NOVADA CAURULES
- △ LOGUS
- △ DURVIS
- △ MARĶIZES (Awnings)
- △ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS

534-2864 Īpašnieks Artūrs Mūrnieks
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

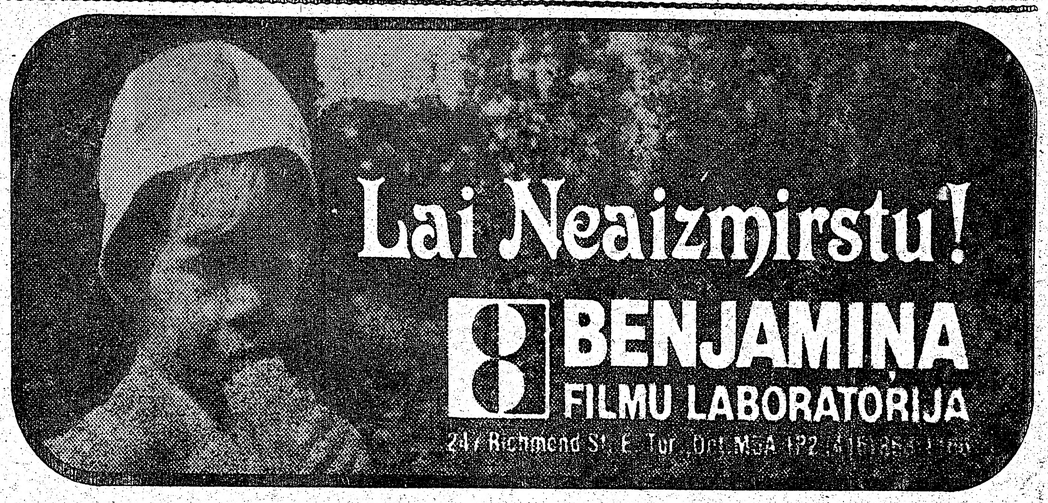

LATVIEŠU NAMS
IZIRĒ
TELPAS
491 College St., Toronto
sarīkojumiem - viesībām
Bij. viesīgu gaidas
Tel. 922-2231

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

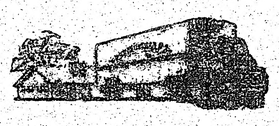

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenšu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale

221-1159

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

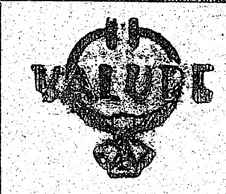

● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS
Zeltkales

Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikšanās 470 College St. (Pie Bathurst)
Tālr. 921-3924 Toronto M5G 1A5

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

Ķer nu lozi, nav ko kavēt,
Steidzies palicējus āzēt:
Dolars lozei tīrais nieks,
Ja tu kļūsti bagātnieks!

Jāgriežas pie parlamenta locekļiem

DV INFORMĀCIJAS DARBINIEKU SANĀKSME TORONTO

DV Kanadā Ārējās informācijas daļas sasauktajā informācijas darbinieku sanāksmē 7. marta vakarā DV namā bija ieradušies pārstāvji no Kičeneras, Vaterlū, Hamiltonas un Toronto, to vidū arī DV KV priekšsēdis V. Plūdons un vanadžu priekšniece Kanadā Ilga Breikša. Sanāksmi vadīja inf. daļas vadītājs P. Vasariņš no Sv. Katrīnām, iepazīstinot ar DV nodaļām un informācijas darbiniekiem piesūtītiem materiāliem, sakarā ar Latvijā nepatiesi notiesātajiem — Laimoni Niedri un Žani Skudru. Šie materiāli galvenokārt domāti piesūtīšanai laikrakstiem, vietējiem federālā un provinces parlamenta deputātiem.

P. Vasariņš aicināja informācijas darbiniekus un politiskā darba kopu vadītājus pieiet šiem iesniegumiem ar lielu nopietnību, aicinot viņam piesūtīt attiecīgos laikrakstus, kuros tie būtu publicēti, un adresējot: 102—35 Towering Hgts Blwd., St. Catharines, Ont. L2T 3G8. Pēc lasītāju vēstuļu resp. rakstu parādīšanās laikrakstos, piesūtīt šo laikrakstu redakcijām pateicību. P. Vasariņš arī nolasīja federālā parlamenta deputāta, Helsinku konferences komisijas vadītāja C. Kačia vēstuli Kanadas komitejai cilvēka tiesību aizstāvēšanai Latvijā, ar aicinājumu nodot Kanadas federālā parlamentā Otavā liecību par cilvēka tiesību pārkāpumiem.

Sanāksmes dalībnieku rīcībā bija vairāki gadījumi, kas liecina, ka okupācijas vara aizliegusi dot atļauju apciemot piederīgos Kanadā. Tautieši lūgti paziņot arī citus šādus zināmus gadījumus. Attiecīgo personu vārdus neizpaudīs.

Sakarā ar gaidāmām federālā parlamenta vēlēšanām, E. Miniate ierosināja izstrādāt kopēju jautājumu platformu iesniegšanai kandidātiem. Domātai akcijai savus pieteikumus jau iesniedza Dr. P. Cakuls, O. Ieviņš, Z. Akots u. c. Sēdes dalībnieki bija arī vienis prātis, ka vēlēšanas ir visizdevīgākais brīdis vērst attiecīgā deputāta amata kandidāta uzmanību uz mūsu tautas stāvokli apspiestībā, neatkarīgi no tā, pie kādas partijas kandidāts piederētu. Kopējās platformas projektā būtu ietilpināms arī pavalstniecības jautājums, jo dzimtenes okupācijas vara vēl arvien mūs uzskata par Pad. savienības pilsoņiem, ieskaitot savā pavalstniecībā arī mūsu Kanadā dzimušos bērnus, paklaujot saviem likumiem. Arī attiecīgās Kanadas iestādes izteikušas brīdinājumu dzimtenes apciemotājiem, norādot uz grūtībām palīdzēt viņiem eventuālās aizturēšanas gadījumā okupētās dzimtenes apciemojumos un Pad. savienībā.

Nākošā informācijas darbinieku sanāksme 18. aprīlī, pl. 19.30 DV namā.

O. K.

Latviešu nams strādājis ar peļņu

A/S Latviešu nams Toronto darbības gada pārskats rādīja, ka pērnā gada nama ieņēmumi bijuši 41.729 dol. Par pastāvīgi izīrētām telpām ieņemts 13.684 dol., par telpām sarīkojumiem — 14.575 dol., no auto novietošanas laukuma— 5313 dol., no sarīkojumiem 3972 dol. Lielākie izdevumu posteņi bija nekustamas mantas nodoklis 10.654 dol., algas — 9380 dol., apkure, elektrība, ūdens un gāze — kopā 6390 dol., apdrošināšana 2336 dol., kārtējie ēkas uzturēšanas un remonta izdevumi — 2268 dol.; visi izdevumi kopā — 37.101 dol. No saimniecības gada peļņas 4628 dol. atskaitot inventāra amortizāciju, paliek tīrā peļņa 4120 dol.

Nama bilance uz šā gada sākumu bija 261.840 dol., pie kam nams ieskaitīts ne ar tirgus, bet ar iepirkuma un uzlabojumu vērtību 188.678 dol., zemes pirkuma vērtība ir 15.100 dol. un blakus esošais gruntsgabals (auto novietnes) pirkuma vērtība — 27.670 dol. Pasīvā ir 1883 akcijas par 188.300 dol. un viss kapitāls kopā 202.657 dol. Peļņa visos nama pastāvēšanas gados sasniedz 55.071 dol. Nams pašu bilancēs nav amortizēts. Rīcības kapitāls pašreiz ir 20.908 dol.

Latviešu nama akcionāru sapulce 25. martā pl. 15 Latviešu namā. Pirms akcionāru sapulces akciju turētājas organizācijas un draudzes aicinātas sasaukt iepriekš savu biedru Latv. nama dalībnieku sapulces, lai uzklausītu viņu domas un vēlējumus Latviešu nama jautājumos, kā arī izraudzītu pārstāvjus akcionāru gada sapulcei, tāpat kandidātus nama valdes un revīzijas komisijas vēlēšanām, kā arī pārstāves dāmu komitejai. Darba kārtā ir ziņojumi un pārskata pieņemšana, jaunā budžeta pieņemšana, vēlēšanas un turpmākās darbības pārrunas. Gada sapulcē apskatāmie jautājumi un ierosinājumi sapulcei iesniedzami jau pirms sapulces rakstveidā.

Sapulcē varēs piedalīties tikai akc. sab. Latviešu nams kvīšu īpašnieki.

—ls—

Eglinton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikrakstu vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 567 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

Miera atslēgas ...

(Turpinājums no 1. lp.)

cionāro tribunālu darbību, jo šādos apstākļos valdība nevar veikt tai uzticētos pienākumus. Šie tribunāli ik dienas apšauj ap desmit pazīstamus irāniešu sabiedriskus darbiniekus par viņu agrāko aktīvitāti šacha valdīšanas laikā. Arī pašam šacham Palēvi un viņa ģimenei aizmuguriski jau piespriests nāves sods. Pats šachs vēl uzturas Marokā un kādā retā intervijā izteicies: ja viņam būtu doti vēl trīs gadi, viņš iecerētās sociālās un politiskās reformas būtu pilnīgi īstenojis par svētību visai irāniešu tautai.

Khomeinī ar atplestām rokām Irānā apsveica palestīniešu atbrīvošanas kustības vadoni Afaratu. Pēdējais pagājušā nedēļā apgalvoja, ka islāma revolūcija no Irānas drīz pārsviedīšoties arī uz citām Vidējo austrumu valstīm un beigu rezultātā taismīgi tikšot atrisināta palestīniešu problēma.

Arafata vārdi varbūt nav tukši kaļa lāsti. Ja arī Sadats un Begins drīzumā parakstītu Kārtera ieteikto Ēģiptes un Izraēlas miera līgumu, tas vēl nenozīmē, ka Vidējo austrumu problēmas būs atrisinātas. Parakstītais miera līgums var izrādīties par surrogātu. Varbūt ka tieši tādēļ žīdi ir tik ļoti piesardzīgi. No otras puses, Kārteram esot prom, viņa valdības locekļi Vašingtonā izteikušies, ka, ja Vidējo austrumu eļļas piegāde būs apdraudēta, ASV nebūs citas izejas kā likt svaru kausos savu militāro potenciāli. Ja Vašingtona to nedarītu, rietumu demokratiju eksistence būtu izšķirīgi apdraudēta. Kā Kārtera nupat notikušā Vidējo austrumu misija atbalsosies pašās ASV un pārējā pasaulē, redzēsim tuvāko nedēļu laikā. ASV eventuālu vājumu savā labā izmantos Pad. savienība. Laba liecība tam ir Kremļa politiskā ekspansija Afrikā. Diemžēl, Vašingtona te Pad. savienībai nelika priekšā pat mazo pirkstiņu.

Ķīnas un Vietmamas militārā sadursme soli pa solim sāk apsīkst. Pekinga atvelk savu karaspēku un dižojas ar lieliem militāriem panākumiem. Hanoja tai pašā laikā bildei piešķir savas krāsas. Šī militārā prelūdija Indoķīnā nav radījusi nekādas radikālas pārmaiņas. Nākamā konfrontācija šajā telpā ir tikai laika jautājums.

Laikā, kad Kārters Jeruzālēmē gandrīz vai cīnījās ar vēja dzirnavām, Jaundēlijā aizvadītajā nedēļā viesojās Pad. savienības ministru prezidents Kosīgins. Kārtera misijas panākumi vēl nav materiālizējušies. To nevar teikt par Kosīginu. Viņa misija uzskatāma par tālāku soli Indijas ievirzīšanā Kremļa orbitā. Ir zināms, ka notikušo sarunu rezultātā Pad. savienība nodrošinās Indijai nepieciešamās eļļas piegādi, bet Indija savukārt dos Kremlim lielāko tiesu no savas rīsa ražas. Kosīgina misija ir Indijas izmanevrēšana no rietumu politiskās saimnieciskās un ideoloģiskās ietekmes. 360 milj. iedzīvotāju lielās valsts pāriešanā Kremļa orbitā Vašingtona noskatās nolaistām rokām.

Nobeigumā pieminēsim, ka pāvesta Jāņa II ceļojums uz Poliju no 8. maija pārcelts uz jūlija pirmajām dienām. 8. maijā paies 900 gadu kopš Sv. Staņislava nāves. Būdams Krakovas bīskaps, Staņislavs aizstāvēja ticību un taisnību, un tādēļ viņam bija jāmirst mocekļa nāvē no laicīgā valdnieka rokas. Acīm redzot poļu komūnistu partija baidījusies no nemieru uzliesmojuma, tāpēc pāvesta vizīti atstājusi uz vēlāku laiku. Leģenda stāsta, ka pēc Sv. Staņislava nāves cilvēki piedzīvojuši brīnumus. Par brīnumu jāuzskata jau tas vien, ka komūnistu vara pieļauj katoļu baznīcas augstākās galvas atgriešanos savā zemē. Varbūt ka pēc Jāņa Paula II aizbraukšanas vienu otru brīnumu piedzīvos ne vien Polija, bet visa Austrumeiropa.

Aleksandrs Ķegumnieks

ŅUJORKA

● Ņujorkas draudzes bijušā koŗa un Ņūbransvikas koŗa dalībnieki pulcējās sanāksmē mūžībā aizgājušā diriģenta Bruno Skultes mājā. Kādreizējā koŗa priekšniece L. Āboltiņa informēja, ka tuvākā nākotnē iznāks Br. Skultes solo dziesmas ar angļu tekstiem. Pēc viņas vērtējuma plašāku ievērību būtu pelnījuši Skultes orķestŗa darbi. Br. Skultes dziesmu krājums iznāca komponista piemiņas fonda un viņa dzīvesbiedres Rutas atbalstā. Sanāksmes dalībnieki skaņu lentē noklausījās komponista improvizācijas ērģelēm un citus viņa darbus, kas atrasti atstātajā archīvā.

● Ņujorkas latviešu biedrību šogad vadīs R. Egle, priekšnieka palīgs J. Straume, kā to ievēlēja biedrības gada sapulcē februārī. Sekretāres pienākumus veiks H. Egle, kasiere A. Restberga, mantzinis K. Salmiņš, kontrolieris C. Lācis.

Vk

Izdevums, kas gaida atbalstu

P. Vortingtons laikrakstā The Toronto Sun ievietojis garāku rakstu par izdevumu Speak Up, kuŗu reizi mēnesī izdod lietuvietis Gils Urbonas. Speak Up iznāk jau četrus gadus. Tas ir pretkomūnistisks izdevums. Abonementu skaits ap 2000, pašlaik visvairāk izplatīts kanadiešu sabiedrībā Albertas un Britu Kolumbijas provincē. 58 g. v. G. Urbonas ir Kanadas lietuvietis, strādā bankā un savā brīvajā laikā sagatavo šo izdevumu. Taču 7.50 dol. abonēšanas maksa gadā ir nepietiekama, lai segtu visus izdevumus, pie kam bez maksas strādā arī visi līdzstrādnieki. Izdevējs G. Urbonas katru mēnesi piemaksā no saviem līdzekļiem 250 dol. „Ja es neatradīšu vairāk lasītāju, kas tic vērtībām, ko mēģinu sludināt, tad šovasar būs jāpārtrauc izdošana," izteicies Urbonas. P. Vortingtons aicina gada abonēšanas maksu 7,50 dol. sūtīt: Speak Up, Box 272, Station B, Toronto, M5T 2W2.